

mgyc.com

ရွှေအောင် မြတ် သက် ဖော်

mgyc.com

mgys.com

SOD005
2,200.00 KS

ထုတ်ဝေသူ-ဦးကျော်ကျော်ဝေ၊ ရွက်စိမ်းစာပေ၊ (၀၀၀၄၇)
လမ်းမတော်၊ ရန်ကုန်။

ပုံနှိပ်သူ-ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်၊ (၀၀၄၁၃)

အမှတ်-၁၁၇၉၊ မစိုးရိမ်လမ်း၊ ကံဘွဲ့၊ ရန်ကင်း။

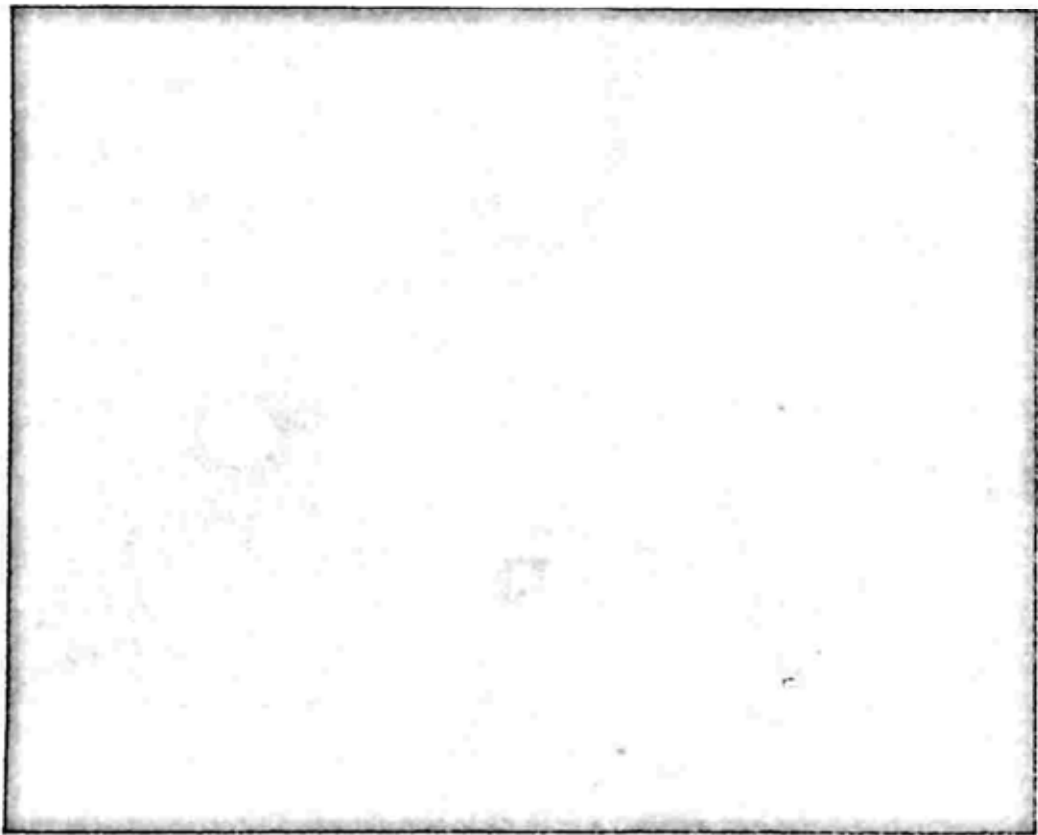
၂၀၁၅၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ခြင်း၊ အုပ် ၅၀၀၊

၁၉၅၁ သွေးသောက်စာအုပ်တိုက် ပထမအကြိမ်

တန်ဖိုး ၂၂၀.၀ ကျပ်

ဖြတ်သက်ဖော် ရွှေဒေါင်း

အမှာ

၁၉၁၆ ခုနှစ်တွင် ရေးသားပြီးဆုံး၍ ၁၉၁၇ ခုနှစ်တွင် သူရိယ တိုက်မှ ရိုက်နှိပ်ရောင်းချသည့် “ရန်ကြီးအောင်” ဝတ္ထုကို ရေးသား စဉ်က ကျွန်ုပ်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ၎င်းဝတ္ထု အောင်မြင်ခဲ့လျှင် ဝတ္ထု ရေးဆရာများ၏ ထုံးစံအတိုင်း ကိုယ်ပိုင်စိတ်ကူးဉာဏ်သက်သက်ဖြင့် ရေးသားရန်မျှသာ ကြံရွယ်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းဝတ္ထုထွက်လာ၍ မျှော်လင့် သည့်အတိုင်း အောင်မြင်ခဲ့သော်လည်း သူရိယ ဦးဘဖေ (ယခု ဘကြီး ဘဖေ) က မစ္စစ်ဟင်နရီဝု (Mrs.Henrywood) ၏ အိစလင် (East Lynn) ဝတ္ထုကို မှီး၍ မြန်မာဝတ္ထုတစ်ခုဖြစ်အောင် ရေးရန်အကြံပေး သည်နှင့် “ရတနာပုံ” ဝတ္ထုအမည်ဖြင့် ဒုတိယဝတ္ထုတစ်အုပ်စီရင် ရေးသားခဲ့ရာ အောင်မြင်ခဲ့ပါသည်။ “မူ” အတွက် ရရှိသော အဖိုးနှုန်း မှာ တစ်ပုဒ်ထက် တစ်ပုဒ် ပိုမိုလာရာတွင် ကိုယ်ပိုင်စိတ်ကူးဖြင့် ပင် ပန်းစွာ ရေးမည့်အစား ခပ်ချောင်ချောင်နှင့် ဖြစ်နိုင်သော Adapta- tion မှီးသည့်ဝတ္ထုများက “တွက်ရေးရှိသည်” ဟု သဘောပေါက်မိ ပါသည်။ ထိုမှစ၍ ပီမိုးနင်းအကြံပေးချက်အရ ဆာ ဟင်နရီ ရိုက်ဒါ ဟက်ပတ် (Sir.H.Rider Haggard) ၏ သူမ (She) ကို “ရူပနန္ဒီ” အမည်ဖြင့် ရေးသားခြင်း၊ သူရိယ ဦးလှဖေ၏ အကြံပေးချက်အရ

Sir Arthur Conan Doyle ၏ Sherlock Holmes စုံထောက်ဝတ္ထုများကို “မောင်စံရှား” အမည်နှင့် ရေးသားခြင်းစသည်ဖြင့် ဆက်လက်စမ်းသပ် အောင်မြင်ခဲ့ပါသည်။

ဤတွင် ရွှေ့ဒေါင်းသည် မှီးသော ဝတ္ထုများလောက်သာ ရေးတတ်သည်။ ကိုယ်ပိုင်စိတ်ကူး မရှိဟု ပြောကြကြောင်းနှင့် သူရိယတိုက်အုပ် ဦးဘကလေးက ပြောပြန်သည်နှင့် “လွမ်းအောင်ဖန်” ဝတ္ထုကို စီရင်ရေးသားခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် ရေးနိုင်မှ ထမင်းနပ်မိအောင် စားရသော အလုပ်မျိုးဖြစ်သောကြောင့် သူတစ်ပါးပြောသည်ကို ဂရုမစိုက်နိုင်ဘဲ “လွမ်းအောင်ဖန်” အောင်မြင်သော်လည်း “တွက်ရေးရှိ” သော မှီးဝတ္ထုများကို တစ်ဖန်ပြန်၍ ကိုင်ရပြန်ပါတော့သည်။

လွန်ခဲ့သောနှစ်က ရန်ကုန်သို့ ဆင်းသွားရာတွင် “သွေးသောက်မဂ္ဂဇင်း” ပိုင်ရှင် ကိုကျော်ရိုးက ကိုယ်ပိုင်စိတ်ကူးဝတ္ထုတစ်ပုဒ် ရေးဖို့ တိုက်တွန်းပြန်သဖြင့် အစမ်းသဘောနှင့် စိတ်ကူးရင်း ဇာတ်လမ်းတစ်ခုပြီးဆုံးသွားသည်နှင့် “မြတ် သက် မော်” ဝတ္ထု ထွက်ပေါ်လာရပါတော့သည်။

လွန်ပြီးသော အတိတ် အဖြစ်အပျက်များကို ဖော်ပြသည့် ရာဇဝင်ဝတ္ထုများ၊ ယနေ့ နက်ဖြန် အနာဂတ်အဖြစ်အပျက်များကို ဖော်ပြသည့် ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုများ၊ နောင်ဖြစ်ပျက်မည့် အခြင်းအရာများကို ကြိုတင်ခန့်မှန်းရေးသားသည့် စာရေးဆရာကြီး H.G.Wells ၏ အနာဂတ်ဝတ္ထုများ ပေါ်ထွက်ခဲ့ကြဖူးပါပြီ။ အတိတ် ပစ္စုပ္ပန် အနာဂတ်တည်းဟူသော ကာလသုံးပါး၏ အဖြစ်အပျက်များကို ဖော်ပြခြင်းမှာ ဤ “မြတ် သက် မော်” ဝတ္ထု၏ ထူးခြားသော အချက်တစ်ခု ဖြစ်ပါသတည်း။

ရွှေ့ဒေါင်း
၃.၇.၅၁
mgyoe.com

အခန်း (၁)

အဝေးမှ မျှော်ကြည့်လိုက်သည့်အခါ မိုးနှင့် မြေကြီး ထိစပ်သည့် နေရာလောက်၌ စိမ်းစိမ်းစိုစို မိုင်းမိုင်းညိုညို ရှိနေသည့်အထဲမှ တစ်ချက် တစ်ချက်တွင် လက်ခနဲ ဝင်းခနဲ မြင်ရ၍၊ အနီးသို့ ချဉ်းကပ်လာရာတွင် လက်ခုတ်တစ်ဖောင်ခန့် မြင့်သည့် ဆီးဆူး ခြံစည်းရိုးဝိုင်းကြီး အတွင်း အိမ်ခြေ ၁၀၀ ကျော် ၂၀၀ ခန့်ရှိ၍ အရပ်လေးမျက်နှာအနက် လှည့်ချင်ရာသို့ လှည့်ဆောက်ထားသည့် အိမ်များလည်းကောင်း၊ အရှေ့နှင့်အနောက် သို့မဟုတ် တောင်နှင့်မြောက် ကောက်ကောက်ကွေ့ကွေ့ဖြင့် ဗဟိုမကျတကျ ဖောက်ထားသည့် တစ်ခုတည်းသောလမ်း လည်းကောင်း၊ အပေါက်ဝတစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် ဆီးကိုင်းနှင့် ခံခက်များကို ကန့်လန့်ချည်ထားသည့် ဆူးတံခါးနှင့် ကြမ်းပိုးသာမက ပိုးဟပ်၊ အိမ်မြှောင်များပင် ခိုအောင်းဖို့ မဖြစ်နိုင်အောင် ကြမ်းကျဲကျဲခင်းထားသည့် ကင်းတဲများလည်းကောင်း၊ အရှေ့ဘက် မျက်နှာ၌ ဘုန်းကြီးကျောင်း၊ ၎င်းနှင့် မလှမ်းမကမ်းတွင် ငုတ်တိုမျှလောက်သာ ကျန်တော့သည့် ဉာဏ်တော်အစားစား စေတီများအနက်တွင် ဖွေးဖွေးဖြူဖြူ စေတီသစ် တစ်ဆူတစ်လေမျှ လည်းကောင်း၊ အနောက်ဘက်မျက်နှာတွင် သစ်ပင်

အို အုပ်စုအောက်၌ အမိုး စုတ်ချာကာ ထရံ နတ္ထိဖြစ်နေသည့် သာလာယံ ဇရပ်အိုကြီးနှင့် မလှမ်းမကမ်းတွင် အသစ်တစ်လုံးတစ်လေမျှကို အပဲ့အကျိုး ကိုးလုံးမျှ ခြံရံနေသည့် အုတ်ဂူများ၊ ကုလား ရွှေစက္ကူစုတ် အစအနနှင့် ဝါးကြမ်း အတိုအထွာများ လည်းကောင်း၊ တောင်မျက်နှာ သို့မဟုတ် မြောက်မျက်နှာများတွင် ကြာပဒုမ္မာကို ဗေဒါပင် လွှမ်းထားသဖြင့် နီလာများအထဲ၌ ပတ္တမြားတစ်လုံးတလေ ထည့်ထားခြင်းကဲ့သို့ ကြည်ပြာရောင် ဗေဒါပွင့်များအကြားမှ ပဒုမ္မာတစ်ပွင့်တလေ ထိုးထွက်နေသည့် သောက်ရေကန် လည်းကောင်း ဤသည်တို့ကား ရှေးယခင်အခါက ငါးမည်ရသည်ဟု ဂုဏ်ယူခဲ့သော ရွှေဘိုနယ်တစ်လျှောက်ရှိ ကျေးလက်တောရွာများ၏ အသွင်အပြင်ပေတည်း။

အဝေးမှ ကြည့်စဉ်က တစ်ချက်တစ်ချက်တွင် တလက်လက် မြင်နေရသည်ဆိုသော အရာမှာ အခြားမဟုတ်၊ စေတီတော် သို့မဟုတ် “လည် ပေါ်” ကျောင်းပြာသာဒ်တို့၌ တပ်လေ့ရှိကြသော မှန်ချပ်ကို နေရောင်ဟပ်သည်နှင့် တဖျတ်ဖျတ် အရောင်ပြန်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

အရှေ့ပေါက်မှ ဝင်လာ၍ “ဟာနံနံ ဟာနံနံ” တည်းဟူသော ဦးပွင်းများ၏ စာပြန်သံများနှင့် “ဘောဒေဝပုတ္တာ အိုနတ်သား” တည်းဟူသော မင်္ဂလသုတ်ကို ဘုန်းတော်ကြီး ကြားစေလောက်အောင် လေရှည်ဆွဲကာ ကုန်းဟစ်နေကြသည့် ရွာကျောင်းသားများ၏ စာကျက်သံများကို ကြားခဲ့ရပြီးနောက် ရွာထိပ်သို့ ရောက်လာသည်တွင် “ဂျောက်ဂလင်ဂျောက်” တည်းဟူသော ရက်ကန်းရက်သံများ၊ ‘မိထူးရေ၊ နွားမတွေ ဖွင့်လွှတ်လိုက်ပါတော့ ဟဲ့’ စသည်ဖြင့် မိခင်က သမီးကလေးအား နွားကျောင်းခိုင်းသော အသံ။ ‘ရွှေလှိုင်ရို့... ရွှေနိုင်ရို့၊ ငါခေါ်တာ ဘောက်မဲ့ မထူးကြသလဲ’ စသည်ဖြင့် မိခင်က ‘ကြက်ထုပ်ပစ်တမ်း’ ကစားခြင်းကို မက်မောနေကြသော သမီးနှစ်ယောက်တို့

အား ဟစ်ခေါ်လိုက်သောအသံ။ ‘နွားနှယ်ကရီ၊ တစ်လှမ်းချင်း လုပ်နေ လိုက်တာ ကြည့်စမ်း၊ ကတောက် ကတောက် ဗျင်း’ စသည်ဖြင့် ဆီဆုံ တစ်ဆုံမှ နွားကို တက်ခေါက်ကာ ရိုက်မောင်းနေသော အသံ။ ‘နီတာရေ၊ သလောင်းဖုံးထဲမှ မှင်းကြမ်းကို ညှက်ခဲလေးနဲ့ သားပီး လယ်တော သွားလိုက်ဦးဟဲ့’ စသည်ဖြင့် အဘွားကြီးက မြေးကလေးကို စေခိုင်း သော အသံတို့ကို ကြားလိုက်ရပါမူ တစ်ခါတစ်ရံမှ ရောက်လာသည့် ဧည့်သည်တစ်ယောက်အဖို့မှာ မရယ်နိုင်သည့်တိုင်အောင် မပြုံးမိဘဲ နေနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။

ရွာလယ်ပိုင်းတွင် လမ်းဘက်တစ်ချက် ကျယ်ပြန့်လှ၍ အမှိုက် သရိုက် တစ်ပင်၊ နောက်ချေးတစ်ပုံမျှ မရှိရအောင် ပြောင်စင်စွာ တံ မြက်လှည်းထားသည့် ဝင်းကြီးနှစ်ဝင်းတို့ မျက်နှာချင်းဆိုင် တည်နေကြ ပေရာ၊ ထိုအရပ်၌ ဗိုလ်အိမ်ခေါ်ကြသည့် အမိုးလေးဖက် အုန်းလက်ချ ကာ ဆောက်ထားသည့် တိုက်အိမ်ကြီး နှစ်လုံးသည် ဝင်းအလယ်တွင် တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက် မျက်နှာချင်းဆိုင် တည်လျက်ရှိကြ၏။ နွားတဲ၊ မြင်းဇောင်း၊ စပါးကျို၊ ကောက်ရိုးတဲ၊ မီးဖိုတဲ၊ ကနားဖျင်း စသော အဆောက်အအုံများသည် လည်းကောင်း၊ အိမ်ကြီး အသီးသီးကို ခြံရံ လျက် လှည်းကြမ်း၊ လှည်းယဉ်၊ ရေစည်လှည်း၊ မြင်းချည်တိုင်၊ ရေ လှောင်စဉ်အိုးကြီးများ အစရှိသော ပစ္စည်းများကို လည်းကောင်း၊ ချက် ကြ ပြုတ်ကြ၊ လုပ်ကြ ကိုင်ကြဖြင့် ရှုပ်ယှက်ခတ် ဖြစ်နေသော အခြင်း အရာကို လည်းကောင်း မြင်ရခြင်းအားဖြင့် ကျေးတော လူရတတ်များ နေထိုင်ရာ ဌာနဖြစ်ကြောင်း အကဲခတ်နိုင်လောက်ပေ၏။

ရွာလယ်လမ်း တစ်ဖက်တစ်ချက်၌ မျက်နှာချင်းဆိုင် ရှိနေ၍ ပုံစံ ခပ်ဆင်ဆင် ဆောက်လုပ်ထားခြင်းကို ကြည့်ရခြင်းအားဖြင့် ၎င်း အိမ် ကြီးရှင် နှစ်ဦးတို့မှာ ညီအစ်ကိုသားချင်းများ ဖြစ်ကြလေသလောဟု

တွေးထင်ဖွယ်ရှိ၏။ စင်စစ်သော်ကား ၎င်းအိမ်ကြီးရှင်များမှာ ဦးကျော်ဟိုးနှင့် ဦးပြည့်စုံတို့ဖြစ်ကြ၍ ညီအစ်ကိုလည်း မတော်စပ်၊ ဆွေမျိုးသားချင်းလည်း မဟုတ်၊ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင် လုပ်နေကြသည့် လူရတတ်ကြီးများ ဖြစ်ကြလေသည်။ တစ်ယောက်က ဗိုလ်အိမ်ဆောက်လျှင် အခြားတစ်ယောက်ကလည်း ဗိုလ်အိမ်၊ တစ်ယောက်က မြင်းကောင်း မြင်းချောဝယ်လျှင် အခြားတစ်ယောက်ကလည်း မြင်းကောင်းမြင်းချော၊ တစ်ယောက်က ကျောင်းဆောက်လျှင် အခြားတစ်ယောက်ကလည်း ဘုရားတည်၊ တစ်ယောက်က အလှူပေးလျှင် အခြားတစ်ယောက်ကလည်း ဆွမ်းကျွေး၊ တစ်ယောက်က သိမ်နှင့် ရေတွင်း၊ အခြားတစ်ယောက်က ဇရပ်နှင့် ရေကန်စသည်ဖြင့် နေရာတကာတွင် အပြိုင်အဆိုင် ပြုလုပ်နေကြသော လူကြီးနှစ်ယောက် ဖြစ်ကြလေသည်။

နဂိုကတည်းက ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင် သဘောထားချင်ကြသည့်အထဲတွင် ဦးကျော်ဟိုး၌ သားတစ်ယောက် ဖွားလျှင် ဦးပြည့်စုံ၌လည်း သားတစ်ယောက်၊ ဦးပြည့်စုံ၌ သမီးတစ်ယောက် ဖွားပြန်လျှင် ဦးကျော်ဟိုး၌လည်း သမီးတစ်ယောက် မွေးဖွားခြင်းအားဖြင့် သဘာဝဓမ္မကလည်း ၎င်းတို့နှစ်ယောက် ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်းကို အားပေးအားမြှောက် ပြုလုပ်ပေးသကဲ့သို့ ရှိလေတော့သည်။

ဦးကျော်ဟိုး၏ သားနှင့်သမီးကို မောင်သာမြတ်နှင့် မငွေညီဟု မှည့်ခေါ်၍ ဦးပြည့်စုံကမူ မိမိ၏ သားနှင့်သမီးကို မောင်လူမော်နှင့် မရွှေရီဟု မှည့်ခေါ်ထား၏။ ထိုသူနှစ်ယောက်တို့၌ ကူညီသော အခြားအချက်တစ်ခု ရှိသေး၏။ ၎င်းမှာ သမီးမိန်းကလေး ဟစ်ယောက်စီ မွေးဖွားပြီးသည်နောက် များမကြာမီအတွင်း မယားသေဆုံးကြ၍ မုဆိုးဖိုအဖြစ်နှင့် အတန်ကြာနေခဲ့ကြခြင်းပင် ဖြစ်လေရာ၊ ငှက်ယောက်၏ အကဲကို တစ်ယောက် ကြည့်နေကြရာမှ ဦးကျော်ဟိုးက ဒုတိယ အိမ်

ထောင်ပြုသောအချိန်တွင် ဦးပြည့်စုံကလည်း နောက်အိမ်ထောင်ဖက် ရှာလေတော့သည်။

မိဘများ ဂုဏ်ပြိုင်ကြခြင်းကို သားသမီးများက ဆက်ခံကြသေး ပုံကား သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့သည် ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် သင်္ဂြိုဟ်ပြိုင် ဘက် လေ့ကျက်ကြ၍၊ ငွေညီနှင့် ရွှေရီတို့ကလည်း ရွာကျောင်းကလေး တွင် မင်္ဂလာသုတ်၊ နမက္ကာရ စသည်တို့ကို အပြိုင်အဆိုင် ရွတ်ဆိုကြ၏။ ဦးကျော်ဟိုးက သမီးကို ငွေညီဟု မှည့်ခေါ်ရာတွင် ဦးပြည့်စုံက ရွှေရီ ဟု မှည့်ခေါ်လိုက်ခြင်းကိုပင်လျှင် တစ်နည်းအားဖြင့် ဂုဏ်ပြိုင်လိုက်ခြင်း ဖြစ်တော့သည်။

သာမြတ်နှင့် ငွေညီ၊ လူမော်နှင့် ရွှေရီတို့မှာ ဗမာစစ်သည့်အတိုင်း လူချော လူလှ ရှားပါးသော နယ်ဖွားများ ဖြစ်ကြသည့်အလျောက် ရုပ်ရည်အလွန်တရာ မလှပငြားသော်လည်း တရုတ်ကပြားယောင်ယောင်၊ ကရင်ယောင်ယောင်၊ မွတ်ဆလင်ယောင်ယောင် မှတ်ထင်ရသည့် အခြား နယ်သားများကဲ့သို့ မဟုတ်ဘဲ ဗမာပီသသော မျက်နှာမျိုး ရှိကြလေ သည်။ ဆိုလိုရင်းမှာ မွတ်ဆလင်ယောင်ယောင် မှတ်ထင်လောက်အောင် နှာတံပေါ်လွင်ခြင်းလည်း မရှိ။ တရုတ်ကပြားယောင်ယောင် ထင် လောက်အောင် ဝါကြန့်ကြန့်ရှိသော အသားလည်း မရှိ။ ဗိုလ်ကပြား တစ်ယောက် ထင်လောက်အောင် ဖြူဆွတ်သောအသားလည်း မရှိ။ ဖြူလှပါသည်ဆိုမှ လတ်ရုံရှိ၍ လူလုံးလူဟန်များလည်း ခပ်ထွားထွား ခပ်ကြမ်းကြမ်း ရှိကြလေသည်။ သို့သော် ဗမာစစ်သောအပိုင်း၌သာ တွေ့ရသည့် ခပ်တင်းတင်း ခပ်မာမာ မျက်နှာထားနှင့် တတ်သိနားလည် ခြင်းကို ဖော်ပြသည့် မျက်လုံးမျိုးရှိကြ၏။ တစ်ခုစီ ခွဲစိတ်ကြည့်လိုက် သော် မည်သည့်အတွက်၌ မည်ကဲ့သို့ လှပပေသည်ဟု ချီးကျူးလောက် အောင် မရှိသော်လည်း မှန်တမ်းသာသာကြီးရှိသော အရည်အချင်းနှင့်

စိတ်ဓာတ်တို့ကို ၎င်းနယ်သားများ၏ မျက်နှာတွင် ဟစ်အော် ကြွေးကြော် နော်သကဲ့သို့ ပေါ်လွင်ထင်ရှားလျက် ရှိတော့သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဦးအောင်ဇေယျနှင့် လက်ဝဲသုန္ဒရအမတ်တို့ ချက်မြုပ်သောဒေသ ဖြစ်ခဲ့ ဟန်တူပေသည်။

မြန်မာပြည်အတွင်း အထိုက်အလျောက် ဒေသန္တရ ဗဟုသုတရှိသူ တစ်ယောက်အနေဖြင့် ကိုယ်တွေ့အကြောင်းအရာတစ်ခုကို ဖော်ပြရသော် ရွှေဘိုနယ်သူနယ်သားများသည် မြန်မာသွေး စစ်စစ်နှင့် မြန်မာပီသသော အမူအရာနှင့် မျက်နှာမျိုးရှိခြင်းမှတစ်ပါး သိတတ်ခြင်း သဘာဝအားဖြင့် လည်း နှစ်နှစ်၊ သုံးနှစ်ခန့် ရှေ့ရောက်သည်ဟု ဆိုချင်၏။ အဓိပ္ပာယ်မှာ ရှစ်နှစ်သားအရွယ် ရွှေဘိုနယ်သား ကလေးတစ်ယောက်သည် ၁၀ နှစ် သို့မဟုတ် ၁၁ နှစ်သားအရွယ်ရှိသည့် အခြားနယ်သား ကလေးတစ် ယောက်နှင့် တူညီသော ပါးရည်နပ်ရည် ရှိသည်ဟု ဆိုလို၏။ ခေတ် ဗဟုသုတ အရာဌာန၌ နောက်ကျသည့်အတွက် နိုင်ငံရေးအစရှိသည့် ပြိုင်ပွဲများတွင် နောက်ကျန်ရစ်ကြသော်လည်း ပင်ကိုဉာဏ်အားဖြင့်မူကား အမှန်သာသော လူစုဖြစ်၏။ တစ်နေ့သ၌ ခေတ်ပညာနှင့် နိုင်ငံခြားရေး ဆိုင်ရာ ဗဟုသုတများသည် ပြည်ထောင်စု တစ်ဝန်းလုံးသို့ ညီညာစွာ ပျံ့နှံ့သော အချိန်အခါတွင် ရွှေဘိုနယ်သားများ တစ်စခန်း ထကြွဖွယ်ရာ ရှိပေသေးသည်။

* * *

အခန်း (၂)

၎င်းရွာ အနောက်ပိုင်း၌ အဓိကရ မန်ကျည်းပင်ကြီး လေးပင်တို့ သည် အကိုင်းချင်း စပ်ယှက်လောက်ရုံမျှ တစ်ပင်နှင့်တစ်ပင် အကွာ အလှမ်းရှိ၍ နွေရာသီတွင် အေးမြသော အရိပ်အာဝါသကြီး ဖန်တီးလျက် ရှိရာ တစ်ရွာလုံးရှိ ကလေးသူငယ်တို့သည် ၎င်းအရိပ်ကြီးအောက်တွင် ထုပ်ဆီးတိုးခြင်း၊ ဖန်တို့ခြင်း၊ ဖန်ခုန်ခြင်း၊ ဇယ်ခတ်ခြင်း စသည်ဖြင့် ယောက်ျားလေးနှင့် မိန်းကလေးဆိုင်ရာ ကစားနည်းအမျိုးမျိုးတို့ကို တပျော်တပါး ကစားတတ်ကြ၏။ ၎င်းကစားကွင်းကို မျက်နှာမူလျက် ဆောက်ထားသည့် တဲကလေးတွင် ဒေါ်သိန်းရင်တို့ မုဆိုးမ သားအမိ နေထိုင်ကြ၏။ ဒေါ်သိန်းရင်မှာ ရွှေဘိုမြို့သူဖြစ်သော်လည်း ၎င်းရွာသား နှင့် အကြောင်းဆက်၍ လိုက်ပါနေထိုင်ခဲ့ရာတွင် ခင်ပွန်းသည် “ပိုးထိ” သေဆုံး၍ ၎င်းက ကျန်ရစ်သည့် လယ်မြေဧက အနည်းငယ်မျှကို လုပ်သားချပြီးလျှင် ရသမျှသော လယ်ခကလေးဖြင့် မျှလောက်အောင် စားသုံးကာ ရွှေဘိုသို့ မပြန်တော့ဘဲ သမီးကလေး တစ်ယောက်နှင့် အတူတကွ နေထိုင်လျက် ရှိကြလေသည်။ ဒေါ်သိန်းရင်သည် သစ်ပင် ရိပ်အောက်ရှိ ကစားကွင်းကို တံမြက်တလင်း လှည်းခြင်း၊ ကစား၍

မောလာသော ကလေးသူငယ်များ သောက်ရန်အတွက် ရေအိုးစင် တည်ခြင်းစသည်ဖြင့် ကလေးများ၏ ဆိုးမျိုးခံခြင်းအတွက် အားလုံးက ဝိုင်းဝန်းချစ်ခင်ကြလေရာ ဒေါ်သိန်းရင်မှာ အသက် ၃၀ လောက်တွင် မုဆိုးမဖြစ်ခဲ့၍ ၎င်းရွာသူများထက် မွန်ရည်သော ရုပ်လက္ခဏာရှိသည် အလျောက် ကြိုက်သူကြိုက်သား မရှားသော်လည်း လင်စိတ် သားစိတ် မရှိဆို၍ ရှစ်နှစ်ခန့်အရွယ် သမီးကလေး မသက်နှံနှင့် ချမ်းမြေ့စွာ နေထိုင်လျက်ရှိလေသည်။

မသက်နှံမှာ မြို့ကြီးသူ ဒေါ်သိန်းရင်၏သမီး ဖြစ်သည့်အလျောက် အခြားဘေး ရွာသူကလေးများထက် သန့်ပြန့်သော ရုပ်လက္ခဏာရှိရုံသာမက လူရတတ်သမီးများ ဖြစ်ကြသော မငွေညီ၊ မရွှေရီတို့နှင့်ပင် မယှဉ်သာအောင် လှပသော ရုပ်ဆင်းသဏ္ဍာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ လူရတတ်သမီးများပီပီ တိုက်သရက်ထည်၊ ဝိုင်အစ၊ တိုဘရက်ကိုး စသော အထည်များကို ခုံးခံကြသော်လည်း ဖျင်ကြမ်းအင်္ကျီနှင့် “ရက်လုံချည်” ကလေး ဝတ်ထားသည့် မသက်နှံလောက် မချောမလှဟူ၍ ပြောကြလေသည်။ ငွေညီ၊ ရွှေရီနှင့် သက်နှံတို့မှာ မတိမ်းမယိမ်း အရွယ်ရှိကြ၍ ရွာကျောင်းတွင် အတူပညာသင်ကြသဖြင့် သူငယ်ချင်းများ ဖြစ်ကြ၏။

မသက်နှံတို့၏ တဲကလေးရှေ့၌ ရှိသော သစ်ပင်ရိပ်ကြီးအောက်၌ ကစားကြသူများအနက်တွင် သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့လည်း ပါဝင်ကြလေရာ ၎င်းတို့နှစ်ယောက်သည် သူငယ်ဘဝကတည်းက မသက်နှံကို အပြိုင်အဆိုင် မိတ်ဖွဲ့ကြ၏။ တစ်ယောက်က မသက်နှံအတွက် ထန်းလျက် ယူခဲ့လျှင် တစ်ယောက်က ကြံသကာ ယူခဲ့၏။ တစ်ယောက်က ငှက်ပျောသီးပေးလျှင် တစ်ယောက်က အုန်းသီးစိတ် ပေး၏။ ကစားသောအခါများ၌လည်း သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့သည် မသက်နှံကို သူ့

ဘက် ငါ့ဘက်ပါအောင် လုယက်ကြရသည်နှင့် အမောဖြစ်နေ၍ တစ်
ယောက်နှင့် တစ်ယောက် နောင်ဂျိန် သတ်ကြရသော အကြိမ်ပေါင်းမှာ
လည်း မရေမတွက်နိုင်တော့ပေ။ မုဆိုးမ ဒေါ်သိန်းရင်မှာ သစ်ပင်ရိပ်
ကြီးအောက်တွင် ကလေးစုံသောအခါတိုင်း သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့
လက်ငှေ့ပွဲကို ဖျန်ဖြေပေးရချေဦးမည်လောဟု တမော့မော့ စောင့်ကြည့်
နေရလေတော့သည်။ သူငယ်နှစ်ယောက်တို့ သတ်ပုတ်ကြခြင်းမှာ မိမိ
၏သမီး မသက်နံ့ကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း သိရ၍ ‘စိတ်ညစ်လှပါပြီ’
ဟု ပြောလေ့ရှိသော်လည်း ၎င်းရွာတွင် ထိပ်သီး လူရတတ် နှစ်ယောက်
၏ သားများဖြစ်ကြရကား ဒေါ်သိန်းရင်၏ စိတ်ညစ်မှုတွင် ကျေနပ်မှု
ကလေး တွဲဖက်တန်ရာသည်ဟု တွေးဆပါက မှားကောင်းမှ မှားပေ
လိမ့်မည်။

မသက်နံ့မှာ ၎င်းရွာသူကလေးများအနက်တွင် “မွေးထူး ရေခြား”
ခေါ်လောက်သည့် ရုပ်ရည် ရူပကာယရှိ၍ ကြက်အုပ်ထဲတွင် လိင်ဟွန်း
ကြက်မျိုးကလေး တစ်ကောင် ရောက်နေခြင်းကဲ့သို့ ကလေးအုပ်ထဲတွင်
ကြည့်လိုက်သည့်အခါတိုင်း ထင်းခနဲ ကွင်းခနဲ ပေါ်လျက် ရှိပေသည်။
အမိ မုဆိုးမနှင့် အတူနေရ၍ အဆေးအကြော အလှည်းအကျင်း အစရှိ
သည့် အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းများ၌ ကူဖော်လောင်ဖက်ရ၍ ဝတ္တရား သိ
တတ်လိုက်ပုံမှာ အရွယ်နှင့်မလိုက်ဟု ချီးကျူးကြ၏။ စင်စစ်မှာ တော
ရွာများ၌ မွေးဖွားသော မိန်းကလေးများအဖို့၌ အိမ်တွင်းမှုဆိုင်ရာ အလုပ်
မျိုး လုပ်ကိုင်ရခြင်းသည် အဆန်းမဟုတ်သော်လည်း မသက်နံ့မှာ ချက်
ချက်ချာချာရှိ၍ လူကြီးက ခိုင်းရသည်မရှိ၊ အလိုအလျောက် အလိုက်
သိ၍ လာဘ်မြင်လှသည်ဟု ပြောကြရလေသည်။

ရွာသူရွာသားများသည် မည်သူ၏ သားနှင့် မည်သူ၏ သမီးဟူ
သော လက်ထပ်မင်္ဂလာ ပြဿနာကို ကာယကံရှင်များ အရွယ်မရောက်

မိကတည်းက မောင်းစင်၊ ဒုမင်္ဂလ-သုမင်္ဂလဝိုင်း၊ ရေခပ်ဆိပ်၊ ဥပုသ် ကျောင်းစသော နေရာများတွင် “တစ်ပေး” သော အလေ့အထ ရှိကြ သည့်အလျောက် ၎င်းရွာတွင် (၁) နံပါတ် ထိပ်သီးချင်းဖြစ်သည့် ဦးကျော်ဟိုး၏ သားသမီးတစ်စုံနှင့် ဦးပြည့်စုံ၏ သားသမီးတစ်စုံကို တစ်ပေးနှင့်ကြသည်မှာ ကြာလှပေပြီ။ သို့သော် မန်ကျည်းပင်ကြီးများ ၏ အရိပ်အောက်၌ လူမော်နှင့် သာမြတ်တို့ ထိုးသတ်ကြခြင်းအကြောင်း ကို သိကြသော ရွာသူတို့ကမူကား တစ်နည်းတစ်ဖုံ တစ်ပေးကြပြန် လေသည်။ ဤတွင် စုံတွဲလိုက် တစ်ပေးသောရွာသူက-

‘အလကားပါ အေရယ်၊ ရုပ်ကလေး မက်ပြီး လုနေကြပေမဲ့ တော်တော်ကြာတော့ လူကြီးချင်း စေ့စပ်ပြီး ဝါလားချင်း ဝါလား ပေးစားလိုက်မှာပါ အေရဲ့။ ရွာဦးက ထွန်းခင်နဲ့ မယ်တော် ကြည့်ပါလား။ မပေးစားရင် သေပါတော့မလေး ဘာလေးနဲ့။ အဆုံးကျတော့ ထွန်းခင် က အလယ်ရွာက လူရတတ် သမီးနဲ့ ယူမြဲတိုင်း ယူသွားတယ် မဟုတ် လား အေရဲ့’

‘ပြောတတ်ပေါင်အေ၊ သက်နှံကို သာမြတ်ရော လူမော်ရောက လက်တောက်လောက်ရှိသေး၊ ပံ့ပိုးကြရလွန်းလို့ တစ်သတ်တည်း သတ် ပုတ်နေကြဆိုပါကလား အေရဲ့’

‘ငယ်ငယ်ကလေး ရှိသေး အေရယ်၊ ဒီအတောအတွင်း ဘာတွေ ဖြစ်ရဦးမယ် မသိ’

တစ်ညနေ၌ လှည်းယဉ်ကလေးတစ်စီးသည် ၎င်းရွာအနောက် တံခါးမှဝင်၍ ရွာထဲသို့ ဖြတ်မောင်းလာရာ လမ်းပေါ်တွင် ရေကန်မှ ရေအိုးကိုယ်စီနှင့် ရေခပ်ပြန်လာကြသော မိန်းကလေးတစ်စုနှင့် ဆုံမိ ကြ၏။ ရွာလမ်းတို့ ထုံးစံအတိုင်း ခပ်ကျဉ်းကျဉ်းရှိသည်နှင့် လှည်း ယဉ်ကလေး လမ်းနံဘေးသို့ ကပ်ကာ ရပ်ပေးပြီးမှ မိန်းကလေး တသိ

တတန်းကြီးအား ခြံစည်းရိုးနှင့် လှည်းအကြားမှ လျှောက်သွားစေရာ လှည်းယဉ်၌ တပ်ထားသော နွားများမှာ အလွန်ဆတ်သည်ဖြစ်၍ တရှူးရှူး ဖြစ်နေကြ၏။ ရေခပ်သော မိန်းကလေးများအနက်တွင် မသက်နဲ့ လည်း ပါလာလေရာ မိန်းကလေးတစ်တန်းကြီး ဖြတ်လာ၍ လှည်းယဉ် အနီးသို့ မသက်နဲ့ ရောက်လာသည့်အခိုက်တွင် လှည်းယဉ်မှ နွားတစ်ကောင်သည် မိန်းကလေးတစ်ယောက် ဝတ်လာသော သရက်ထည် လုံချည် အပွင့်ကျဲကြီးကို လန့်သည်နှင့် နံဘေးသို့ ရုတ်တရက် ခုန်၍ အတိုးလိုက်တွင် မသက်နဲ့ကို လှည်းဘီးတိုက်မိ၍ ရေအိုးရော လူပါလွင့်စဉ်သွားလေ၏။ လှည်းပေါ်၌ကား အသက် ၄၀ နီးပါးရှိ၍ ရုပ်ရည် သန့်ပြန့်သဖြင့် ကတော်နှင့်တူသော မိန်းမတစ်ယောက်၊ မိန်းမဖော်တစ်ယောက်နှင့် ယောက်ျားတစ်ယောက် လိုက်ပါလာကြရာ ကတော်နှင့်တူသော မိန်းမသည် မသက်နဲ့ဖြစ်ရပုံကို မြင်၍ ယူကျုံးမရ ဖြစ်ဟန်နှင့် လှည်းနောက်မှ ပါလာသော တပည့်အား ချက်ချင်းဆင်း၍ ပွေ့ထူစေပြီးလျှင် ကိုယ်တိုင်လည်း ဆင်း၍ ကြည့်ရှု၏။ မသက်နဲ့၌ ခိုက်မိသောဒဏ်ရာမှာ လှည်းဝင်ရိုးစွန်းနှင့် ပေါင်ကို ခြစ်မိခြင်းမျှသာဖြစ်၍ မကြီးကျယ်သော်လည်း အဆစ်တွင် လေဝင်သွားသဖြင့် ရုတ်တရက် လမ်းမလျှောက်နိုင်ဘဲ ရှိရာတွင် ထိုမိန်းမသည် မသက်နဲ့ကို လှည်းပေါ်သို့တင်စေ၍ ၎င်း၏နေအိမ်သို့ လိုက်ပို့ကာ မိခင်ကျေနပ်အောင် တောင်းပန်စကား ပြောခဲ့ပေသည်။

ကတော်နှင့်တူသော ထိုမိန်းမသည်ကား ၎င်းရွာ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ဝိုက်တွင် လယ်မြေဧက မြောက်မြားစွာ ပိုင်ဆိုင်သော ရွှေဘိုသူ ခင်လေးဆွေဖြစ်လေသည်။ ခင်လေးဆွေ၏ ဘိုးဘွားများသည် ၎င်းရွာသူ ရွာသားများဖြစ်၍ ခင်လေးဆွေ၏ မိဘလက်ထက်တွင်မှ ရွှေဘိုသို့ ပြောင်းရွှေ့ကာ ဆန်စက်တည်ထောင်၍ စက်သူဌေးအမည်ခံသူများ ဖြစ်ကြလေ

သည်။ မိဘသေဆုံးသည့်နောက် တစ်ဦးတည်းသောသမီးဖြစ်သည့် ခင်လေးဆွေသည် မိဘ၏ ဆန်စက်နှင့်တကွ ၎င်းရွာပတ်ဝန်းကျင်၌ရှိသော လယ်တောများကို အမွေဆက်ခံသည်ဖြစ်၍ လယ်ခသိမ်းရန်အတွက် ထို ရွာသို့ ရံဖန်ရံခါ လာရောက်တတ်လေသည်။ ယခုမှာလည်း လယ်ကိစ္စအတွက် လာရောက်ရာတွင် မသက်နှံကို မိမိ၏ လှည်းယဉ်နှင့် တိုက်မိခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ခင်လေးဆွေမှာ ရုပ်ရည်အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပစ္စည်းဥစ္စာအားဖြင့် လည်းကောင်း ဆိုဖွယ်ရာမရှိသော်လည်း တစ်စုံတစ် ခုသော အကြောင်းကြောင့် အိမ်ထောင်ပြုခြင်း အလုပ်ကို စက်ဆုပ်၍ အသက် ၄၀ နီးပါးတိုင်အောင် အပျိုကြီးအဖြစ်၌ပင် ရှိနေခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ခင်လေးဆွေသည် ထိုရွာသို့ လာသည့်အခါများတွင် ဦးလေးတစ်ယောက်အိမ်၌ တည်းခိုလေ့ရှိရာ မသက်နှံဒဏ်ရာရသည့်အတွက် မုဆိုးမဒေါ်သိန်းရင်၏ တဲကလေးသို့ မကြာခဏ လာရောက်ကာ မေးမြန်းပြုစုရင်းနှင့်ပင် မသက်နှံကို နှစ်နှစ်ကာကာ ချစ်ခင်လျက် ရှိလေပြီ။ မြို့သို့မပြန်မီ မသက်နှံကို မိမိတည်းခိုသော အိမ်သို့ခေါ်၍ ခွဲခွာတော့သည် မရှိဘဲ၊ ကိစ္စပြီးသဖြင့် ပြန်သောအခါတွင်လည်း မသက်နှံကို မြို့သို့ မိမိနှင့်အတူ အလည်အပတ် ထည့်လိုက်ဖို့ ဒေါ်သိန်းရင်ထံ ခွင့်ပန်လေ၏။ မုဆိုးမ ဒေါ်သိန်းရင်မှာ သမီးကလေးနှင့် နှစ်ယောက်ထဲ နေကြရခြင်းဖြစ်၍ မခွဲခွာလိုသော်လည်း မျက်နှာကြီးသော စက်ပိုင်အပျိုကြီး ခင်လေးဆွေ၏ တောင်းခံခြင်းဖြစ်သောကြောင့် ထည့်လိုက်ရ၏။

ထိုအချိန်မှစ၍ မသက်နှံမှာ ၎င်းရွာနှင့် ရွှေဘိုမြို့ကို ကူးချည်သန်းချည် နေထိုင်ရ၍ အမှန်အားဖြင့် မိခင်နှင့်နေရသော အချိန်ထက် ခင်လေးဆွေနှင့် နေရသောအချိန်က ပိုမိုလေတော့သည်။ ယင်းသို့ တစ်

စတစ်စနှင့် မသက်နှံသည် တစ်လအနက်တွင် နှစ်ရက် သုံးရက်ခန့် မျှလောက်သာ ရွာ၌နေရ၍ ကျန်သော နေ့ရက်များကို ရွှေဘိုမြို့၌သာ ကုန်လွန်ရလေတော့သည်။ ပထမ၌ မိခင်ကို လွမ်းဆွတ်သော်လည်း ခင်လေးဆွေက ဖူးဖူးမှုတ်မျှ အလိုလိုက်ထား၍ ဝတ်စား ဆင်ပြင်ရာ၌ လည်း သူဌေးသမီးတမျှ လှပအောင် ဆင်ပြင်ပေးထားရကား မသက်နှံ မှာ ခင်လေးဆွေနှင့် နေရခြင်းကို နှစ်သက်ပျော်မွေ့လျက် ရှိလေပြီ။

ယင်းကဲ့သို့ နေထိုင်ကြ၍ နှစ်တစ်ဝက်ခန့် ကြာလတ်သော် ခင်လေးဆွေသည် မသက်နှံကို အမွေခံ အမွေစားအဖြစ်နှင့် မွေးစားပါရစေဆို၍ ဒေါ်သိန်းရင်ထံမှ တောင်းခံလေတော့သည်။ သမီးကလေးကို လွမ်းသော်လည်း ရွာသူရွာသားများက သမီးကလေး ကောင်းစားသည်ကို မြင်လိုထိုက်သည်ဟု ဝိုင်းဝန်း တိုက်တွန်းကြသည် တစ်ကြောင်း၊ မသိန်းရင် ကိုယ်တိုင်ကလည်း နောက်အိမ်ထောင်ပြုဖို့ စိတ်ကူးပေါ်ပေါက်လျက် ရှိသည်တစ်ကြောင်းကြောင့် သဘောတူလိုက်လေတော့သည်။ သို့ဖြစ်၍ ခင်လေးဆွေသည် မသက်နှံကို ရွာလူကြီး အစုံအညီ ရှေ့တွင် လက်မှတ်ထိုး၍ မသက်နှံကို အမွေခံ အမွေစား သားသမီးအဖြစ်နှင့် မွေးမြူရန် စာချုပ်ပြုလုပ်ကြ၏။ မိခင် ဒေါ်သိန်းရင်သို့လည်း မသက်နှံက ငွေ ၁၀၀၀ ကျပ် ကန်တော့ရန် ခင်လေးဆွေက စီမံပေးရာ များမကြာမီအတွင်းတွင် ဒေါ်သိန်းရင်မှာလည်း ၎င်းရွာသား မုဆိုးဖို တစ်ယောက်နှင့် အကြောင်းဆက်၍ ပေါင်းဖက်ကြလေတော့သည်။

ခင်လေးဆွေသည် မသက်နှံကို အင်္ဂလိပ်ကျောင်း၌ ပညာသင်စေ၍ စက်ပိုင်သမီးဖြစ်သည့်အတိုင်း စိန် ရွှေ လက်ဝတ်လက်စားများကို ညွတ်ကျအောင် ဆင်ပြင်ထား၏။ တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းကြောင့် လူ့လောကကို စိတ်နာ၍ ကြားဝါချင်သောစိတ် မရှိသဖြင့် စပါးသိမ်း သွားသောအခါများတွင် လှည်းယဉ်ကလေးလောက်မျှနှင့် သွားခဲ့သော

ခင်လေးဆွေသည် မသက်နှံကို မွေးစားသောအခါတွင်မှ ကျောင်းပို့ရန် အတွက် မော်တော်ကားအသစ်တစ်စီး ဝယ်ယူခဲ့လေပြီ။ အထည်အလိပ် အဆင်ဆန်း ပေါ်တိုင်း လည်းကောင်း၊ လက်ဝတ်လက်စား ပုံစံ အဆန်း အပြားပေါ်တိုင်း လည်းကောင်း ခင်လေးဆွေသည် မသက်နှံအတွက် ဝယ်ပေးခဲ့ရာ တစ်ထည်ခြောက်မှ တစ်ထည်လျှော်၍ ဝတ်ခဲ့ရသော မသက်နှံမှာ အဝတ်အစားတွေ မှန်ဖီရိုကြီးနှင့် အပြည့်ရှိနေခဲ့လေပြီ။ လက်ကောက်ကလေး တစ်ရန်ကိုမှ အနိုင်အနိုင် ချွေတာစုဆောင်းပြီး မှ ဝယ်ဝတ်ခဲ့ရသော မသက်နှံမှာ တံတောင်ဆစ် ထိမတတ် ရွှေလက် ကောက်များအပြင် စိန်နားပွင့်၊ ရွှေဆွဲကြိုး၊ ရွှေမတ်စေ့ ကြယ်သီးစသော လက်ဝတ်လက်စားများနှင့် တဝင်းဝင်း ရှိနေခဲ့လေပြီ။ သုံးရေ သောက် ရေအတွက် ကိုယ်တိုင်ခပ်ရ၍ ထင်းခွဲခြင်း၊ တံမြက်လှည်းခြင်း စသော အိမ်သုံးမှုအလုပ်များ လုပ်ခဲ့ရသော မသက်နှံမှာ မိမိဝတ်သော အဝတ်ကို ခေါက်ပေးမည့် အစေခံ၊ သနပ်ခါး သွေးပေးမည့် မိန်းမကြီး၊ ဆံပင်ဖြိုး ပေးမည့် အဒေါ်ကြီး၊ ကျောင်းမှပြန်လာလျှင် စာအုပ်ကို ဆီးကြိုပြေးယူ မည့် သူငယ်ကလေး၊ ကားပေါ်မှ ဆင်းလိုလျှင် ကားတံခါးကို ဖွင့်ပေး မည့် ဒရိုင်ဘာ အစရှိသည်တို့ဖြင့် ခိုင်းစေရာ အမြောက်အမြား ခြံရံ လျက် ဇိမ်နှင့် နေခဲ့ရလေပြီ။

ဇိမ်နှင့် နေရခြင်းကား ကောင်းပါ၏။ သို့သော် မသက်နှံ၏ စိတ် ကလေးသည် မည်ကဲ့သို့ ရှိပေလိမ့်မည်နည်း။

ရွှေဘိုမြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့ခါစက မသက်နှံသည် မိခင်၏ ရွာသို့ အလှည်အပတ် သွားသည့်အခါ တစ်ည၊ နှစ်ည စသည်ဖြင့် မိခင်နှင့် အတူ အိပ်လေ့ရှိ၏။ အတူတကွနေထိုင်သည့် အခိုက်အတန့်တွင် ရေ ခပ်ခြင်း၊ ထင်းခွဲခြင်းစသော အိမ်မှုအလုပ်များကို ကူညီလုပ်ဖော်ရ၏။ မိခင်ညောင်းညာမည်စိုး၍ နင်းနှိပ်ပေး၏။ ပေါင်းဟောင်း ဖော်ဟောင်း

များ အိမ်သို့လည်ပတ်၍ အရောတဝင် ခေါ်ငင်နှုတ်ဆက်၏။ သစ်ပင် ရိပ်အောက်၌ ရှေးနည်းအတိုင်း အတူကစား၏။ ကစားဖော် သူငယ်ချင်း များကလည်း မသက်နှံလာသည့်အတွက် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ရှိကြ၏။ တစ်ရွာလုံးဆိုဘိသကဲ့သို့ လှည့်လည်၍ ဦးကြီး၊ ဦးလေး၊ အရီး၊ အဒေါ် စသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်နှုတ်ဆက်၏။

မသက်နှံ၏ အမူအရာများသည် တစ်ခေါက်ထက် တစ်ခေါက် ပြောင်းလဲသွားခဲ့လေပြီ။ ဒေါ်သိန်းရင်၏ အိမ်သို့ ညဉ့်အိပ် ညဉ့်နေ အလည်မလာတော့ဘဲ လေးငါးလမှ တစ်ကြိမ် နေချင်းပြန် အလည်လာ ၍ ဗာဟီရကိစ္စများလည်း လုပ်ဖော်မရ၊ မိခင်အား နှိပ်နယ်ပေးခြင်း လည်း မပြု၊ အိမ်ပေါက်စေ့ လည်၍ နှုတ်ဆက်သည်လည်း မရှိ၊ သူ ငယ်ချင်းများကို မြင်လျှင် မခေါ်ချင် ခေါ်ချင်နှင့် မဟာတဟ စကားပြော ၍ လက်ကြမ်းကုန်မည်စိုးသည်နှင့် ထင်းခွဲခြင်းစသော အလုပ်ကြမ်းတို့ ကို မလုပ်တော့ချေ။

ပေါင်းဟောင်းဖော်ဟောင်း သူငယ်ချင်းများသည် မသက်နှံအား “စခန်းကြီးသည်” “စိတ်ကြီးဝင်သည်” စသည်ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ကြ၍ လူကြီးပိုင်းကလည်း ကောင်မကလေး ဘဝမြင့်သွားပြီဟု ဦးခေါင်း ယမ်းခါ ပြောကြတော့သည်။ မိခင်ဒေါ်သိန်းရင် ကိုယ်တိုင် မိမိအပေါ် ၌ စိမ်းကားသွားသည်ဟု ထင်မိဟန် လက္ခဏာနှင့် သမီးကလေး ကောင်းစားသည့်အတွက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းတွင် မကျေနပ်သောစိတ် တစ်စိတ်တစ်ဒေသ နှောလျက် ရှိလေပြီ။ နောက်ကာလများ၌မူကား မသက်နှံသည် မိခင်ထံသို့ တစ်နှစ်မှ တစ်ကြိမ်လောက်သာ နာရီပိုင်း မျှလောက် အလည်လာလေတော့သည်။ ဒေါ်သိန်းရင်မှာလည်း နောက် အိမ်ထောင်ပြုပြီးပြီ ဖြစ်သောကြောင့် သမီးနှင့် အမေတို့မှာ တစ်စတစ်စ ဝေးသွားကြလေပြီ။

* * *

အခန်း (၃)

အထက်ပါ အခြင်းအရာတို့ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည့်နောက် ၁၁ နှစ်ခန့် ကြာလတ်သော် တက္ကသိုလ် ကျောင်းတော်ကြီး၌ မောင်မယ်ရွေးပွဲ ကျင်းပမည့်ဆဲဆဲ ရှိနေသည်နှင့် ကျောင်းသူကျောင်းသားများ အထူးစိတ် ဝင်စားလျက် လှုပ်လှုပ်ရွရွ ရှိနေကြ၏။ ယှဉ်ပြိုင်အရွေးခံကြမည့် တက္က သိုလ် မယ်လောင်း ၁၀ ယောက်အနက်တွင် ရွှေဘိုသူ မသက်နံ့လည်း အပါအဝင် ဖြစ်လေရာ ကျောင်းသားများသည် မယှဉ်ပြိုင်မီကတည်းက မည်သူ အရွေးခံရလိမ့်မည်ဟု အမျိုးမျိုးတစ်ပေးလျက် ရှိကြ၏။ မသက် နံ့မှာ ကျောင်းသားများက အများဆုံး တစ်ပေးခြင်း ခံရသူဖြစ်လေသည်။

မသက်နံ့သည် ရွှေဘိုမြို့၌ ၁၀ တန်း အောင်ပြီးနောက် ခင်လေး ဆွေက တက္ကသိုလ်သို့ ပညာဆက်လက်သင်ကြားရန် ပို့လိုက်ရာတွင် ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခု ရှိလေသည်။ ခင်လေးဆွေမှာ တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းကြောင့် လောကကြီးကို စိတ်နာ၍ အပျိုကြီးလုပ်နေတော့ သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ရေးသားခဲ့ဖူးရာ စိတ်နာခြင်း၏အကြောင်းကား ဤသို့ပေတည်း။ ခင်လေးဆွေ၏ မိဘများလက်ထက် အပျိုပေါက် ကလေး ဖြစ်ကာစအချိန်တွင် ရွှေဘိုမြို့သို့ အလုပ်သင် အောက်သား

မြို့အုပ်ကလေးတစ်ယောက် ရောက်လာခဲ့ရာ ရုပ်ရည် သနားကမားရှိ သည် တစ်ကြောင်း၊ ဘီအေအောင်သည် တစ်ကြောင်း၊ မြို့အုပ်ဖြစ်သည် တစ်ကြောင်း၊ အောက်သားဆိုသည် တစ်ကြောင်းကြောင့် မြို့ပေါ်ရှိ စက်ပိုင်သမီး၊ ပွဲစားသမီး၊ ကုန်သည်ကြီးသမီး၊ အရာရှိသမီး၊ မြေပိုင် ရှင်သမီးဆိုသူများက မျက်စိကျခဲ့ကြ၏။ အချို့လည်း အတွင်းကျိတ် သဘောကျ၍ ဇက်ရဲသော မိဘများကမူ ထိုသူကို ခပ်ပြောင်ပြောင် သမက်ဖမ်းခဲ့ကြလေသည်။ ခင်လေးဆွေ၏ မိဘများမှာ ဇက်ရဲသူများ အထဲတွင်ပါ၍ မြို့အုပ်ကလေးအား မိမိတို့၏ ဆန်စက်ကို အလည် အပတ် ကြွရောက်ရန် ဖိတ်ခေါ်ကြလေသည်။

အခြားသော မိဘများသည် ဇက်ရဲသူများကို မယှဉ်ဝံ့သည်နှင့် နောက်ဆုတ်ကြသော်လည်း ခင်လေးဆွေ၏ မိဘများကဲ့သို့ပင် ဇက်ရဲ သော မြေပိုင်ရှင် လင်မယားလည်း ရှိသေးသည်ဖြစ်၍ မြို့အုပ်ကလေး ကို အပြိုင်အဆိုင် လုယက်ကြတော့သည်။ မြို့အုပ်ကလေးသည် လှေနံ ကို နှစ်ဖက်နင်းလျက် ဟိုလိုလို ဒီလိုလိုနှင့် နှစ်ဖက်သော မိဘများကို ညှဉ်းနေလေရာ တစ်ယောက်က စိန်လက်စွပ်လုပ်ပေးလျှင် တစ်ဖက်က ဒေါက်ကတ် ဝယ်ပေး၏။ တစ်ဖက်က ညစာစားဖိတ်လျှင် တစ်ဖက် က ဥယျာဉ် ပျော်ပွဲစားဖိတ်၏။ ယင်းကဲ့သို့ မရေမရာ မသေမချာ ရှိနေသည့်အတွင်း ခင်လေးဆွေ၏ မိဘများက မြို့ပေါ်မှ လူကြီးလူ ကောင်းများကို မိမိတို့၏ စက်ဝင်းသို့ လက်ဖက်ရည်သောက် ဖိတ်၍ မြို့အုပ်ကလေးကို မလိမ့်တစ်ပတ်နှင့် ဖိတ်ခေါ်ပြီးလျှင် သမီး ခင်လေး ဆွေနှင့် ကြောင်းလမ်းသည့် သဘောမျိုးလုပ်၍ မင်္ဂလာဆောင်နှင်းရန် အတွက် ရက်သတ်မှတ်လိုက်လေတော့သည်။

ဤတွင် ၎င်းတို့နှင့် ပြိုင်ဘက်ဖြစ်သော မြေပိုင်ရှင် လင်မယား မှာ ပက်လက်လန် ကျန်ရစ်တော့သည်။ သို့ရာတွင် လူတို့မည်သည်

တစ်ဖက်နိမ့်၍ တစ်ဖက်က သာနေသည့်အခါ နိမ့်သောဘက်ကို ကူညီ
လိုခြင်း၊ သာသောဘက်ကို နှိမ်လိုခြင်းတည်းဟူသော စိတ်ဓာတ်မျိုး
ပေါ်ပေါက်တတ်သည့် သဘာဝအတိုင်း အတွင်းသိ တစ်ယောက်သည်
အရေးနိမ့်နေသော မြေပိုင်ရှင်ထံသို့ လာပြီးလျှင် မြို့အုပ်ကလေး၌ သား
ကြီး မယားကြီး ရှိ၍ မည်သည့်အောက်မြို့၌ နေထိုင်ကြောင်း သတင်း
ပေးလေ၏။ မြေပိုင်ရှင် လင်မယားသည် မစားရသော အမဲကို သဲနှင့်
ပက်မည်ဆိုသော သဘောနှင့် မယားကြီးရှိသောနေရာသို့ ထိုလူကို
စရိတ်နှင့်တကွ စေလွှတ်လိုက်လေသည်။

ခင်လေးဆွေနှင့် မြို့အုပ်ကလေးတို့သည် ချိန်းထားသော နေ့ရက်
တွင် မင်္ဂလာအခမ်းအနား ကျင်းပ၍ ကတ္တီပါ ဖုံကြီးများပေါ်၌ အတူ
ယှဉ်ထိုင်ကာ ဓာတ်ပုံရိုက်မည့်ဆဲဆဲတွင် မီးရထားဘူတာရုံမှ ကဆုန်ချ
၍ မောင်းလာသည့် မြင်းရထားတစ်စီးသည် မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်ရှေ့၌ ရပ်
တန့်၍ မိန်းမကြီးတစ်ယောက်နှင့် ခပ်ရွယ်ရွယ် မိန်းမတစ်ယောက်
ဆင်းလာပြီးလျှင် မိန်းမကြီးက ဓာတ်ပုံဆရာအား ‘ဟေ့ မောင်ရင်၊
နေလိုက်ပါဦး’ ဟု အော်ပြောလိုက်၏။ ပရိသတ်များလည်း အံ့အားသင့်
ကာ ကြည့်နေကြစဉ် မိန်းမကြီးက-

‘ခုဟာ ဘာလုပ်ကြတာတုံး၊ ဟေ့ မောင်သိန်းဟန်၊ မင့်မယား
လာတာ မင်းက ဆီးမကြိုဘဲ ဘယ်ကမိန်းမနဲ့ တွဲထိုင်နေတာလဲ။ ဟေ့
မယား မျက်နှာမြင်ဖို့ အမေ့ဆီ ပို့ထားပြီး မင်းက မယားတစ်ယောက်
ယူမလို့ပေါ့လေ၊ တော်ပါပေ့ကွယ် မင်းလုပ်ပုံ’

ဓာတ်ပုံဆရာသည် အခြေမလှသည်ကို ရိပ်မိသည်နှင့် ဓာတ်ပုံ
ကိရိယာများကို သိမ်းဆည်းလျက်ရှိစဉ် ပရိသတ်လည်း လှုပ်လှုပ်ရွရွ
ဖြစ်ကြ၍ ထိုင်သူ ထိုင်၊ ထသူ ထ၊ ပြန်သူ ပြန်၊ ပြေးသူ ပြေး၊
ဗရုတ်ဗရက် ဖြစ်ကြလေတော့သည်။

လက်ထပ်ပွဲတွင် အကြီးအကဲအဖြစ်နှင့် ဆောင်ရွက်ပေးရမည့် အရေးပိုင်မင်း ကိုယ်တိုင် ထိုမိန်းမနှစ်ယောက်ကို ချောမော့ကာ မိမိ၏ နေအိမ်သို့ ခေါ်သွားပြီးလျှင် မြို့အုပ် ဦးသိန်းဟန်ကိုလည်း အတွင်းဝန် ချုပ်ထံ ကြေးနန်းဖြင့် အမြန်ခွင့်ပန်၍ ချက်ချင်း နယ်ပြောင်းရွှေ့ ပေး လိုက်ရဖူးလေသည်။

ခင်လေးဆွေ၏ မိဘများမှာ မဟာအရှက်တော် ကွဲ၍ မြို့ပေါ်၌ ခေါင်းမဖော်ဝံ့တော့ဘဲ ကုပ်ကုပ်ကလေး နေရှာကြရပေရာ နောက်များ မကြာမီအတွင်း၌ပင် မကျန်းမမာဖြစ်ကြ၍ လင်နှင့်မယား ရှေ့ဆင့် နောက်ဆင့် ဟူဘိသကဲ့သို့ ဘဝတစ်ပါး ပြောင်းသွားကြရှာတော့သည်။

ခင်လေးဆွေမှာ မင်္ဂလာဆောင် မဏ္ဍပ်မှ မိန်းမကြီးတစ်ယောက် နှင့် ထွက်လာ၍ ဘူတာရုံသို့ သွားပြီးလျှင် လက်ဝတ်လက်စားများကို အိမ်သို့ပို့လိုက်၍ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးသို့ မီးရထားနှင့် လိုက်သွားလေ၏။ မိဘများ မကျန်းမမာဖြစ်၍ လူစေလွှတ် ခေါ်ငင်သည်တွင်မှ ခင်လေး ဆွေ လိုက်လာ၍ အသက်မီရုံနှင့် မိဘများအား ကန်တော့ ဝန်ချရုံမျှ အချိန်ရလေတော့သည်။

မိဘများ ကွယ်လွန်သည့်နောက် ခင်လေးဆွေသည် ဆန်စက်ကို မောင်ဝမ်းကွဲတစ်ယောက်နှင့် လွဲထားခဲ့၍ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးသို့ ပြန် ပြီးလျှင် သီလရှင်ဝတ်သေး၏။ သို့သော် စက်ရုံကို ဦးစီးအုပ်ချုပ်ရသော မောင်တစ်ဝမ်းကွဲသည် သောက်စား မူးယစ်၍ အလုပ်ကို နေရာတကျ ကြီးကြပ်စီမံခြင်း မရှိကြောင်း ကြားသိရသည်နှင့် ခင်လေးဆွေသည် နှစ်ကြာသည့်အလျောက် အတော်အတန် အရှက်ပြေသည် တစ်ကြောင်း၊ သီလရှင် အဝတ်နှင့် မပျော်ပိုက်နိုင်ကြောင်း တွေ့ရသည်တစ်ကြောင်း၊ ကြာကြာနေလျှင် စက်ရုံပါပြုတ်၍ ဗန်းခုံးနှင့် ဆန်လည်၍ တောင်းခံရ သည့်အဖြစ်မျိုးသို့ ရောက်မည်စိုးရသည် တစ်ကြောင်းကြောင့် သီလရှင်

အဝတ်ကို စွန့်၍ ရွှေဘိုသို့ ပြန်လာခဲ့လေသည်။ ဆန်စက်ကို ကိုယ်တိုင် ကြပ်မတ်အုပ်ချုပ်၍ အထိုက်အလျောက် စီးပွားဖြစ်ထွန်းသည်ဖြစ်ရာ အပျိုကြီး ခင်လေးဆွေအား ပိုးပန်းကြသော ယောက်ျားမရှားသော်လည်း ခင်လေးဆွေသည် အိမ်ထောင်ပြုလိုသော စိတ် အလျှင်းကုန်ခန်း၍ ဆန်စက်သူဌေး ခင်လေးဆွေဟူသော အမည်နှင့်သာ ကျေနပ်အေးချမ်းစွာ နေထိုင်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ခင်လေးဆွေ၏ စိတ်ထဲ၌ ယောက်ျားများသည် အလွန်ဆိုး၍ မိန်းမများအပေါ်၌ မတော်မတရား လှည့်စား ဖြားယောင်းဖို့လောက်သာ ကြံစည်တတ်ကြသည်ဟူ၍ ဦးနှောက်ထဲတွင် သံမှိုနှက်သကဲ့သို့ အစွဲကြီး စွဲလျက်ရှိပေပြီ။

မသက်နှံကို မွေးစား၍ တစ်နှစ်ထက် တစ်နှစ် ရုပ်ရည်သန့်ပြန့် မွန်ရည်ရုံမျှမက တကယ်လှပ ချောမောလာသည်ကို တွေ့ရသောအခါ ခင်လေးဆွေ၏ စိတ်ထဲ၌ ယောက်ျားအတွက်ကြောင့် မိမိ အရှက်တကွဲ အကျိုးနည်းဖြစ်ရသည်ကို ယောက်ျားများအပေါ်တွင် တုံ့ပြန် လက်စား ချေလိုသော ဆန္ဒ ဖြစ်ပေါ်လာတော့သည်။ သို့ဖြစ်၍ နဂိုအားဖြင့် လှ ပြီးဖြစ်သော မသက်နှံကို လှသည်ထက် လှပအောင် အဝတ်အစား အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ဆင်ပြင်ထား၍ ယောက်ျားဟူသမျှသည် မိမိနှင့် အဖက် မတန်၊ မိမိအပေါ်၌ ဆရာလုပ်၍ သြဂါဒပေးနိုင်သော ယောက်ျားသည် မမွေးသေးဟူ၍ အထင်ရောက်စေရန်လည်း မသက်နှံအား ခေတ်ပညာ နှင့်တကွ ပီယာနို၊ စောင်းကောက်စသော ဂီတပညာများပါ သင်ကြား ထားခဲ့လေသည်။ ခင်လေးဆွေ၏ စိတ်ကူးမှာကား ဥစ္စာပေါ် ရုပ်ချော ၍ ပညာစုံတတ်သော မသက်နှံဟူ၍ ဟိုးလေးတကျော် ရှိသဖြင့် ယောက်ျားတွေ ဝိုင်းဝန်း ပိုးပန်းကြသည့်အခါ ပိုးပန်းသမျှသော ယောက်ျား များ၏ နှလုံးသားကို ခြေနှင့် ပွတ်ခြေဘိသကဲ့သို့ ငြိုငြင်ပင်ပန်းအောင် ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်စေမည်ဟူ၍ အကြံပြုထားလေသည်။

တက္ကသိုလ် မောင်မယ်ရွေးပွဲ ကျင်းပသောအခါ ရွှေဘိုသူ မသက် နံသည် ဒိုင်လူကြီးများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ အမှတ်အများဆုံး ရရှိ၍ ပထမတက္ကသိုလ်မယ် ရွေးချယ်ခြင်း ခံရလေရာ ၎င်းရွေးချယ်ချက်မှာ Popular decision ကျောင်းသားများ ကျေနပ်သော ရွေးချယ်ချက်ဖြစ် ၍ တစ်ကျောင်းလုံး ဩဘာပေးကြသည်မှာ ဆူညံသွားလေတော့သည်။

တက္ကသိုလ်မောင်မယ် ရွေးပွဲ မကျင်းပမီ နှစ်နှစ်ခန့် အချိန်လောက် ၌ ဦးကျော်ဟိုးနှင့် ဦးပြည့်စုံတို့သည် မိမိတို့၏ သားများ ဆယ်တန်း အောင်ပြီဖြစ်၍ ကောလိပ်ကျောင်းသို့ ပို့၍ ပြင်ဆင်လျက် ရှိကြ၏။ ဦးကျော်ဟိုးသည် သား မောင်သာမြတ်ကို ခေါ်၍ ဘီအေအောင်သည့် တိုင်အောင် ကြိုးစား၍ ပညာသင်ဖို့အကြောင်း၊ ဘီအေအောင်ပြီးသော အခါ မိမိတို့နယ်မှ မြို့အုပ်ဖြစ်ဖူးသူ မရှိသေးသဖြင့် မြို့အုပ်စာမေးပွဲ ဝင်ရောက်ဖြေဆိုဖို့အကြောင်း ပညာအရပ်ရပ်တွင်လည်း အခြားလူများ ထက် မသာလျှင် ရှိစေ၊ ဟိုဘက်အိမ်က ဦးပြည့်စုံ၏သား လူမော်ထက် သာအောင် ကြိုးစား၍ သူ့ထက်သာသည်ဟု ကြားရမှ မိမိကျေနပ်မည် ဖြစ်ကြောင်းများနှင့် မှာထား သွန်သင်လေ၏။

လမ်း၏ အခြားဘက်၌ရှိသော ဦးပြည့်စုံကလည်း သား မောင်လူ မော်အား အလားတူ ဩဝါဒမျိုး ပေးလိုက်၏။ သို့သော် ဦးပြည့်စုံ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ မြို့အုပ် ဝန်ထောက်ဖြစ်ဖို့ မဟုတ်ဘဲ လူမော် ဘီအေ အောင်ပြီးသောအခါတွင် မင်းတိုင်ပင်အမတ်ဖြစ်အောင် ကြိုးစားဖို့ အကြောင်း၊ အစဉ်အဆက်မှစ၍ ၎င်းနယ်သားဖြစ်သည့်အလျောက် တစ် နယ်လုံးအပေါ်၌ မျက်နှာနာပြီဖြစ်သောကြောင့် သူတစ်ပါးနည်းတူ ငွေ ကုန်ကြေးကျခံ၍ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ယှဉ်ပြိုင် လုယက်ရသော် မင်း တိုင်ပင်အမတ်လောက်မျှကို မရနိုင်စရာ ဘာမျှအကြောင်းမရှိကြောင်း၊

မိမိတို့နယ်မှ ဘီအေအောင်သော အမတ်လောင်း မပေါ်ပေါက်သေး သဖြင့် နယ်သားအစစ်တစ်ယောက်က ဘီအေအောင်ပြီးမှ အရွေးခံခဲ့ လျှင် နယ်သူနယ်သားများက စုပြုံ၍ မဲပေးကြမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အကယ် ၍ ဟိုဘက်အိမ်က သာမြတ်တစ်ယောက်လည်း အရွေးခံဖို့ စိတ်ကူး ပေါက်၍ မိမိ၏သားနှင့် ယှဉ်ပြိုင် အရွေးခံခဲ့ပါမူ မိမိ၏ စည်းစိမ်ပြုတ် သည့်တိုင်အောင် အကုန်ခံ၍ နိုင်အောင် လုမည်ဖြစ်ကြောင်းများနှင့် မှာထား ဆုံးမဩဝါဒ ပေးလိုက်လေသည်။

သို့ဖြစ်၍ လူမော်နှင့် သာမြတ်တို့သည် တစ်ရွာတည်းသားများ ဖြစ်သည့်အလျောက် တက္ကသိုလ်သို့ အတူတကွ သွားကြသော်လည်း မိဘချင်း ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင် ဖြစ်သည့်အလျောက် မိမိတို့အချင်းချင်း လည်း ပညာတွင်သာမက တစ်သက်ပတ်လုံး လူမှုလူရေးတွင် သူ့ထက် ငါ သာအောင်ကြိတ်မည်ဟု စိတ်ထဲ၌ အသီးသီး အားခဲလျက် ရှိကြ လေတော့သည်။

တက္ကသိုလ်သို့ ရောက်ကြသောအခါ သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့သည် နှစ်ယောက်စလုံး လူရည်ချွန်များ ဖြစ်ကြသည့်အလျောက် လူမော်က ကစားခုန်စား အသင်းများ၌ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်လျှင် သာမြတ်က စာဖတ်အသင်း ၌ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်၏။ လူမော်က ဒီဘိတ်ခေါ် စကားရည်လုခြင်း ဆိုင်ရာ အသင်း၌ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်လျှင် သာမြတ်က ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေးဆိုင် ရာ အသင်းတွင် ချယ်ယာမင်ဖြစ်၏။ လူမော်က ဘောလုံး ဘောလုံး အသင်း၌ ကပွတ်နံဖြစ်လျှင် သာမြတ်က တင်းနစ်ချန်ပီယံ ဖြစ်၏။ ဤသို့ဖြင့် တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် သူမသာ ငါမသာ တစ်ပြန်စီ အောင်ပန်းဆွတ်လျက် ရှိကြလေ၏။

သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့ တက္ကသိုလ်သို့ရောက်ကြ၍ အိုင်အေ အောင် ပြီးနောက် ဘီအေ ဂျူနီယာ အတန်းသို့ တက်ကြသောနှစ်တွင် မသက်

နှံသည် တက္ကသိုလ်သို့ရောက်လာ၍ အထက်ပါ တက္ကသိုလ် မောင်မယ် ရွေးပွဲတွင် ပါဝင်ယှဉ်နှိုင်းခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ဆိုလိုရင်းမှာ သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့က တက္ကသိုလ်သို့ နှစ်နှစ် ဦးနှင့်၍ မသက်နှံ ရောက်လာသော နှစ်တွင် ဘီအေ အောက်တန်းသို့ ရောက်နေကြလေပြီ။

တက္ကသိုလ်မယ် အရွေးခံရသော မသက်နှံမှာ ကျောင်းသူများ အနက်တွင် လက်ဝတ်လက်စား အတောင့်ဆုံးဖြစ်၍ မျက်နှာကြီးခွဲရ သည့်အထဲတွင် ထိုကဲ့သို့ တိုင်းသိပြည်သိ ရွေးချယ်ခြင်း ခံရသောအခါ ၌ အထူးတလည် မျက်နှာပွင့်လန်းလာပြန်သည်ဖြစ်၍ မသက်နှံကို စိတ်ထဲကဖြစ်စေ မပိုးပန်းသော ကျောင်းသားဟူ၍ မရှိသလောက် ဖြစ်နေလေတော့သည်။ သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့မူကား ပိုးပန်းသူများ အနက်တွင် ရှေ့ဆုံးတန်းမှ ပါဝင်ကြ၍ အခြားကျောင်းသားများကဲ့သို့ ကျိတ်ပိုး မဟုတ်ကြဘဲ ပြောင်ပြောင်ကြီး ပိုးပန်းကြလေ၏။

တက္ကသိုလ်သို့ တစ်ပြိုင်တည်း ရောက်လာကြသော လူမော်နှင့် သာမြတ်တို့သည် ငယ်ငယ်ကတည်းက ကွဲသွားကြသော မသက်နှံကို ကျောင်း၌ တစ်ဖန်ပြန်တွေ့ကြသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ငယ်စဉ်က အဖြစ် အပျက်များကို သတိရကြ၍ ကစားဖော်လုပ်ခဲ့သော သူငယ်ဘဝမှသည် ရည်းစား လုရသော လူပျိုဘဝသို့ ရောက်ရှိလာပြန်ချေပြီဟု နှစ်ယောက် လုံးက ရိပ်မိကြ၏။ မိဘများ၏ ဂုဏ်ပြိုင်သွေးဝင်လျက်ရှိသော ဤလူ ငယ်နှစ်ယောက်တို့ ဖြစ်ရပုံမှာ မသက်နှံကို နှစ်နှစ်ကာကာ ချစ်ကြိုက် ကြခြင်း မဟုတ်ဘဲ လူငယ်တို့ဘာဝ တွေ့မြင်ကာ မတ္တဖြင့် လိုချင်သော ဆန္ဒမျှလောက်သာ ရှိစေဦး၊ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် မခံချင်သော စိတ်နှင့်ပင် မလျော့တမ်း ပိုးပန်းကြမည်ဖြစ်၏။ ယခုမှာမူ သာမြတ်

ရော လူမော်ပါ မသက်နှံကို တကယ်တမ်း ချစ်ကြိုက်နေကြသည့် လက္ခဏာရှိရကား မည်သူကမှ နောက်ဆုတ်မည် မဟုတ်ချေ။

တက္ကသိုလ်မယ်ရွေးပွဲပြီးသည့် နောက်တစ်နေ့၌ သာမြတ်သည် မိမိ၏ သူငယ်ချင်းများအား မသက်နှံ၏လက်မှတ်နှင့်တကွ ရဖူးသော ဓာတ်ပုံတစ်ပုံကို ပြသ၍ လူငယ်တို့ဘာဝ အသားယူလျက်ရှိရာ သူငယ် ချင်းများမှာလည်း မသက်နှံကို ပိုးပန်းသူချည်းဖြစ်သောကြောင့် သာမြတ် ၏ လူရေးသာပုံကို ချီးကျူးကြ၏။

‘တော်ပါပေ့ဗျာ... ကိုသာမြတ်တို့များ၊ ကျုပ်တို့ဖြင့် ရောက်က တည်းက တောင်းလိုက်တာ၊ ခုထက်ထိ တစ်ပုံမှ မရဘူးပေါင်ဗျာ’

‘ရမှာပေါ့ဗျာ၊ သူတို့ကတော့ တစ်ရွာတည်းသားတွေကိုး’

‘တစ်ရွာတည်းသားတိုင်း ရတာမှတ်လို့ဗျာ၊ ကိုလူမော်ကော ခင်ဗျား တို့ရွာကပဲ ဆို’

‘ဟုတ်ပါတယ် ကျုပ်တို့ ရွာကပါပဲ’

‘ကိုင်း ဘယ့်နှယ်ရှိစ၊ ကိုသာမြတ်ကိုတော့ တကယ်မြတ်နိုးလို့ ပေးတာ ဖြစ်မှာပေါ့ဗျာ၊ ကျုပ်တို့တစ်တွေတော့ ဖားပါပြီဗျာ၊ ကိုသာမြတ် က အောင်ပန်းဆွတ်တော့မှာပါ’

ကျောင်းသားများက ဤကဲ့သို့ အသားပေး၍ ချီးကျူးကြသည်များ ကို ကြားရသောအခါ သာမြတ်မှာ ပီတိ တစ်မုံစိမ့်နှင့် နှုတ်ခမ်းမွေး သပ်ကာ ပြုံးနေလေ၏။

ထိုခဏ၌ လူမော် တက်လာ၍ ဓာတ်ပုံကို မြင်လိုက်သဖြင့် မသက် နှံ၏ဓာတ်ပုံဖြစ်သည်ကို သိသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်-

‘ဘာလဲဗျာ၊ ကျုပ် ခေါင်းအုံးအောက်က ဓာတ်ပုံ ခိုးကြည့်နေကြ မှတ်တယ်’

ကျောင်းသားများလည်း မျက်လုံးပြူးလျက် တစ်ယောက်ကို တစ်
ယောက် ကြည့်နေကြစဉ် သာမြတ်က-

‘ခင်ဗျား ဓာတ်ပုံက ဘာဓာတ်ပုံလဲ’

‘မသက်နဲ့ပေါ့၊ ခင်ဗျားတို့ တယ်ရိုင်းတဲ့ လူစုဗျာ၊ ဥစ္စာရှင်
မရှိခိုက် ဓာတ်ပုံခိုးကြည့်ကြတာပေါ့လေ’

ကျောင်းသားတစ်ယောက်က ‘မသက်နဲ့ဆီက ခင်ဗျား ဓာတ်ပုံ
ရဖူးလို့လား’

‘သယ် တယ်လာတဲ့ လူပါကလား၊ သူများပစ္စည်း ခိုးကြည့်ပြီး
မေးလိုက်ပုံ ကြည့်ကြပါဦး၊ ပေးပါဗျာ၊ ကျုပ် ဓာတ်ပုံ’

ထိုခဏ၌ ဓာတ်ပုံသည် သာမြတ်၏ လက်ထဲတွင် ရှိ၍ လူမော်
က ဆွဲလုလေ၏။

‘ဟေ့လူ အရမ်းမလုနဲ့နော်’ ဟု ဒေါသနှင့် ပြောလိုက်၏။ စင်စစ်
မှာ သာမြတ်သည် လူမော်၏စကားကို ကြားရခြင်းအားဖြင့် လူမော်
မှာလည်း မသက်နဲ့၏ ဓာတ်ပုံတစ်ပုံ ရဟန်တူသည်ဟု ရိပ်မိသော်လည်း
သူငယ်ချင်းများရှေ့တွင် မိမိတစ်ယောက်တည်း ရဖူးသည့်အနေမျိုးဖြင့်
အသားယူထားသည် ဖြစ်သောကြောင့် ရှက်ရမ်း ရမ်းချင်သောစိတ်
ဖြစ်ပေါ်နေလေပြီ။ ယင်းသို့ ရှိနေသည်အတွင်း လူမော်က ဓာတ်ပုံကို
အတင်းဆွဲလုသည်တွင် သာမြတ်သည် စကားဖြင့် ရှင်းလင်းမနေတော့ဘဲ
လူမော်ကို တွန်းပစ်လိုက်၏။ လူမော်လည်း မိမိ၏ပစ္စည်း မှန်ပါလျက်
ပြန်မပေးသည့်ပြင် တွန်းပစ်ရချေသလောဟု ဒေါပွကာ သာမြတ်ကို
တစ်ချက်ထိုးလိုက်၏။ ဤတွင် သာမြတ်လည်း ဓာတ်ပုံကို ပစ်ချ၍
လူမော်ကို ပြန်ထိုးလေရာ ကျောင်းသားများသည် သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်
တို့၏ လက်ငှေ့ပွဲကို အနိုင်နိုင် ဖျန်ဖြေကြရလေသည်။

နောက်ဆုံး၌ သာမြတ်တွင် နှုတ်ခမ်းပြတ်၍ နဖူးရောင်သော ဒဏ်ရာလည်းကောင်း၊ လူမော်၌ မျက်လုံးတစ်ဖက် ပိတ်မတတ် ဖူးဖူးရောင်သော ဒဏ်ရာ လည်းကောင်း အသီးသီး ရရှိကြ၍ တစ်ယောက်လျှင် သုံးလေးယောက်စီ ကိုင်ဆွဲကာ ခွာလိုက်ကြရပြီးနောက် အခန်းတစ်ထောင့်တွင် တစ်ယောက်စီ ထိုင်ကာ မောဟိုက်လျက် ရှိကြလေတော့သည်။ မသက်နှံ၏ ဓာတ်ပုံမူကား သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက် သတ်ပုတ်စဉ်က ခြေထောက်နှင့် နင်းမိသဖြင့် စုတ်ပြတ်လျက် ထောင့်ထဲသို့ လွင့်နေလေပြီ။

သာမြတ်သည် ထိုင်ခုံပေါ်တွင် ထိုင်နေရာမှ ဓာတ်ပုံကို သတိရ၍ ကြည့်လိုက်သောအခါ ဓာတ်ပုံဖြစ်နေပုံ အခြင်းအရာကို မြင်၍ ရုတ်တရက် သတိရပြီးလျှင် ဒေါသအလျှင်းကင်းသော မျက်နှာထားနှင့် ထိုင်ရာမှထ၍ လူမော်သို့ လက်ဆန့်တန်းကာ ကမ်းလှမ်းလိုက်၏။ လူမော်ကမူ ကြောင်တောင်တောင်လုပ်၍ ငေးကြည့်နေသေးရာ ကျောင်းသားများက ‘ဟုတ်ပေသားပဲ၊ ကိုလူမော်က ဆွဲလိုက်ပါဘိဗျာ’ ဟု ဝိုင်း၍ ပြောကြသည်တွင်မှ ထိုင်ရာမှ ထကာ သာမြတ်၏လက်ကို ဆွဲလေတော့သည်။

သာမြတ်မှာ အင်္ဂလိပ်ဝတ္ထုများ ဖတ်ရာတွင် ၎င်းလူမျိုး၏ Sporting spirit ရန်ငြိုးမဖွဲ့ဘဲ အမျက်ပြေဖို့ ကြိုးစားသောဝါဒကို သဘောကျသည်နှင့် အတူခိုး ပြုမှုလိုက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ လူမော်မူကား ဤနည်းအားဖြင့် မိမိအပေါ်တွင် သာမြတ်က တစ်ပန်းသာအောင် ပြုလုပ်သွားသည်ဟု စိတ်ထဲတွင် အောင့်သက်သက် ဖြစ်နေလေတော့သည်။

* * *

အခန်း (၄)

ထိုနေ့ညနေ၌ သာမြတ်သည် မသက်နှံကို တွေ့အောင် ရှာ၍ နှစ်ယောက်ထဲ ဆုံမိကြသောအခါတွင် ရွာတော့မည့် မိုးကဲ့သို့ သုန်မှုန် သော မျက်နှာထားကြီးမျိုး လုပ်နေရာ မသက်နှံမူကား ပြုံးစိစိမျက်နှာ ထား ရှိနေ၏။ မသက်နှံသည် သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့ ထိုးသတ်ကြခြင်း နှင့် ထိုးသတ်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကိုပါ ကြားသိနှင့် ပြီးလေပြီ။

‘မသက်နှံတို့ လုပ်ပုံ ကောင်းပါပေဗျာ’

‘အလို... ကျွန်မက ဘာများလုပ်မိလို့ပါလိမ့်’

‘ကျုပ် တစ်ယောက်တည်း ပေးတယ်မှတ်လို့ ကျုပ်က အသားယူ နေလိုက်တာ၊ လက်စသတ်တော့ လူတကာ လျှောက်ဝေပစ်နေတာကိုး ဗျ’

‘ဓာတ်ပုံပြောတာလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘လူတကာ မဝေရပါလား ကိုသာမြတ်’

‘လူမော်ကိုလည်း တစ်ခုပေးတယ်ဆို... မဟုတ်လား’

‘ပေးတယ်လေ၊ ဘာဖြစ်သလဲ’

‘ဒါဖြင့် ဝေပစ်တာ မဟုတ်သေးဘူးလား’

‘ရှင်က လူတကာ ဝေတယ်ဆို၊ ကိုယ့်ရွာသားမို့ ပေးတာ ရှင်က ဘာတွန့်တိုစရာ ရှိသလဲ’

‘ကျုပ် ထင်တာကတော့’

‘ရှင် ထင်တာတွေ လျှောက်ပြောမနေပါနဲ့၊ ကျွန်မ မသိချင်ပါဘူး။ ကိုယ့်ဓာတ်ပုံ ကိုယ်ပေးချင်တဲ့လူ ပေးမှာပေါ့၊ ရှင်နဲ့ ဘာဆိုင်လို့လဲ’

မသက်နဲ့သည် ဓာတ်ပုံကို သာမြတ်သို့ ပေးစဉ်က တစ်ယောက် တည်း ပေးသည့်အနေမျိုး ထင်အောင် ပေးခဲ့ဟန်တူ၍ သာမြတ်က အထင်ကြီးခဲ့သည့် လက္ခဏာရှိ၏။ သို့ရာတွင် သာမြတ်က အထင်ကြီး မိသည့်အလျောက် လူမော်သို့ ပေးခြင်းကို အပြစ်ဆိုသည့်အခါ မာနကြီး သော မသက်နဲ့သည် သာမြတ်နှစ်သိမ့်အောင် အထိုက်အလျောက် မပြောဘဲ သာမြတ်၏နှလုံးသားကို ဖနှောင့်နှင့် ပေါက်လိုက်လေပြီ။ ဤမျှမက သေးဟူ၍ မသက်နဲ့က တစ်ရွာတည်းသားချင်းဖြစ်၍ ငယ်သူငယ်ချင်း များ ဖြစ်သည့်အလျောက် မောင်လို နှမလို ခင်မင်သဖြင့် ဓာတ်ပုံပေးခဲ့ မိခြင်းကို ကိုယ်ထင်ရာ အဓိပ္ပာယ်ကောက်၍ အထင်ကြီးသော လူစားမျိုး ၏ ရှက်ဖွယ်ကောင်းသော အခြင်းအရာအကြောင်းကို လက်ချာပေး၍ လွှတ်လိုက်လေ၏။

မသက်နဲ့ကို ဆူအံ့ ကြိမ်းအံ့ဟု လာခဲ့သော သာမြတ်မှာ မဆူ မကြိမ်းနိုင်သည့်ပြင် သခင်က ကန်ကျောက်လိုက်သော ခွေးကဲ့သို့ အမြီး ကုပ်၍ သွားလေပြီ။ သာမြတ်သည် မသက်နဲ့ကို ငယ်ကြိုက်ဖြစ်၍ လူငယ်တို့ဘာဝ စိတ်ကူးယဉ်သောအခါများတွင် မသက်နဲ့ကို မြို့အုပ် ကတော်၊ ဝန်ထောက်ကတော်အရာ၌ အမြဲတမ်း ထားလာခဲ့၏။ တက္က သိုလ်သို့ ရောက်၍ မသက်နဲ့ကို လူတိုင်း ပိုးပန်းကြသည့်အထဲတွင် မသက်နဲ့သည် မိမိအား အရေးအပေးဆုံးဟု မှတ်ထင်ခဲ့၏။ ချစ်ကြိုက်

ပါသည်ဟု ဖွင့်ဟ၍ မပြောရသေးစေကာမူ မိမိကပြောသော တစ်နေ့
တွင် အဆင်သင့် နေရာကျလိမ့်မည်ဟု အောက်မေ့ခဲ့၏။ ယခုမူကား
သာမြတ်အဖို့၌ ဆပ်ပြာပူဖောင်းကြီး ပေါက်ကွဲသွားခဲ့လေပြီ။

မသက်နှံကို လူမော်တို့ တွေ့ကြသည့်အခါ-

‘ဗျို့ မသက်နှံ၊ ဓာတ်ပုံတစ်ပုံ ဘယ်ဈေးရောင်းသလဲ’

‘ရှင့် ပေးထားတာ ဘယ်ရောက်လို့လဲ’

‘ဘယ်မှ မရောက်ပါဘူး၊ ကျုပ်တို့အခန်းက ကိုဘသန်းက ဝယ်
ချင်လို့ပါတဲ့’

‘ပိုက်ဆံနဲ့တော့ မရောင်းပါဘူး။ ကိုယ့်ရွာမှာ မွေးရင်တော့ အလ
ကား ပေးပါတယ်’

‘မွေးတိုင်း ပေးမှာလား’

‘ပေးပါတယ်၊ တောင်းရင်တော့’

‘နွားကျောင်းတဲ့ ဖိုးလူနီက တောင်းနေတယ်’

‘ကိုယ်တိုင် လာတောင်းပစေ၊ ပေးပါတယ်’

လူမော်လည်း မသက်နှံ နာလောက်အောင် မပြောတတ်သည်နှင့်
နှုတ်ခမ်းကိုကိုက်လျက် ကြည့်နေ၏။

‘ရှင်တို့ ယောက်ျားတွေ သိပ်ခက်တယ်၊ လိုချင်လှချေရဲ့ဆိုပြီး
မရမက ပူတောင်းလို့ ကိုယ့်ရွာသားချင်းမို့ ပေးလိုက်တယ်။ ကိုယ့်ဟာ
ကိုယ် အထင်ကြီးပြီး အချင်းချင်း သတ်လိုသတ် ပုတ်လိုပုတ် ပေးတဲ့လူ
ကို အပြစ်တင်လိုတင်။ တန်ပါရှင်၊ နောက်များတော့ ရှင်တို့ကို အသိ
တောင် မလုပ်တော့ဘူး’

မသက်နှံလည်း ချာခနဲ လှည့်ထွက်သွားလေရာ လူမော်သည်
မသက်နှံကို ငေးကြည့်နေရင်း ယခင်က အသင့်အတင့်မျှလောက် ကြိုက်

မိရာမှ ထိုအချိန်ကစ၍ အပြင်းအထန် ချစ်ကြိုက်လာပြီးလျှင် ‘နင့်ကို မရ မနေဘူးကွ’ ဟူ၍ သန့်ဋ္ဌာန် ချလိုက်တော့သည်။

မသက်နဲ့သည် ရွှေဘိုမြို့၌ရှိသော ခင်လေးဆွေထံသို့ လူမော်နှင့် သာမြတ်တို့ သတ်ပုတ်ကြပုံ အခြင်းအရာနှင့် တစ်ကျောင်းလုံးက မိမိအား ဝိုင်းပိုးကြပုံ အကြောင်းအရာများကို စုံလင်စွာ ရေးသား သတင်းပေးလေရာ ခင်လေးဆွေမှာ အလွန်တရာ နှစ်သက်အားရ၍ မွေးကျွေးရသော ကျေးဇူးနပ်သည်ဟု ပြန်စာရေးလိုက်၏။ ၎င်းစာတွင် မည်သူ့ကိုမှ စိတ်ထဲက တကယ် မကြိုက်မိစေဘဲ ချစ်ချင်ကြိုက်ချင် ပြုပြီးလျှင် နောက်ဆုံးတစ်နေ့တွင် မိမိအား ကတိထားပြီးဖြစ်သည့်အတိုင်း မိမိပေးစားသော ယောက်ျားဖြင့်သာ လက်ထပ်ရမည့်အကြောင်း ထပ်လောင်း၍ သတိပေးလိုက်လေသည်။

လက်တွေ့ထိုးရသော နေ့မှစ၍ သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့သည် မသက်နဲ့ကို ယခင်ကကဲ့သို့ ပြောင်ပြောင်ကြီးမဟုတ်ဘဲ ကျိတ်ပိုး ပိုးကြလေတော့သည်။ သူငယ်နှစ်ယောက်လုံးမှာ ကျောင်းသားများ၏မျက်စိတွင် အရှက်ကွဲကြရသည်ဟု ယူဆသည်အလျောက် ရွာသားချင်းဆို၍ အခွင့်ရသည့်အခါတိုင်း တပူးတွဲတွဲ မနေကြတော့ဘဲ ခေါ်ထူး မေးပြောဆိုသည့် အခြေအနေမျိုးဖြင့် ဟန်လုပ်နေကြ၏။ ဤတွင် အခြားကျောင်းသားများသည် မသက်နဲ့ကို ပိုးပန်းကြရန် အခွင့်ကောင်း အချက်ကောင်း ပေါ်လာ၍ စာပေးသူ ပေး၊ ရေမွှေး ပေါင်ဒါလက်ဆောင် ပို့သူပို့ စသည်ဖြင့် အမဲသားပုပ်ကို ယင်အုံသလို တစ်ပြုတစ်ခေါင်းကြီး ပိုးပန်းကြ၏။ မသက်နဲ့ကိုယ်တိုင်မှာ ခင်လေးဆွေအပေါ်၌ သစ္စာစောင့်သည့်အလျောက် မည်သူ့အားမျှ မေတ္တာတုံ့ပြန်ခြင်း မရှိသော်လည်း တစ်နေ့တခြား ဘဝင်မြင့်သည်ထက် မြင့်သွားခဲ့လေပြီ။ လူမော်နှင့် သာမြတ်တို့ လက်တွေ့

အဆိုင်း ပြီးသည်နောက် တစ်နှစ်အတွင်း သုံးဆိုင်းထက် မနည်းထိုး သတ်ကြသေးရာ မသက်နှံသည် ယောက်ျားကလေးများ ထိပ်ပေါက် ခေါင်းကွဲ နှုတ်ခမ်းပြသော အဖြစ်အပျက်များကို မိမိနှင့် ဘာမျှမဆိုင် သလို လျစ်လျူ ဥပေက္ခာရှု၍ နေနိုင်ခဲ့လေပြီ။ လက်ငှေ့တစ်ဆိုင်းသတ် ၍ ခင်လေးဆွေထံသို့ သတင်းပို့လိုက်တိုင်း ခင်လေးဆွေထံမှ လုံးပွား နားကပ်အစား စိန်တစ်လုံး နားကပ်လည်းကောင်း၊ ၁၀ ရတီစီးသော ကြယ်သီးအစား ရတီ ၂၀ စီးသော ကြယ်သီးလည်းကောင်း တင်ပို့ ချီးမြှင့်ခြင်း ခံရလေ၏။

မသက်နှံသည် အတော်အတန် ကျောင်းသားကို လူမထင်တော့ဘဲ အကြီးအကျယ် ဘဝင်မြင့်လျက် ရှိလေပြီ။ ခင်လေးဆွေက မည်သည့် ယောက်ျားကိုမျှ မချစ်မကြိုက်ဖို့ မှာထားသော သြဝါဒကို အပထား ၍ မသက်နှံကိုယ်တိုင်ကလည်း မိမိနှင့် ထိုက်တန်သော ယောက်ျား သည် တက္ကသိုလ်တစ်ကျောင်းလုံး၌ မရှိသေးဟူ၍ မှတ်ထင်နေလေပြီ။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းဟူသည်မှာ မြန်မာတစ်ပြည်လုံး၏ ထိပ်ဆုံးတန်းခေါ် ရသည့် ယောက်ျားကလေးများ စုဝေးရာဌာန ဖြစ်ပါလျက် တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားကိုမှ အဖက်တန်သည် မထင်သော မသက်နှံမှာ မည်သို့ သော ယောက်ျားအတန်းအစားကို ရည်မှန်းသည် မပြောတတ်ပေ။

မသက်နှံမှာ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား ရွယ်တူရွယ်တန်းများကို အဖက်တန်သည် မထင်သော်လည်း လင်စိတ် သားစိတ် ကုန်ခြင်းကား မဟုတ်၊ လှချင်လိုက်ပုံမှာ ပြောဖွယ်ရာ မရှိ၊ ဝတ်လိုက်စားလိုက်သည် မှာလည်း လျှမ်းလျှမ်းတောက်၊ အတန်းထဲသို့ ပညာသင်ဖို့ လာခြင်းပင် လျှင် ပွဲနေပွဲထိုင် အခမ်းအနားသွားတော့မည်ကဲ့သို့ ထင်ရလောက် အောင် အကောင်းဆုံး ပိုးထည် ဖဲထည် အဆင်ဆန်းများဖြင့် ဖိတ်ဖိတ်

တောက်လျက် ရွှေထည် စိန်ထည်စသော လက်ဝတ်လက်စားများမှာ လည်း ပြောင်ပြောင်ဝင်းလျက် ရှိတော့သည်။

မသက်နှံသည် မိမိအား ချစ်ကြိုက်သည်ဆိုသော ယောက်ျား ကလေးများကို အရူးဖြစ်အောင် လှိမ့်ခြင်း၌ အရသာခံတတ်လေပြီ။ တေ့တေ့ဆိုင်ဆိုင် မဟုတ်ဘဲ ပိုးပန်းရုံမျှလောက်ကို မြောက်ပင့်ပေး၍ မိမိဘက်သို့ပါသည် ထင်သဖြင့် အတင့်ရဲလာသော ကျောင်းသားကိုမူ ပိဿာလေးနှင့် နံဘေးပစ်သလောက် နာကြည်းအောင် ပြောလွှတ်တတ် လေသည်။

ကျောင်းသားများသည် မသက်နှံ၏ ရုပ်အဆင်းနှင့် အပြင်အဆင် အဖြိုးအလိမ်းတို့ကို မျက်စိကျ၍ ပိုးပန်းကြသော်လည်း ၎င်း၏ စခန်း ကြီးသော စိတ်နေစိတ်ထားနှင့် အမူအရာတို့ကို ရွံ့မုန်းကြလေပြီ။ ကမ္ဘာ တည်ဦး တန်ခူးရက်မစုံကတည်းက ကိန်းအောင်းလာခဲ့သည့် ယောက်ျား ကလေးတို့၏ ဝါသနာအတိုင်း မီးကိုတိုးသော ပိုးဖလံကဲ့သို့ မသက်နှံ တည်းဟူသော မီးရောင်ကို မတိုးဖူးသူ မရှိ။ အတောင်ကျွမ်းသဖြင့် မပျံနိုင်သောအခါမှ ဖယောင်းတိုင် ခြေရင်းတွင် ပတ်ချာလှည့်ပြေးသော ပိုးကောင်ကလေးများသဖွယ် စာအုပ်ကလေးများ တကိုင်ကိုင် မှိုင်နေ ကြတော့သည်။

နောက်ဆုံး၌ မသက်နှံအကြောင်းကို အကောင်းပြောသော ကျောင်း သားလည်း မရှိ၊ မရချင်သော သူလည်း မရှိချေ။ အများအားဖြင့်မူ ကား ကျောင်းသားများသည် စပျစ်သီး ချဉ်သည်ဟု ပြောသော မြေခွေး ကဲ့သို့ ‘ဒီလို ကောင်မ ဘာလုပ်ဖို့လဲ၊ သူ့ကိုရရင် သူ့ပေါင်ဒါဖိုး ရ အောင် အလုပ်လုပ်ရတာနဲ့ လင်လုပ်တဲ့အကောင် လျှာထွက်သေမှာပဲ’ စသည်ဖြင့် ပြောကြတော့၏။ သို့သော် ယနေ့ရလျှင် ယနေ့ယူမည့် ကျောင်းသားတို့သာ များလေသည်။

မသက်နှံ၏ စိတ်ကို နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ် စစ်ဆေးကြည့်မည် ဆိုပါမူကား မိမိအား ပိုးပန်းကြသော ကျောင်းသားအမြောက်အမြား အနက်တွင် သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့ နှစ်ယောက်အပေါ်တွင် မေတ္တာအထိုက်အလျောက် စွန်းငြိဟန်တူ၏။ ဓာတ်ပုံပေးစဉ်က မသက်နှံသည် မိမိ၏ ဓာတ်ပုံကို ပေးရုံမျှမဟုတ်၊ ဓာတ်ပုံချင်း လဲလှယ်ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့၏ ဓာတ်ပုံများ ရရှိထားရာ ၎င်းဓာတ်ပုံနှစ်ခုကို ရံဖန်ရံခါ ထုတ်၍ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လေ့ရှိ၏။ ဤကဲ့သို့ ပြုလုပ်မိခြင်းမှာ ငယ်စဉ်တောင်ကျေးကလေးအရွယ် ကတည်းက မိမိအတွက်ကြောင့် မကြာခဏ သတ်ပုတ်ထိုးကြိတ်ခဲသူများဖြစ်၍ ကြိုက်သည်ဖြစ်စေ၊ မကြိုက်သည်ဖြစ်စေ ၎င်းတို့အကြောင်းသည် စိတ်ထဲတွင် မကြာ မကြာ ပေါ်လာသောကြောင့် ဖြစ်ဟန်တူပေသည်။

* * *

အခန်း (၅)

လူမော်သည် မင်းတိုင်ပင်အမတ်ဖြစ်အောင် လုပ်၍ နိုင်ငံရေးသမား လုပ်ဖို့ ကြံရွယ်ချက်ရှိသူ ဖြစ်ရကား ကျောင်းစာများကို ကောင်းစွာ မကျက်ဘဲ စကားရည်လှပွဲများ၌ ဗိုလ်စွဲအောင် လေ့ကျင့်ပြီးလျှင် နိုင်ငံ ရေးဆိုင်ရာ စာအုပ်များကို ဖတ်ရှုလေ့လာခြင်းအားဖြင့် အချိန်ကုန်ခဲ့ ၏။ သို့ဖြစ်၍ အိုင်အေစာမေးပွဲတွင် အနိုင်နိုင်မျှ အောင်မှတ်ရခဲ့သော် လည်း ဘီအေ စာမေးပွဲ၌ ကျရှုံးခဲ့၏။

သာမြတ်မှာမူ ဘီအေအောင်မှ အစိုးရဘက်တွင် ရာထူးမြင့်မြင့် ရနိုင်သည်ဆို၍ အတန်းစာကို မဲမဲသဲသဲ ကြိုးစားခဲ့ရကား မသက်နှံ့ကို ချစ်ကြိုက်ခဲ့မိသော စိတ်လေစိတ်လွင့်ကို အထိုက်အလျောက် ချိုးနှိမ် နိုင်ခဲ့သည်လည်း ဖြစ်သောကြောင့် အချိန်တန်သောအခါတွင် ဘီအေ စာမေးပွဲ အောင်မြင်ခဲ့လေပြီ။ သို့သော် သာမြတ်သည် မသက်နှံ့ကို လက်လျှော့သေးသည် မဟုတ်။ မိမိ ကြီးပွားရေးကို မျက်ခြည်ပြတ် မခံသော လူငယ်တစ်ယောက် ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ စာမေးပွဲအောင် ၍ အလုပ်အကိုင်နှင့်တကွ နေရာတကျ ရှိသောအချိန်တွင် မသက်နှံ့

ရမူတည်းဟူသော ကိစ္စကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်ဟု စိတ်နှလုံးကို တုံးတုံးချထားခဲ့ခြင်းမျှသာ ဖြစ်လေသည်။

ကျောင်း၌ရှိနေစဉ် မသက်နဲ့၏ သတင်းကို နားထောင်ကြည့်ရာ တွင်လည်း အလွန် အလွန် စခန်းကြီး၍ ဘယ်သူမှ မကပ်နိုင်သော မိန်းကလေးတစ်ယောက်ဟူ၍ သတင်းပြေးလျက် ရှိသောကြောင့် တစ်နည်းအားဖြင့် မသက်နဲ့အတွက် စိတ်ချမိ၏။ မိမိ မရလျှင်သာ ရှိစေ၊ လွယ်လွယ်ကူကူ သူလို ငါလို ကျောင်းသားတစ်ယောက်နှင့် သမီးရည်းစားဖြစ်သည့် မိန်းကလေးတစ်ယောက် မဟုတ်ခြင်းမှာမူ ကျောင်းသားတိုင်း၏ ပါးစပ်မှထွက်သော စကားအားဖြင့် စိတ်ချနိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် သာမြတ်သည် စိတ်နှစ်ခွ မထားဘဲ စာထဲ၌ တစ်ဖြောင့်တည်း အာရုံစိုက်ကာ ကြိုးစားလိုက်ရာတွင် အချိန်စေ့သောနေ့၌ ဘီအေ အောင်မြင်လေတော့သည်။

မသက်နဲ့မှာ လူမော်နှင့် သာမြတ်တို့ ဘီအေစာမေးပွဲ ဝင်ကြသော နှစ်တွင် အိုင်အေစာမေးပွဲဖြေဆိုရာ လှပမှုလောက်ကိုသာ ဂရုစိုက်လာခဲ့သော မိန်းကလေးဖြစ်၍ စာမေးပွဲ၌ ကျရှုံး၏။ စာမေးပွဲပြီး၍ ရွှေဘိုသို့ ပြန်သွားသောအခါ ခင်လေးဆွေသည် သမီးတမျှ ချစ်ခင်သော မသက်နဲ့ကို ရပ်ဝေး၌ ခွဲခွာ၍ မထားလို၊ လူလားမြောက်၍ အလွန်ချောနေသော သမီးကြီးကို တက္ကသိုလ်သို့ ပို့ထားရခြင်းအတွက်လည်း စိတ်မချနိုင်၍ ချီတုံချတုံ ဖြစ်နေရသည့်အထဲတွင် အိုင်အေစာမေးပွဲ၌ ကျရှုံးသည်ဆိုသော သတင်းရောက်လာလေရကား ခင်လေးဆွေသည် မသက်နဲ့ကို တက္ကသိုလ်မှ နုတ်လိုက်လေတော့သည်။

သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့သည် ဘီအေ စာမေးပွဲဝင်ပြီး၍ ရွှေဘိုပြန်သွားကြသောအခါ ရွှေဘိုမြို့သို့ မသက်နဲ့ ရောက်နေခြင်းကိုလည်း သိကြသည်နှင့် ရွှေဘိုသို့ သွားရောက်ကြပြီးလျှင် ယခင်က တစ်ခန်း

ရပ်ထားခဲ့ကြသည့် ပိုးပန်းခြင်းအလုပ်ကို တစ်ဖန်ဆက်လက်၍ ပြိုင်ပွဲ ဝင်ကြလေ၏။ မသက်နှံနှင့် ခင်လေးဆွေတို့သည် မိမိတို့၏ နေအိမ်သို့ တစ်လှည့်စီ အလည်လာနေကြသော သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့ကို ကောင်းမွန်စွာ ဧည့်ခံကျွေးမွေးသော်လည်း လူငယ်နှစ်ယောက်တို့၏ ပိုးပန်းမှု ကိစ္စမူကား ရှေးကထက် နီးကပ်ခြင်းမရှိချေ။ မသက်နှံသည် နှစ်ယောက်လုံးကို ဖော်ရွေစွာ လက်ခံစကားပြော၍ ခင်လေးဆွေကလည်း သမီးကြီးအား ရွှေဘို၌ အလွန်ရှားသော ကောလိပ်ကျောင်းသားများက ပိုးပန်းကြသည့်အတွက် နှစ်သက်ကြည်နူးလျက် ရှိလေတော့သည်။

ရွှေဘိုသို့ မသက်နှံ ရောက်လာသောအချိန်မှစ၍ အရာရှိပိုင်းမှ လူပျိုအစစ်များ၊ လူပျိုအတုများ၊ မယားကို တခြား၌ ပို့ထားသည့် လူပျိုဆိုသူများ၊ မုဆိုးဖိုများမကျန် ပိုးပန်းကြတော့သည်။ အရပ်ထဲမှ ကုန်သည်ပွဲစား ဈေးသည်များသည်လည်း မသက်နှံကို လိုချင်ကြ၏။ သို့သော် ရွှေဘိုကဲ့သို့သော မြို့လတ်ကလေးများတွင် အစိုးရအမှုထမ်းခေါ်စာရေးစာချိများနှင့် အရာရှိများသာလျှင် မျက်နှာပွင့်လန်းပေရကား ပွဲစား ကုန်သည်နှင့် ဈေးသည်ဆိုသူများမှာ (ဆန်စက်ပိုင်ရှင်များမှ တစ်ပါး) ခေတ်မစားကြသောကြောင့် အနားသို့ မသိနိုင်ကြပေ။ စက်ပိုင်များ အနက်မှမူ လူပျိုဟူ၍ မရှိသလောက် ရှားသဖြင့် မသက်နှံပိုးသော ပြိုင်ပွဲတွင် အရာရှိများသာ ရှေ့တန်းမှ တိုးဝှေ့နေကြလေတော့သည်။ ရှေ့တန်း ပိုးသူများအနက်တွင် ရွှေဘိုမြို့သား ကောလိပ်ကျောင်းသားတစ်ယောက် ရှိသည်ကား မှန်၏။ သို့သော် ထိုသူမှာ ကျောင်းမှာကတည်းက ပိုးပန်းခဲ့လှသဖြင့် လက်ပန်းကျကာ ယို့တို့တို့ ဖြစ်နေခဲ့လေပြီ။

မသက်နှံမှာမူ တက္ကသိုလ်ကတည်းက စခန်းကြီးခဲ့သူဖြစ်၍ မြို့ကလေးသို့ ရောက်သောအခါတွင် မိုးမမြင် လေမမြင်သာ၍ပင် စခန်းကြီး နေပြန်တော့သည်။ ဘီလပ်သို့ မယားပို့ထားသော လန်ဒန်သား

မျက်နှာဖြူ အရေးပိုင်တစ်ယောက်မှ လွဲ၍ မသက်နှံသည် မည်သူနှင့် မျှ မတွဲလိုချေ။ သို့သော် ပါးနပ်သော မိန်းကလေးဖြစ်၍ မသက်နှံသည် မသင့်လျော်သောအချိန်နှင့် လူသူပြတ်လပ်သော နေရာမျိုးသို့ ဖိတ်ခေါ်ခြင်းကို ငြင်းပယ်ဖို့ နားလည်လေသည်။

ဘီအေနှင့် အိုင်အေ စာမေးပွဲ အောင်စာရင်းထွက်လာ၍ အကြောင်း သိရသောအခါ မသက်နှံမှာ ဖော်ပြခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း တက္ကသိုလ်သို့ ပြန်မတက်တော့ဘဲ ကျောင်းထွက်ခဲ့လေပြီ။

မောင်သာမြတ်မူကား ဘီအေ အောင်မြင်၍ မြို့အုပ်စာမေးပွဲ မဝင်မီ အတွင်းဝန်များရုံး၌ စာရေးအလုပ် လျှောက်ထား၍ ကံအားလျော်စွာ အလုပ်ရခဲ့လေပြီ။ မောင်သာမြတ်သည် ရန်ကုန်သို့ မဆင်းလာမီ မသက်နှံနှင့်တွေ့၍ ဘယ်နံရောအခါမှ နောင်တစ်ဖန် တွေ့ဆုံကြမည် မသိသဖြင့် နှုတ်ခွန်းဆက်သဖို့ လာရောက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်းများနှင့် စကားခင်းလိုက်ရာတွင် မသက်နှံမှာ မောင်သာမြတ် ဖြစ်စေလိုသည့်အတိုင်း ညှိုးငယ်သောမျက်နှာ မဖြစ်ပေါ်လာဘဲ 'လူမရောက် မြင်းမိုရ်တောင်တဲ့ ကိုသာမြတ်ရယ်၊ ကျွန်မတို့လည်း ရန်ကုန်ကို ဘုရားဖူးရောက်ချင် ရောက်ဦးမှာပေါ့၊ မတွေ့တော့ဘူးရယ်လို့ ဘယ်ဟုတ်မလဲ' ဟူ၍ ရွှင်ပျစွာနှင့် ပြန်ပြော၏။

မောင်သာမြတ်ကမူ နောက်တစ်ကြိမ် တွေ့ဖို့ ခဲယဉ်းလိမ့်မည်ဆို၍ မိမိ၏ ရင်ထဲ၌ နှစ်ပေါင်းများစွာ မျိုသိပ်ထားခဲ့သော အချစ်မေတ္တာ စကားကို ဖွင့်ဟပြောပြလေရာ မသက်နှံသည် မောင်သာမြတ်၏ လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ရှိသော အမူအရာကြောင့် စိတ်၌ ထိခိုက်ဟန်တူသော်လည်း မိမိမှာ ခင်လေးဆွေကို ကတိပေးပြီးဖြစ်၍ မိမိကိုယ်ကို မိမိ မပိုင်သောကြောင့် ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ မိမိအား ပြောနေလျှင် လေကုန်ရုံမျှသာ ရှိမည်ဆိုကာ ခင်လေးဆွေအပေါ်သို့ လွှဲချလိုက်လေ၏။

‘မသက်နှံ့ရဲ့စိတ်ကို နည်းနည်းကလေးလောက် သိပါရစေလား ဗျာ။ ခင်လေးဆွေက ငြင်းပယ်လိုရှိတောင် မသက်နှံ့က သဘောမျှတယ် ဆိုရင် ကျုပ်ကျေနပ်ပါတယ်ဗျာ’

‘ဒီလိုအကြောင်းနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကိုယ့်စိတ်ကို ကိုယ်တစ်ခါမှ စစ်ဆေးမကြည့်ဖူးသေးပါဘူး ကိုသာမြတ်၊ ကိုယ်ပိုင်တဲ့ကိစ္စ မဟုတ် မှန်းသိတာနဲ့ ဒီဟာတွေ ဘယ်တော့မှ ကျွန်မ မစဉ်းစားမိဘူး။ မေမေ ခင်လေးဆွေ ပေးစားတဲ့ လူကို ယူလိုက်မှာပဲ’

‘ဟိုတုန်းက မစဉ်းစားဖူးရင် အခု စဉ်းစားလိုက်စမ်းပါလားဗျာ’

‘စဉ်းစားလိုရတာဖြင့် ကျွန်မ မြင်ဖူး တွေ့ဖူးတဲ့ ယောက်ျားတွေထဲ မှာ ကိုသာမြတ်ကို ခဏခဏ သတိရဆုံးပါပဲ။ ငယ်သူငယ်ချင်းမို့လား တော့ မသိဘူး’

‘ငယ်သူငယ်ချင်းဆိုတော့ ဖိုးလူမော်လည်း ရှိသေးတယ် ဟုတ် လား’

‘ကိုလူမော်ကိုလည်း သတိမရဘူး မဆိုနိုင်ဘူးပေါ့ ရှင်’

မောင်သာမြတ်မှာ ယောက်ျားတကာအနက်တွင် သတိရဆုံးဆို ၍ ဝမ်းသာရမည်ကဲ့သို့ ဖြစ်သွားရာမှ မောင်လူမော်ကိုလည်း သတိရ သည်ဟု ဝန်ခံပြန်သောကြောင့် အတော်ကလေး အားငယ်သွား၏။ သို့ သော် ရန်ကုန်သို့မသွားမီ ဤကိစ္စကို သဲကွဲအောင် ပြုလုပ်သွားမည် ဆုံးဖြတ်ထားသည်နှင့် ခင်လေးဆွေသို့ ချဉ်းကပ်ပြန်၏။ ခင်လေးဆွေ ကမူ မိမိ၏သမီးကို ကြည့်၍ မဝနိုင်သေးသဖြင့် လင်ပေးစားဖို့ စိတ် ကူး မထည့်သေးကြောင်း၊ အရွယ်လည်း ငယ်ကြသေး၍ မောင်သာမြတ် မှာလည်း အလုပ်အကိုင် အကြံအစည်များ ရှိနေသေးသည့်အလျောက် ဤကိစ္စကို ယခု လောလောဆယ် မစဉ်းစားသေးဘဲ နောင် တစ်နှစ် နှစ်နှစ်နေပြီး ကြာသောအခါမှ ပုံတော်သလို ကြည့်စိမံမည်ဟု ခပ်ဖယ်

ဖယ် ပြောလွတ်လိုက်လေ၏။ သို့ဖြစ်၍ မောင်သာမြတ်မှာ သူငယ်ဘဝ မှ ကောလိပ်ကျောင်းသားဘဝသို့ ရောက်အောင် တဖုတ်ဖုတ် ထိုးသတ် ခဲ့ရသည့် မိန်းမပြဿနာအတွက် မပြီးပြတ်ဘဲ နောက်ဆံ တတင်းတင်း နှင့်ပင် ရန်ကုန်သို့ သွားရလေတော့သည်။

မောင်လူမော်မှာ ဟိုဘက်အိမ်က ဦးကျော်ဟိုး၏သား မောင်သာ မြတ် အောင်မြင်ပါလျက် မအောင်ဘဲ ရှိရချေသလောဟု ဖခင် ဦးပြည့်စုံ ၏ ပြစ်တင်မောင်းမဲခြင်း ခံခဲ့ရလေပြီ။ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် သင်ကြ ကတည်းက နိမ့်ခဲ့သည် မရှိဘဲ သူတစ်ပြန် ငါတစ်လှည့်ဖြင့် ရထားလု ဆိုဘိသကဲ့သို့ အပြိုင်အဆိုင် တက်လာကြပြီးနောက် ပညာရေးတွင် အထွတ်အထိပ် ဆိုရသော ဘီအေအတန်းသို့ရောက်ကာမှ သူ့သား အောင် ပါလျက် ငါ့သား ကျရှုံးရလေသလောဟု ဒေါဖောင်းသော ဦးပြည့်စုံ သည် မောင်လူမော်ကို အချိန်မရွေး မျက်နှာသာ မပေးတော့ဘဲ တစ် ကြိမ်းတည်း ကြိမ်းလေတော့သည်။ သို့ဖြစ်၍ လူမော်မှာ စိတ်ညစ်လှ လေပြီ။ တစ်ရွာလုံးက သဘောတူ ပြဋ္ဌာန်းထားကြသည့် မောင်သာ မြတ်၏ နှမ မငွေညီကပင် မိမိအပေါ်၌ မော်ကြွားသော မျက်နှာထား မျိုးနှင့် ကြည့်တော့သည်ဟု မောင်လူမော် ထင်မိ၏။ မောင်လူမော်သည် မငွေညီကို စိတ်ထဲကမှ ပစ်မှားသည် မဟုတ်။ မသက်နှံကိုသာ အသည်း စွဲ ကြိုက်တုန်း။ သို့သော် စိတ်ကူးမထည့်ခဲ့ဖူးသော မိန်းမပင် ဖြစ်စေ ကာမူ မိမိအား ရှုတ်ချသော ကြည့်ခြင်းမျိုးနှင့် ကြည့်သည့်အခါ ရက် ဖို့ သတိရတတ်ချေသေးသည်။

ဦးပြည့်စုံသည် သူတစ်ပါး တစ်နှစ်ဝင်၍ အောင်သော စာမေးပွဲ ကို မိမိ၏သားက နှစ်နှစ်ဝင်ရသည်ဆိုခြင်းကို မခံချင်လောက်အောင် မာနကြီးသည်ဖြစ်၍ လူမော်ကို တက္ကသိုလ်သို့ ပြန်ပို့ရန် စိတ်မကူးတော့ ဘဲ ကြွေးတောင်း၊ စပါးသိမ်း အစရှိသည့် တောက်တိုမည်ရ အလုပ်

များ၌ အသုံးချလေတော့သည်။ တောရွာဇာတိဖြစ်သည့် အချို့ကျောင်းသားများသည် တက္ကသိုလ်ရောက်အောင် ပညာသင်ခွင့် ရကြသည့်အခါ မိဘများ၏ အလိုလိုက်ခြင်းခံရ၍ မိဘတို့၏ဩဇာကို အတော်အတန် တော်လှန်နိုင်ကြလေသည်။ ဦးပြည့်စုံသည် လည်းကောင်း၊ ဦးကျော်ဟိုးသည် လည်းကောင်း ရွှေဘိုနယ်သား ဝါလားများ ဖြစ်ကြသည့် အလျောက် အလွန်တရာ တင်းမာခက်ထန်ကြ၍ သားသမီးကို အနည်းငယ်မျှ ပစားမပေးကြချေ။ ကောလိပ်မက၍ ဘိလပ်ပြန် ဖြစ်စေကာမူ သားသမီးအပေါ်တွင် ဩဇာညောင်းမှ ကျေနပ်၍ သေဆိုလျှင် သေမှ ကြိုက်သူများ ဖြစ်ကြလေသည်။ နဂိုကတည်းက ကြောက်ခဲ့ရသည့် အထဲတွင် စာမေးပွဲကျရှုံးသော မိမိ၏အပြစ်ကလည်း ရှိနေရကား လူမော်မှာ မည်သို့မှ မတော်လှန်ဝံ့ဘဲ ဖခင်စေခိုင်းသမျှ အလုပ်ကို စိတ်ညစ်စွာနှင့် ဆောင်ရွက်နေရလေတော့သည်။

တစ်နေ့သ၌ လူမော်သည် ကိစ္စတစ်ခုနှင့် ဝက်လက်ဘူတာသို့ ရောက်သွားရာ ဟိုက်စကူး၌ အတူတကွ ပညာသင်ခဲ့ဖူးသည့် သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်နှင့် တွေ့ဆုံကြ၏။ ထိုသူက ရဲဘော်များ၏ လွတ်လပ်ပျော်ရွှင်ဖွယ်ကောင်းသော အနေအထိုင် အကြောင်းကို ပြောပြ၏။ မိမိကိုယ်တိုင် ရဲဘော်ဖြစ်နေပုံ၊ ရဲဘော်များအနက်တွင် ပညာတတ် နည်းပါးလှသဖြင့် လူမော်ကဲ့သို့ ပြောရေးဆိုစ ရှိ၍ ဘီအေအထိ ပညာသင်ဖူးသူတစ်ယောက်အဖို့ ကြီးပွားစရာ လမ်းရှိပုံ၊ ရဲဘော်ကို တစ်တိုင်းပြည်လုံးက မြှောက်စားနေကြပုံ၊ နိုင်ငံရေးလိုက်လိုလျှင် ရဲဘော်အလုပ်သည် ဖြတ်လမ်းဖြစ်ပုံ အခြင်းအရာများကို ပြောပြလေ၏။ မိမိအိမ်၌ မျက်နှာကောင်း မရဘဲ တစ်ကြိမ်းတည်း အကြိမ်းခံနေရသော လူမော်မှာ သူငယ်ချင်း၏စကားများကို ကြားရသည့်အခါ ချက်ချင်းပင် ရဲဘော် လုပ်ချင်သောစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့လေပြီ။ သာမန် ရဲဘော်တစ်ယောက်အဖြစ်

မှ မိမိ၏အရည်အချင်းကြောင့် ရဲဘော်ခေါင်းဆောင်ဖြစ်၍ ထိုမှတစ်ဖန် အမတ်ဖြစ်လာပြီးလျှင် ပါလီမန်အတွင်းဝန်မှသည် ဝန်ကြီး၊ ၎င်းမှ ဝန်ကြီးချုပ်တိုင်အောင် စိတ်ကူးထဲတွင် တစ်ထိုင်တည်းနှင့် ရောက်သွားခဲ့လေပြီ။

နောက်ဆုံး၌ လူမော်သည် ရွာမှ စီးလာခဲ့သောမြင်းကို ရွာသို့ ပြန်ပို့၍ ကြွေးတောင်းရခဲ့သော ငွေ ၃၀၀ ကျပ်နှင့် သူငယ်ချင်းနောက်သို့ လိုက်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်လေပြီ။ ရွှေဘို၌ရှိသော မသက်နှံကို နောက်ဆုံးအကြိမ်အဖြစ်နှင့် နှုတ်ဆက်ဖို့ သတိရ၏။ သို့ရာတွင် မောင်သာမြတ် ဘီအေအောင်၍ နှုတ်ဆက်သွားပြီးသည့်နောက် မိမိက ဘီအေမအောင်ဘဲ မျက်နှာငယ်ကလေးနှင့် တွေ့ဆုံရမည့်အရေးကို တွေးရှက်သည်နှင့် ထိုအကြံကို ဖျက်၍ သူငယ်ချင်းနှင့် ချက်ချင်းပင် လိုက်သွားလေတော့သတည်း။

* * *

အခန်း (၆)

လောက၌ အချို့သောသူများသည် အထူးသဖြင့် ကျေးလက်တော
ရွာများ၌ နေထိုင်ကြသော လူများသည် တစ်နှစ်သော်လည်း ဤတဲ
ကလေး တစ်နှစ်သော်လည်း နွားတစ်ရှဉ်းနှင့် လယ်လုပ်၊ တစ်နှစ်သော်
လည်း တောင်သူ၊ တစ်နှစ်သော်လည်း ဤမျှလောက် အကြားအမြင်၊
တစ်နှစ်သော်လည်း ဤသို့သော အယူအဆ၊ အတွေးအခေါ် စသည်ဖြင့်
တည်မြဲနေသကဲ့သို့ တွေ့ရ၍ ဘောဂအခြေအနေအားဖြင့် လည်းကောင်း၊
အတွေးအခေါ် အမြော်အမြင်အားဖြင့် သိသာလောက်အောင် ပြောင်းလဲ
ခြင်း ရှိသည်ကို မတွေ့ရတတ်ပေ။ ဥပမာ-တစ်နှစ်က ရွာသို့ရောက်သွား
၍ ကိုဘိုးငါးကို ကြည့်လိုက်သည့်အခါ သက်ငယ်မိုး၍ ဝါးထရံကာ
သော တဲကလေးတွင် မိသားဘသားတစ်စု နေထိုင်ကြ၍ မိုးတွင်းအခါ
ဖြစ်သောကြောင့် လယ်တောမှ နွားတစ်ရှဉ်းနှင့် ထွန်ယက်ပြီး၍ ပြန်
လာသည်ကို တွေ့မြင်ရ၏။ နောက်တစ်နှစ် ရောက်သွားပြန်၍ ကိုဘိုး
ငါးတို့ကို ကြည့်လိုက်သည့်အခါ ယခင်တဲကလေးတွင် နေကြ၍ ဆောင်း

တွင်း (ကောက်ကြီးခါ) ဖြစ်သောကြောင့် ကိုဘိုးငါးမှာ ၎င်းနွားတစ်
ရှဉ်းနှင့် တဲရှေ့ ကောက်ပြန်တလင်းတွင် စပါးနယ်နေသည်ကို တွေ့ရ
၏။ နောက်တစ်နှစ် ရောက်သွားပြန်သောအခါ ကိုဘိုးငါး အိမ်သားတစ်
စုမှာ ယခင်နေရာ၊ ယခင်တဲကလေး၌ပင် နေထိုင်ကြ၍ နွေရာသီဖြစ်
သောကြောင့် ကိုဘိုးငါးမှာ ယခင်နွားတစ်ရှဉ်းနှင့် လှည်းတိုက်နေသည်
ကို တွေ့ရ၏။ အုဝဲ အုဝဲနှင့် ငိုနေသော နို့စို့ကလေးတစ်ယောက် တိုး
လာခြင်း၊ တဲမိုးထားသည့် သက်ငယ်အသစ်မှ မီးခိုးနှင့် ဖုန်များကြောင့်
ညိုတိုတိုဖြင့် ဟောင်းညစ်သွားခြင်း၊ ဝါးထရံ၌ ကပ်ချောင်းများ ခပ်
ကျဲကျဲဖြစ်လာ၍ ဤနေရာ ထိုနေရာတို့၌ အပေါက်များ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း
မှတစ်ပါး ပြောင်းလဲခြင်း ရှိသည်ကို မတွေ့ရပေ။ ကိုဘိုးငါးသာမက
တစ်ရွာလုံးအခြေအနေကို ကြည့်လိုက်ပြန်တော့လည်း အိမ်ထောင်စုံသစ်
များ ဆောက်ထားသည့် တဲသစ်ကလေး နှစ်လုံး သုံးလုံးတို့မှတစ်ပါး
ယခင် ဆူးစည်းရိုး၊ ယခင် ဆူးတံခါး၊ ယခင် တဲအိမ်များနှင့် ယခင်
အနေအထိုင်အတိုင်း တွေ့မြင်ရပေသည်။ ရွာသားများနှင့် စကားစမြည်
ပြော၍ စုံစမ်းထောက်လှမ်းကြည့်သောအခါမှ အနိစ္စရောက်သူ သုံးလေး
ယောက်၊ မွေးဖွားသောကလေး ငါးယောက်၊ အိမ်ထောင်သစ် သုံးလေး
စုံတို့အပြင် လယ်တောပြုတ်သူ သုံးလေးဦးနှင့် လယ်တောဝယ်နိုင်သူ
သုံးလေးဦးတို့ ရှိလာခြင်းတည်းဟူသော ပြောင်းလဲမှုများကို ကြားသိရ
တော့သည်။ လယ်တောများပင်လျှင် အသစ်တိုးပွားခြင်း မဟုတ်ဘဲ
တစ်လက်မှ တစ်လက်သို့ ကူးပြောင်းခြင်းမျှသာ ဖြစ်သောကြောင့်
တစ်ရွာလုံးခြုံကြည့်လိုက်လျှင် ပြောင်းလဲခြင်းဟူ၍ မဆိုထိုက်ပေ။

ရွာအပြင်ဘက်၌ကား စေတီသစ် တစ်ဆူ၊ ကျောင်းဟောင်း၌
ကပ်ဆောက်ထားသည့် အဖီသစ်တစ်ခု၊ အမိုးမရှိခဲ့သော သာလာယံ

ဇရပ်တွင် မီးလောင်သွပ်ပြားများ မိုးထားခြင်းတည်းဟူသော ပြောင်းလဲမှုများ တွေ့ရပါ၏။ သို့သော် လှည်းနှစ်စီး ရှောင်သာအောင် ဖောက်လုပ်ထားသည့် ရွာလယ်လမ်းမှာ တစ်ဖက်တစ်ချက်ရှိ အိမ်များ၏ ခြံစည်းရိုး ချဲ့ထွင်မှုကြောင့် လှည်းနှစ်စီး မရှောင်သာတော့သဖြင့် တစ်စီးဝင်လာသောအခါတွင် တစ်စီးက ခြံစည်းရိုးနံဆေးသို့ ကတ်ကတ်သတ်သတ်ကပ်၍ ရပ်စောင့်နေရတော့သည်။ ရွာဦး ရွာပဲ့၌ရှိသော ဥပုသ်တော်မန်ကျည်းပင်ကြီး၊ လက်ခုပ်ပင်ကြီး၊ ညောင်ပင်ကြီး စသည်တို့မူကား တစ်နှစ် နှစ်နှစ် ဆယ်နှစ်မျှသော အချိန်ကာလကို မဆိုထားဘိ၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘိုးဘွားများလက်ထက်ကလည်း ဧရာမ သစ်ပင်ကြီးများအဖြစ်နှင့် ရှိခဲ့၍ အရိပ်ကြီးအောက်၌ သူငယ်တို့ဘာဝ ကစားခုန်စား ပြုလုပ်ကြပြီးနောက် အဘွားအို၊ အမယ်အိုအဖြစ်နှင့် ဥပုသ်သီတင်း ဆောက်တည်ကြတော့လည်း ဧရာမသစ်ပင်ကြီးများအဖြစ်ဖြင့် အရိပ်အာဝါသပေးလျက် ရှိကြတော့သည့် သစ်ပင်ကြီးများအနက် ထနောင်းပင်များမူကား အရက်ချက်သမားများက အခေါက်ခွာမှုကြောင့် ကြီးပြင်းအောင် မတည်ကြရရှာဘဲ နွားစားငုတ်အဖြစ်မှ အနိုင့်အနိုင့် ကျော်လွန်အောင် ကြီးပွားရပြီးနောက် အရေခွာခံရ၍ တမျှင်းမျှင်း သေရှာကြသဖြင့် အပင်သစ် အပင်ဟောင်း မကြာမကြာ ပြောင်းလဲခြင်းရှိလေသည်။ အတွင်း၌ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိသော သစ်ပင်ကြီးများမူကား ကြည့်လိုက်သည့်အခါတိုင်း ညိုညိုမှိုင်းမှိုင်း စိမ်းစိမ်းစိုစိုဖြင့် နဂိုအသွင် မပြောင်းသကဲ့သို့ ထာဝစဉ် တည်မြဲသလို မှတ်ထင်ရလေတော့သည်။

ရွာ၌ နေထိုင်ကြသော ဦးပြည့်စုံ၊ ဦးကျော်ဟိုး စသော ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ယခင်က ဝင်းကြီးများအတွင်း ယခင်ကနည်းအတိုင်း တိုလီမိုလီ အဆောက်အအုံ ခြံရံသည့် တိုက်ခံအိမ်ကြီးများ၌ပင် နေထိုင်လျက်

ရှိကြသေးသော်လည်း ရွာမှ ထွက်ခွာသွားကြသည့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဇာတ် လိုက်သုံးဦးမှာမူ နောက်ဆုံးဖော်ပြခဲ့သည့် ကာလနောက် သုံးနှစ်မြောက် အချိန်တွင် အခြေအနေအားဖြင့် အကြီးအကျယ် ပြောင်းလဲခြင်း ရှိနေကြ လေပြီ။

မသက်နှံမှာ အိမ်ထောင်ရက်သား မပြုသေးမူ၍ အပျိုဘဝ၌ ရှိ နေသေးသည့်ပြင် ရုပ်ရည်မှာလည်း ယခင်သုံးနှစ်အခါက အတိုင်းပင် ချောမောလှပပါပေသေး၏။ သို့ရာတွင် မင်္ဂလာပွဲထိုင် အခမ်းအနား သွားတော့မည်ကဲ့သို့ လက်ဝတ်လက်စား အမြဲဝတ်ထားလေ့ရှိသော မသက်နှံမှာ သရက်ထည် လုံချည်တစ်ပတ်နှိမ်းနှင့် လက်ကောက်ကလေး တစ်ရန်မျှလောက်သာ ဝတ်၍ စက်ဝင်းအနီးရှိ နှစ်ဆင့်တိုက်ကြီးမှ ခပ် အိုအိုရှိသော ပျဉ်ထောင်အိမ်ကလေးသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ကြရတော့ သည်ကို တွေ့ရတော့သည်။ ၎င်းနှင့်အတူ ခင်လေးဆွေ နေထိုင်လျက် ရှိသည်ကား မှန်၏။ သို့သော် ခင်လေးဆွေမှာ ယခင်က ခင်လေးဆွေ မဟုတ်တော့ချေ။ လယ်ဧက တစ်ထောင်ကျော်ပိုင်သော မြေပိုင်ရှင်လည်း မဟုတ်၊ စက်သူဌေးမျှလည်း မဟုတ်တော့ချေ။

မောင်သာမြတ်မှာ ရွှေဘိုမြို့မှ ထွက်လာစဉ်က အတွင်းဝန်များ ရုံးတွင် စာရေးအလုပ်ကို လက်ခံရန် ဖြစ်သော်လည်း သုံးနှစ်ကျော် လွန်လာခဲ့သော ထိုအချိန်တွင် ကပ္ပတိန် စစ်ဗိုလ်အဖြစ်နှင့် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်၏ ကြည်းတပ်၌ အမှုထမ်းလျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရ၏။ ကပ္ပ တိန် စစ်ဗိုလ်များအနက်တွင်လည်း ကပ္ပတိန်သာမြတ်ဆိုလျှင် အထက် ဆုံးသို့ ပေါက်ရောက်အောင် သိနေသည့် အထူးနာမည်ရ စစ်ဗိုလ်တစ် ယောက် ဖြစ်နေခဲ့လေပြီ။

မောင်လူမော်မှာ ရဲဘော်သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်နှင့် နယ်မှ ထွက်

သွားသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ဖော်ပြခဲ့ရာ သုံးနှစ်ကျော်လွန်သောအခါ၌ မင်း
တိုင်ပင် အမတ် ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရလေပြီ။

သို့ဖြစ်၍ သုံးနှစ်မျှသော အချိန်ကာလအတွင်း ၎င်းတို့၏ ရွာ
အခြေအနေနှင့် ရွာသူရွာသားများ၏ နေထိုင်ရေး အဆင့်အတန်းသည်
မည်သည့်နေရာတွင်မျှ သိသာ ထင်ရှားလောက်အောင် ပြောင်းလဲခြင်း
မရှိသော်လည်း ဇာတ်လိုက်သုံးယောက်တို့၏ အခြေအနေမူကား မမှတ်
မိလောက်အောင် တက်သူ တက်၍ ကျသူ လျှောကျသွားသည်ကို
တွေ့ကြရလေပြီ။ ထိုသူတို့သည် ဘယ်နည်း ဘယ်ပုံဖြင့် ဤမျှ ပြောင်း
လဲခြင်းဖြစ်သွားကြသည်ကို တစ်လှည့်စီ ဖော်ပြပေးဦးအံ့။

* * *

အခန်း (၇)

လုံထမ်းလာသည်ကို မြင်နိုင်သော်လည်း ကံထမ်းလာသည်ကို မမြင်နိုင်ဟူ၍ ပြောတတ်ကြလေသည်။ အနောက်တိုင်းသားများသည် ကျွန်ုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ယုံကြည်သကဲ့သို့ ကံစီမံသည့်အတိုင်း ခံရသည်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အတိတ်ဘဝများက ပြုခဲ့သည့် ကံတည်း ဟူသော အခြင်းအရာသည် ဖြစ်လေရာဘဝသို့ လိုက်၍ အကျိုးပေးတတ်သည်ဟု လည်းကောင်း မယုံကြည်ကြဘဲ ဘုရားသခင်၏ အလိုတော်အတိုင်း စီမံရာ ခံကြရသည်ဟု ယုံကြည်ကြသော်လည်း Misfortunes never come single (မကောင်းကျိုးများသည် တစ်ခုချင်း မလာဘဲ အပြတ်လိုက် လာတတ်သည်) ဟု ပြောတတ်ကြလေရာ အတိတ်ဘဝ မရှိလျှင် အပရာပရိယကံဟူ၍ မရှိသင့်ပါဘဲလျက် ၎င်းတို့က မကောင်းကျိုးများ လိုက်လာပုံကို ဘယ်ကဲ့သို့ လက်ခံနားလည်ကြသည်ဟု မပြောတတ်ပေ။ ကျွန်ုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ကံ ကံ၏ အကျိုးကို ယုံကြည်သောလူများအဖို့မှာကား ကံကို မမြင်နိုင်ဆိုစေကာမူ ကံ၏ အရိပ်နိမိတ်ကို ကြည့်တတ်လျှင် မြင်ရသကဲ့သို့ ဖြစ်တတ်၏။ ကုသိုလ်ကံဖြစ်စေ၊ အကုသိုလ်ကံဖြစ်စေ အကျိုးပေးဖို့ အခွင့်ကောင်းစောင့်နေ

သည့် လက္ခဏာရှိရာ အခွင့်သာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ထိုသူကို ဖိ၍ အကျိုးပေးဟန် တူ၏။ အကုသိုလ်ကံတစ်ခုက အခွင့်သာ၍ အကျိုးပေး သည့် အလှည့်ရသည့်အခါ အကြင်သူသည် ၎င်းအကုသိုလ်ကံ၏ အစွမ်း ကြောင့် ပြားပြားဝပ် ခံနေရသည်အတွင်း အခြားသော အကုသိုလ်ကံ များကလည်း မြေနိမ့်ရာ လှံစိုက်ဟူသော စကားကဲ့သို့ ပြားပြားဝပ်လဲ နေသော လူကို ဝိုင်းပြု၍ ဖိထောင်းကြဟန်တူ၏။ ထို့ကြောင့် မကောင်း ကျိုးများသည် တစ်ခုချင်း မလာဘဲ အပြွတ်လိုက် အပြုလိုက် လာတတ် သည်ဟူသော အနောက်တိုင်းသားများ၏ အယူအဆသည် (ကံကို မယုံ ကြည်သော လူစု၏ ပါးစပ်မှ ထွက်လာစေကာမူ) ကိုက်တိုက်တိုက် ရှိတော့သည်ဟု အောက်မေ့မိပေသည်။

ထိုနည်းတူ ခွန်အားကောင်းသော ကုသိုလ်ကံတစ်ခုက အခွင့်သာ ၍ အကျိုးပေးသည့် အလှည့်ရသည့်အခါ ၎င်းကံ၏အစွမ်းကြောင့် ထို သူသည် မတ်မတ်ထောင်ထောင် ဖြစ်နေ၍ အခြားသော ကုသိုလ်ကံများ ကလည်း ဝိုင်းဝန်းထောက်ပံ့ကာ မတ်သည်ထက် မတ်၊ ထောင်သည် ထက် ထောင်၊ ကြွသည်ထက် ကြွတက်အောင် ကူညီအကျိုးပေးကြ ဟန် တူပေသည်။ မကောင်းကျိုးဖြစ်စေ၊ ကောင်းကျိုးဖြစ်စေ တစ်ခု နှင့်မပြီးတတ်ဘဲ ဆက်ကာ ဆက်ကာ ပေါ်လာတတ်သည်ကို သတိနှင့် နေသူများ တွေ့ကြုံကြရမည်ဖြစ်ရာ ရှေ့ဆုံးမှလာသော မကောင်းကျိုး သို့မဟုတ် ကောင်းကျိုးကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် နောက်မှ လိုက်လာတတ် သည့် အကျိုးပေးများကို ကြိုတင်အကဲခတ်နိုင်ဖို့ ရှိသည်ဟု ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ကံထမ်းလာသည်ကို မမြင်နိုင်သော်လည်း အတော်အတန် အကဲခတ်နိုင်ဖို့ ရှိသည်ဟုလို။

မသက်နှံနှင့် ခင်လေးဆွေတို့သည် ဆန်စက်နှင့် မနီးမဝေးရှိ နှစ် ထပ်တိုက်တွင် အစေခံ အခြွေအရံနှင့် ရွှေမရှား ငွေမရှား စိန်နီလာ

လက်ဝတ်လက်စားများနှင့်တကွ တပျော်တပါး လည်လား၊ ပတ်လား စားစားသောက်သောက် နေထိုင်ကြစဉ် ဧက တစ်ထောင်နီးပါးရှိသော လယ်မြေများကို လယ်မြေဝေခြမ်းရေး ကော်မတီက သိမ်းယူလိုက်သည် ဆိုသော သတင်းဆိုးတစ်ခုသည် ရှေးဦးစွာ ဈေးဦးပေါက် ရောက်လာ လေ၏။ ထိုတွင်မှ မကသေး၊ မသက်နဲ့ မွေးသောရွာ၌ အကြီးဆုံးသော ခင်လေးဆွေ၏ စပါးကျိုကြီးအတွင်း တစ်နှစ်တွက် လယ်စုရသော စပါး များနှင့် ဈေးနှုန်းချောင်သဖြင့် ဝယ်ယူသိုလှောင်ထားသော စပါးများကို ပါ သူပုန်များက သိမ်းယူလိုက်သည်ဆိုသော သတင်းသည်လည်း နောက်ဆက်တွဲအဖြစ်နှင့် လိုက်ပါလာပြန်တော့သည်။

လယ်စုနှင့် လူလုပ်သော လူရတတ်ဖြစ်ပါက ဤမျှဆိုလျှင်ပင် ချုံးပွဲချ၍ ငိုလောက်ပေပြီ။ သို့သော် ခင်လေးဆွေမှာ မြို့ပေါ်၌ ဆန် စက်တစ်လုံး ရှိနေသောကြောင့် ခံနိုင်ရည်ရှိသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသေး၏။ သို့ရာတွင် ခင်လေးဆွေ၏ ကံကြမ္မာသည် ဤမျှနှင့် မရပ်တန့်သေး ချေ။ အထက်ပါ သတင်းနှစ်ရပ် ရောက်လာပြီး၍ ရက်သတ္တ နှစ်ပတ် မျှ မကြာသေးမီ ခင်လေးဆွေ၏ ဆန်စက်တွင် ဘွိုင်လာ ပေါက်ကွဲ ၍ အလုပ်သမား သုံးလေးယောက် ဒဏ်ရာအနာတရ ထိခိုက်ရုံမျှမက ဓာတ်ဆီနှင့် ရေနံဆီများ သိုလှောင်ထားသော အခန်းကို မီးသင့်လောင် ၍ ၎င်းမှ ဆန်စက်ကြီးကိုပါ ကူးစက် ပျံ့နှံ့သွားခဲ့ရာ တစ်နာရီကျော် ကျော်အတွင်း ခင်လေးဆွေမှာ စက်သူဌေးအရာမှ လျော့ကျသွားခဲ့လေ ပြီ။ ခင်လေးဆွေ၌ စက်ဆို၍ မီးလောင်ထားသည့် သံဘီးဝိုင်းကြီးများ နှင့် မသက်နဲ့ အပျင်းပြေချုပ်လုပ်သည့် စင်းကား အပ်ချုပ်စက်မျှသာ ကျန်လေတော့သည်။ မော်တော်ကားပင်လျှင် ဆန်စက်ထဲသို့ သွားခိုက် နှင့် ကြုံ၍ ဘွိုင်လာပေါက်ကွဲသော နေရာအနီးတွင် ဆိုက်ရပ်ထားသော ကြောင့် မီးထဲသို့ ပါသွားခဲ့လေပြီ။

မိန်းမသားဖြစ်သည့်အလျောက် မီးအာမခံ ကုမ္ပဏီသို့ ပေးသွင်းရ
 သောငွေသည် စက်ကို မီးမလောင်ခဲ့လျှင် အလကားပေးရခြင်း ဖြစ်သည်
 ဟု ယူဆခဲ့ရကား ခင်လေးဆွေမှာ ဆန်စက်ကြီးကို မီးပေါင်လည်း
 မထားခဲ့ချေ။ ထိုမျှသာမက မြန်မာစက်ပိုင်များသည် စပါးသိုလှောင်သော
 ရာသီများတွင် ချစ်တီးထံမှ ငွေတိုးနှင့် ချေးယူသဖြင့် အကြွေးမကင်းဘဲ
 ဖြစ်တတ်ကြရာ ခင်လေးဆွေမှာလည်း သူတစ်ပါးနည်းတူ ချေးယူခဲ့မိ
 သည်ဖြစ်၍ မိမိ၏ နှစ်ထပ်တိုက်ကို ချစ်တီးလက်သို့ ကြွေးသွင်းလိုက်ရ
 လေတော့သည်။ အားနာသော ချစ်တီးက ရုတ်တရက် မဆင်းသေးဘဲ
 ဆက်လက်နေထိုင်ဖို့ ပြောသော်လည်း မာနကြီးသော ခင်လေးဆွေက
 တိုက်ပေါ်မှ ဆင်းလာ၍ ပျဉ်ထောင်အိမ်တစ်လုံးတွင် လခနှင့် ငှားရမ်း
 နေထိုင်လေတော့သည်။

ဤမျှနှင့် မပြီးသေးချေ။ ခင်လေးဆွေနှင့် မသက်နှံတို့သည် တစ်
 ယောက်တည်းသော အစေခံ မိန်းမကြီးနှင့်အတူ အိမ်ဦးခန်းတွင် ရေဒီ
 ယိုဖွင့်ကာ စိတ်ပြေလက်ပျောက် နားထောင်လျက်ရှိကြစဉ် လူသုံး
 ယောက် တက်လာ၍ ခြောက်လုံးပြုပြု တောင်းသောကြောင့် မသက်နှံ
 ၏ လက်ဝတ်လက်စား အကုန်လိုပင် ပေးလိုက်ရတော့သည်။

အထက်ပါ အဖြစ်အပျက် အားလုံးမှာ သုံးလခန့်အတွင်း တစ်ခုပြီး
 တစ်ခု ဆက်လက်ဖြစ်ပျက်ခဲ့ရကား လွန်ခဲ့သော သုံးလအချိန်က စက်
 သူဌေးအပျိုကြီး ခင်လေးဆွေဟု ခေါ်ဝေါ် သမုတ်ခဲ့ကြသော မိန်းမကြီး
 မှာ ပစ္စည်းမဲ့ လူတန်းစားဘဝသို့ ခုန်ဆင်းလျော့ကျသွားခဲ့လေပြီ။

စက်ပိုင်သူဌေးဖြစ်စဉ်က ဝင်လား ထွက်လား စားလား သောက်
 လားနေခဲ့ကြသော မိတ်ဆွေများသည် တိုက်ကြီးကို ကြွေးသွင်း၍ ပျဉ်
 ထောင်အိမ်သို့ ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့စအခါက ခင်လေးဆွေအိမ်သို့ ဝင်ကြ
 ထွက်ကြသေး၍ ‘ဘယ်လို အကူအညီလိုသလဲ၊ ကူပါရစေ၊ ညီပါရစေ’

စသည်ဖြင့် ပြောဖော်ရကြပါ၏။ သို့သော် မာနကြီးသော ခင်လေးဆွေက တောက်တောက်ခါးခါး ပြောလွှတ်တတ်သည် တစ်ကြောင်း၊ ဆင်းရဲသောအခါတွင် ကောင်းစားစဉ်က မိတ်ဆွေများကို တွေ့ရခြင်းသည်ပင်လျှင် ရှယ်ဖွယ်တစ်ခုကဲ့သို့ မှတ်ယူဟန်တူသည် တစ်ကြောင်း၊ အဖက်မလုပ်ချင်သူများက ရှောင်ကြ ကွင်းကြသည် တစ်ကြောင်းကြောင့် ခင်လေးဆွေ၏ နေအိမ်မှာ ခြောက်သွေ့ငြီးငွေ့ဖွယ်ရာ ဖြစ်နေခဲ့လေပြီ။

မသက်နဲ့ ကိုယ်တိုင်မှာလည်း အလွန်အလွန် စန်းပွင့်ခဲ့ရာမှ စန်းကုန်၍ ခေတ်မှိန်သွားသည့် လက္ခဏာရှိ၏။ ယခင်ကမူ မသက်နဲ့ကို ပိုးပန်းကြသော မင်းပိုင်း စိုးပိုင်း လူများနှင့်ပွဲစားကုန်သည်များသည် မသက်နဲ့ကို တကယ်ရလျှင် တကယ်ယူမည်ဆိုသော အကြံအစည်နှင့် ပိုးပန်းခဲ့ကြခြင်းဖြစ်၏။ ထိုအချိန်ကစ၍မူကား ပိုးပန်းသူ မရှားသေးသော်လည်း ရချင်သည်ကား အရင်၊ ယူဖို့ မယူဖို့ကားနောက် ဟူဘိသကဲ့သို့ အတည်သဘောမျိုး မဟုတ်တော့ဘဲ ကျောချင် နှပ်ချင်သော သဘောမျိုးနှင့် ပလူးပလဲ လုပ်ကြတော့သည်။ ယခင်ကဲ့သို့ ခင်လေးဆွေထံ စပ်သူဟပ်သူ၊ ဘေးတီး အောင်သွယ်သူများ မပေါ်လာတော့ဘဲ မသက်နဲ့ကို ဘိုင်စကုတ် ပြချင်သူ၊ ဇာတ်ပွဲပြချင်သူတို့သာ ပေါ်လာကြလေတော့သည်။ သို့ရာတွင် မသက်နဲ့မှာ တက္ကသိုလ်မှ တစ်ခေါက်ပြန်ခဲ့၍ နပ်ပြီးသော မိန်းကလေးတစ်ယောက် ဖြစ်သောကြောင့် မျက်နှာချိုသွေးကာ လူပေါ်ကြော့များ၏ ကျော့ကွင်းမှ လွတ်အောင် ရှောင်နိုင်ခဲ့လေသည်။ အသက်နှစ်ဆယ်ကျော်ရံမျှ ရှိသေး၍ ပြည့်ဖောင်းသော ကိုယ်ကာယ ရှိနေသေးစေကာမူ မသက်နဲ့မှာ “သမီးကညာ အခါမလင့်သာ” ဟူသော စကားကို မနာယူခဲ့သည့်အတွက် လင်တစ်ယောက်ကို ခေါင်းခေါက်ယူနိုင်ခဲ့သော အခြေအနေမှ စာရေးကြီးကတော်၊ ဈေးသည်မယား အခြေအနေထက် တတ်နိုင်ဖွယ်ရာ မရှိတော့ဟူ၍ပင် ခန့်မှန်းကုန်ကြလေပြီ။

နောက်ဆုံး၌ ခင်လေးဆွေသည် ရွှေဘိုမြို့၌ နေထိုင်ခြင်းကို ရှက်သည်ဆို၍ မန္တလေးမြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့ပြီးလျှင် ရပ်ကွက်တစ်ခုတွင် သေးငယ်သော အိမ်တစ်လုံးကို အိမ်လခ ခပ်ချောင်ချောင်နှင့် ငှား၍ သားအမိနှစ်ယောက်နှင့် အစေခံမကြီးတစ်ယောက်စုစုပေါင်း ၃ ယောက် နေထိုင်ကြလေသည်။ မိန်းမကြီးမှာ လခဟူ၍ မပေးရဘဲ ငယ်ပေါင်းဖြစ်၍ မခွဲနိုင်သည့်အတွက် အတူလိုက်ပါနေထိုင်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

သားအမိနှစ်ယောက်တို့သည် ဝင်ငွေမရှိသည်နှင့် ၎င်းတို့ ဝတ်ခဲ့သည့် ဘန်ကောက်လုံချည်၊ ဇင်းမယ်လုံချည်၊ ပိုးအင်္ကျီစသော အဝတ်အစားများကို တစ်ထည်ပြီးတစ်ထည် ပေါင်နှံခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုန်းချောင်ရချင်သော အိမ်နီးချင်းများသို့ ရောင်းချခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း ဈေးသုံးရအောင် ဖန်တီးကြ၏။ ပထမ၌ ရွှေတို၊ ငွေစ၊ ၎င်းနောက် ဝတ်ကောင်းစားကောင်းများ၊ ထို့နောက် သရက်ထည်လုံချည် ဇာဘော်လီစသည့် အဖိုးများစွာ မတန်သော အဝတ်များကိုပင် ရောင်းချစားသောက်ကြရလေ၏။

ထိုအတောအတွင်း ခေတ်ပညာကို အိုင်အေထိအောင် သင်ဖူးသော မသက်နှံက လခစားအလုပ် တစ်ခုခု ရှာဖွေလုပ်ကိုင်ပါရစေဟု ပြောသော်လည်း ခင်လေးဆွေက သဘောမတူသဖြင့် မျှော်လင့်ချက် လုံးဝ မရှိဘဲ ရေစီးအတိုင်း မျှောလိုက်သော သူတို့ကဲ့သို့ ဆိုက်ချင်ရာ ဆိုက်၍ တင်ချင်ရာကမ်းတင်စေတော့ ဆိုကာ မျက်စိမှိတ်လိုက်ကြလေတော့သည်။

မန္တလေးမြို့သို့ ခေတ္တ ခဏမျှ အလည်အပတ် ရောက်ဖူးသော လူများသည် နန်းတော်၏ အနောက်ဘက်နှင့် တောင်ဘက်မျက်နှာတို့တွင် ပေ ၁၀၀ တိတိ ကျယ်ဝန်း၍ ဖြူးဖြောင့်လျက်ရှိသော လမ်းကြီးများနှင့် ၎င်းလမ်းများကို မျက်နှာမူကာ ဆောက်လုပ်ထားသည့် တိုက်တာ

နေအိမ်များကိုသာ မြင်တတ်ကြ၍ မန္တလေးမြို့တွင် ၎င်းနေအိမ်များသာ ရှိသည်ဟု မှတ်ထင်ကောင်း မှတ်ထင်ကြပေလိမ့်မည်။ မန္တလေးမြို့၌ လမ်းတစ်လမ်းနှင့်တစ်လမ်း အကွာအဝေးကို “တစ်ပြ” ခေါ်၍ တစ်ပြ ပတ်လည် ဧရိယာအတွင်း၌ ဝင်းကြီးများရှိရာ ဝင်းတစ်ဝင်းလျှင် လေးစိတ်ခွဲထား၍ ၎င်းတို့ကို လေးစိတ်ဝင်းဟူ၍ ခေါ်ကြလေသည်။ လမ်းတိုင်းတွင် နံပါတ်လည်းရှိ၍ လမ်းအမည်များလည်း မှည့်ခေါ်ထားသေးရာ လမ်းကို မျက်နှာပြုသည့် အိမ်တန်း၏နောက်၌ရှိသော အထက်ပါ လေးစိတ်ဝင်းများမှာလည်း သူ့အမည်နှင့်သူ တပ်ကြလေသည်။ ဥပမာ-ဂုဏ်တန်ရပ် ဆေးရိုးဝင်းဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ရသာတန်းရပ် ပဒေသာပင်ဝင်းဟူ၍ လည်းကောင်း ရပ်ကွက်ရော ဝင်းအမည်ပါ ခေါ်တတ်ကြလေသည်။

တစ်ပြ ပတ်လည်ရှိ ဝင်းကြီးကို လေးခြမ်းခြမ်း၍ လေးစိတ်ဝင်း ဖြစ်လာရာတွင် လေးစိတ်ဝင်း တစ်ဝင်း တစ်ဝင်း၌ အချို့နေရာတွင် လှည့်ချင်ရာ လှည့်၍ ဆောက်သောအိမ်များ၊ အချို့နေရာတွင် ဗဟို၌ အိမ်ကြီးတစ်လုံးရှိ၍ ၎င်းဘက်သို့ မျက်နှာမူကာ ပတ်ပတ်လည် ဆောက်ထားသော အိမ်များ စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးရှိကြလေသည်။ ခင်လေးဆွနှင့် မသက်နဲ့တို့သည် အိမ်လခကြီး၍ အသွားအလာ ရှုပ်သော လမ်းမတန်းအိမ်ကို မငှားဘဲ နှုန်းချောင်၍ လူရှင်းသော လေးစိတ်ဝင်း တစ်ဝင်းရှိ အိမ်ကလေးတစ်လုံးကို ငှားရမ်း၍ နေထိုင်ကြလေသည်။ ၎င်းလေးစိတ်ဝင်းများမှာ အလွန်ရှုပ်ထွေး စည်ကား၍ မော်တော်ကား၊ မြင်းရထားနှင့် ဆိုက်ကားသံတို့ဖြင့် ဆူညံစွာ ရှိနေသည့် ရုံတော်ကြီးအစရှိသော ရပ်ကွက်မျိုးနှင့်ကပ်လျက် ရှိစေကာမူ တိတ်ဆိတ်စွာ ရှိသည်ကို တွေ့ရ၏။ လေးစိတ်ဝင်းထဲမှ ထွက်လာ၍ ခြေလှမ်းများစွာ မလှမ်းရမီ

တချွင်ချွင် တခွပ်ခွပ် တဝေါဝေါ တပေါ်ပေါ် မြည်အောင် ကူးသန်းသွား
လာနေကြသော ယာဉ်အမျိုးမျိုးတို့၏ ဆူညံသောအသံကို ကြားရသဖြင့်
အံ့ဩကြပေလိမ့်မည်။

မသက်နှံ့တို့နေကြသော အိမ်ကလေးသည် လေးစိတ်ဝင်း အလယ်
၌ သားသားနားနား ဆောက်လုပ်ထားသည့် တိုက်ခံအိမ်ကြီးတစ်လုံး
ဘက်သို့ မျက်နှာမူလျက်ရှိရာ ၎င်းအိမ်ကြီးတွင် “ပန်းပေါင်း ခင်လေး”
အမည်ရှိ မိန်းမကြီးတစ်ယောက် နေထိုင်၏။ ထိုမိန်းမကြီးမှာ မြန်မာမင်း
လက်ထက် မင်းစိုးရာဇာ အဆက်အနွယ် ယောင်ယောင်၊ ခေတ်အရာ
ရှိ ကတော်ကျယောင်ယောင်၊ ဘာယောင်ယောင်နှင့် အတော်အခံ့သား
နေထိုက်လျက်ရှိ၏။ လေးစိတ်ဝင်းပေါက်မှ ရပ်၍ ၎င်းအိမ်ကြီးဆီသို့
မျှော်ကြည့်လိုက်လျှင် အိမ်ရှေ့ပန်းပင် ပန်းအိုးများ၊ ပြတင်းပေါက်များ
၌ တိုက်သရက်ထည် ခန်းဆီးများ၊ အိမ်နံဘေး၌ ယခင်က ကိုယ်ပိုင်
ရထားလုံး၊ ယခု မော်တော်ကားထားသည့် ရုံကလေး၊ ယောက်ျားအစေ
ခံ၊ မိန်းမ အစေခံများနှင့် အမြဲတမ်း ဖြီးလိမ်း၍ အခံ့သား ဝတ်ဆင်လျက်
ရပ်ရည် သနားကမားရှိသော မိန်းကလေးများကို မြင်ရသဖြင့် လည်း
ကောင်း၊ စန္ဒရားသံ၊ ရေဒီယိုသံများအကြားမှ တစ်ချက်တစ်ချက် ပေါ်
ထွက်လာသည့် ရယ်မောသံများကို ကြားရသဖြင့် လည်းကောင်း အလွန်
ပျော်စရာကောင်း၍ စည်းစိမ်နှင့်အခံ့သား နေထိုင်သော အိမ်ရှင်ပေ
တကားဟု ယူဆကာ ဝင်းထဲသို့ အတော်အတန်လူ ဝင်ဝံ့မည် မဟုတ်
ချေ။

ပန်းပေါင်း ခင်လေး ခေါ် ခင်ခင်ကြီး ခေါ် မြမြမှာ အသက်
၅၀ ခန့် အရွယ်ရှိ၍ ဖြူဖြူဖိုင့်ဖိုင့်၊ မျက်ခုံးတုတ်တုတ်၊ နုရေ ဖပ်ရေနှင့်
စည်းစိမ်ရှင် ရုပ်လက္ခဏာရှိသူ တစ်ယောက်ဖြစ်ပေ၏။ မန္တလေးသို့
ရောက်လာသော ဘိလပ်သား အရာရှိကြီး မှန်လျှင် ထိုမိန်းမကြီး၏အိမ်

သို့ မရောက်ဖူးသူ မရှိချေ။ မြန်မာထဲကဆိုပါမူ ဝန်ထောက်မြို့အုပ်များပင် ပုန်းလျှိုးကွယ်လျှိုး ဝင်ထွက်ကြရ၏။ စာရေးစာချီ အတန်းအစားများမူကား အိမ်နားသို့ပင် မကပ်နိုင်ချေ။ နာမည်သုံးမျိုး ရှိနေရသည်မှာ အရပ်သူ အရပ်သားများက ပန်းပေါင်း ခင်လေးဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အတော်အတန် အကျွမ်းဝင်သူများက ခင်ခင်ကြီးဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဥရောပတိုက်သား အရာရှိကြီးများက မြမြဟူ၍လည်းကောင်း တစ်မျိုးစီ ခေါ်ကြသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

မျက်နှာဖြူအရာရှိကြီးများ၏ မျက်စိ၌ ဤမိန်းမကြီးသည် ဖူးစာရေး နတ်သမီးကြီးဖြစ်၍ ၎င်းစေ့စပ် ပေးစားလိုက်သည့် အရေးပိုင်ကတော်၊ ရာဇဝတ်ဝန်ကတော်၊ မင်းကြီးကတော်များမှာ လက်နှစ်ဖက်နှင့် ရေတွက်၍ မစေ့နိုင်အောင် ရှိတော့၏။ အရာရှိကြီးများသည် ခင်လေးအပါး၌ အမြဲခြွေရံလျက်ရှိသော မိန်းကလေးများ၏ ရုပ်ရည်သန့်ပြန်ခြင်းနှင့် အနောက်တိုင်း အမူအရာ နားလည်ခြင်းတို့ကို မြင်ရခြင်းအားဖြင့် ဗိုလ်ကတော်လောင်းကလေးများ ဟူ၍ နားလည်ကြ၏။ ငွေနှင့် ဝယ်၍ရသည်ဟု တစ်ဦးတစ်ယောက်သော အရာရှိကမျှ မယူဆချေ။ အရေးပိုင်ဖြစ်စေကာမူ မိန်းကလေးတစ်ယောက်ကို မော်တော်ကားဖြင့် လေညင်းခံခေါ်၍ ခင်လေးက မထည့်၊ နောက်တောက်တောက် ပြည်တည်တည် အလုပ်မခံချေ။ အရေးပိုင်ကလုပ်လျှင် မင်းကြီးကို တိုင်နိုင်သော သတ္တိလည်း ရှိလေသည်။

မြန်မာများအနက်မှ မြို့အုပ်ဝန်ထောက်စသော အရာရှိများကမူ ၎င်းအိမ်ကို ဥရောပတိုက်သားများ အထင်ကြီးသကဲ့သို့ မကြီးကြချေ။ ခင်လေးအိမ်၌ ရှိသော မိန်းကလေးများအနက်မှ တစ်ယောက်တလေကို အချောင်ဖြုတ်ဖို့ ကြိုးစားတတ်ကြ၏။ နေရာကျသူများလည်း ကျကြ၏။ သို့ရာတွင် မိမိတို့အထက်၌ရှိသော ဥရောပတိုက်သား အရာရှိကြီးများကို

ကြောက်ရသည့်အတွက် ၎င်းအိမ်ကြီးတွင် မင်းမူခြင်း၊ အနိုင်ကျင့်ခြင်း စသည်ဖြင့် လုပ်ဝံ့မည် ဝေးစွာ၊ အထင်အရှား ထွက်ဝင်ခြင်းမျှပင် မပြု ဝံ့ကြပေ။ အရေးပိုင်က အိမ်ရှေ့မှဝင်လာလျှင် မြို့အုပ်ဝန်ထောက်ဆိုသူ များသည် နောက်ဖေးပေါက်မှ ခြေကုန်သုတ်ကြရလေသည်။ တောမှ ရောက်လာသော ဝန်ထောက်မြို့အုပ် လူလည်များသည် ခင်လေး၏အိမ် ကို ဝင်လား ထွက်လားလုပ်ကြသော်လည်း အများအားဖြင့်မူ အန္တရာယ် များလှသည်ဆို၍ ဝေးဝေးမှ ရှောင်ကွင်းကြလေသည်။

မြန်မာပြည်မှ ဗြိတိသျှတို့ ထွက်ခွာသွား၍ လွတ်လပ်ရေးရကြသော အခါ၌လည်း ခင်ခင်ကြီးသည် ရုပ်ရည်သန်ပြန်သော မိန်းကလေးများကို မွေးစား၍ လူကြီးလူကောင်း သားမယားအဖြစ်နှင့် တည်တည်တံ့တံ့ နေတတ်ထိုင်တတ်အောင် သင်ပြပေးပြီးလျှင် မင်းကတော်ဖြစ်စေအောင် စေ့စပ်လှော်ခပ်ပေးဖို့ ကြိုးစားသေး၏။ သို့ရာတွင် မြန်မာအရာရှိများနှင့် နိုင်ငံရေးသမားများကမူကား မျက်နှာဖြူအရာရှိကြီးများ အထင်ကြီးဖူး သကဲ့သို့ ခင်ခင်ကြီးကို အထင်မကြီးကြတော့ချေ။ သို့နှင့်ပင် မြို့အုပ် ကတော် ရာဇဝတ်အုပ်ကတော်မျှလောက်ဖြစ်အောင် ရံဖန်ရံခါ တတ်နိုင် ပေသေးသည်။

ခင်ခင်ကြီးသည် တောင်ပြုန်းပွဲ၊ ကထိန်ပွဲ၊ ဆွမ်းတော်ကြီးကပ်၊ ဘုရားပွဲစသော ပွဲတော်များသို့ ပထမတန်း ဝတ်စားဆင်ပြင်ထားသည့် မိမိ၏သမီးများနှင့် သိုက်သိုက်ဝန်းဝန်း သားသားနားနား သွားကြပုံများ ကို အခြားသော မိန်းကလေးများ မြင်ရသည့်အခါ ဤမိန်းမကြီး မွေးစား သောသမီးဖြစ်ရလျှင် တော်လေစွဟု သွားရည်ကျလောက်အောင် ပျော် စရာ ကောင်းလှပါပေသည်။ မသက်နှံ့မှာလည်း ခင်ခင်ကြီးနှင့် မိန်း ကလေးများ၏ အနေအထိုင်ကို အကဲခတ်မိရာ မဝတ်နိုင် မစားနိုင်သော ဘဝသို့ ရောက်နေသူဖြစ်သည့်အတိုင်း ၎င်းတို့ကဲ့သို့ ဝတ်ဝတ်စားစား

သွားသွားလာလာ နေရလျှင် ကောင်းလေစွဟု တစ်ခါတလေ မအောက် မေ့မိဘဲ မနေနိုင်ချေ။ သို့သော် အခံစား ယောက်ျားများ ဝင်ကြ ထွက် ကြသည်ကို မြင်ရသောကြောင့် မူမှန်ပါ၏လောဟု ယုံမှားသံသယ ဖြစ်မိလေသည်။

ခင်ခင်ကြီးသည်လည်း မသက်နှံတို့ ပြောင်းရွှေ့လာသည်ကို မြင် ကတည်းက မသက်နှံ၏ ရုပ်ရည်ကို သဘောကျ၍ မျက်နှာချိုသွေးကာ မိတ်ဖွဲ့၏။ မိန်းကလေးများကို မသက်နှံ၏ အိမ်ကလေးသို့လွှတ်၍ တစ်ခါတစ်ရံ အလည်အပတ်လာဖို့ ဖိတ်ခေါ်စေ၏။ သို့သော် မသက်နှံ က မသက်သာသည်နှင့် တစ်ကြိမ်မျှ လည်ပတ်ဖူးသည် မရှိသေးချေ။ ခင်ခင်ကြီးကမူ မသက်နှံက တွန့်ဆုတ်ခြင်းအတွက် စိတ်ပျက်ဟန် မရှိဘဲ သဇင်ပန်း၊ ခွာညိုပန်း၊ သရဖီပန်း အစရှိသည့် တစ်နှစ်တစ်ခါ ရာသီအလျောက် ပေါ်သောပန်းများကို မသက်နှံသို့ လက်ဆောင်ပို့ လျက် ရှိလေသည်။ စင်စစ်မှာ ခင်ခင်ကြီးသည် မုဆိုးမဖြစ်၍ ကွယ် လွန်သူ လင်ယောက်ျားထားခဲ့သည့် ဆီစက်တစ်လုံးမှ ဝင်ငွေဖြင့် စား နိုင်သောက်နိုင် ရှိရကား မိန်းကလေးများအပေါ်မှ မျှော်လင့်ချက် သက် သက်ဖြင့် မွေးမြူထားခြင်း မဟုတ်။ မိန်းမချောကလေး တစ်စုတဝေး ခြံရံကာနေချင်သော ဝါသနာနှင့် အောင်သွယ်ပေးရခြင်းအလုပ်၌ အရသာ ခံတတ်သည့်အတွက် ထိုကဲ့သို့ မွေးမြူထားခြင်း ဖြစ်လေသည်။ မသက်နှံ တို့ ၎င်းဝင်းထဲသို့ ရောက်လာပြီးသည့်နောက် တစ်နှစ်ခန့်အတွင်းတွင် ခင်ခင်ကြီးနှင့် မသက်နှံတို့ အကော်အတန် မျက်မှန်းတန်းမိကြသော် လည်း မသက်နှံသည် ခင်ခင်ကြီး၏ အိမ်သို့ အပူတပြင်း အလည်ခေါ် ခြင်းကြောင့် တစ်ခေါက်ရောက်သွားခြင်းမှ တစ်ပါး ကူးသန်းခြင်း မများလှသေးပေ။

* * *

အခန်း (၈)

သူငယ်ချင်း ရဲဘော်တစ်ယောက်နှင့် နယ်မှ ထွက်ခွာသွားသည့် နောက် သုံးနှစ်အတွင်းတွင် မောင်လူမော်မှာ မင်းတိုင်ပင်အမတ်အဖြစ် သို့ ရောက်နေသည်ဟု ဖော်ပြခဲ့ရာ ဖြစ်ပုံဖြစ်နည်းကို ဖော်ပြရပေဦး မည်။

မောင်လူမော်သည် ကြွေးတောင်းရသော ငွေသုံးရာကို ပိုက်၍ သူငယ်ချင်း ရဲဘော်နှင့်အတူ ရဲဘော်များ အလုံးအရင်းနှင့် စုဝေးနေသော နယ်တစ်နယ်သို့ ရောက်သွားကြ၏။ ရဲဘော်များမှာ အများအားဖြင့် ခေတ်ပညာအနည်းငယ်မျှသာ တတ်ကြသည်ဖြစ်၍ ပညာတတ်ဆိုလျှင် ၎င်းတို့အနက်တွင် အကြီးအကဲဖြစ်ဖို့ များစွာ မခဲယဉ်းလှပေ။ မောင် လူမော်မှာ ဘီအေ မအောင်ရုံတမည် ကျန်တော့သည့် တက္ကသိုလ်ကျောင်း သား တစ်ယောက်ဖြစ်သည့်ပြင် နိုင်ငံရေးစာအုပ်များကို ဖတ်ရှုလေ့လာ ခဲ့ခြင်း၊ စကားရည်လှပွဲ အလေ့အကျင့်နှင့် နဂိုပါရမီဓာတ်ခံကြောင့် သူတစ်ပါး နားကျလောက်အောင် ပြောတတ်ခြင်း၊ အမှန်အားဖြင့် ကြံရည် ဖန်ရည် ရှိခြင်းတို့ကြောင့် ရဲဘော်ထံသို့ ရောက်သွားပြီးနောက် မကြာမီ အတွင်း၌ပင် ၎င်းနယ်အတွက် ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် ဖြစ်လာတော့

သည်။ မောင်လူမော်သည် နိုင်ငံရေးလမ်းဖြင့် တက်လိုခဲ့လျှင် မိမိကို ကြည်ညိုအားထားသည့် နောက်လိုက်နယ်သား အများအပြားရှိရမည်ဟူ၍ နားလည်၏။ နယ်သားများ ကြည်ညိုအားထားခြင်း ခံယူရရှိဖို့ဆိုလျှင် ဘာမဆို ပြုလုပ်မည်ဟူ၍လည်း ဆုံးဖြတ်ထား၏။ တိုင်းပြည် လှုပ်လှုပ် ရွရွဖြစ်နေသော ထိုအချိန်တွင် အစိုးရကိုယ်တိုင် ဝိုင်းဝိုင်းလည်လျက် ရှိသောကြောင့် အစိုးရ ဥပဒေနှင့် လျော်ညီသည်ဖြစ်စေ၊ မလျော်ညီ သည်ဖြစ်စေ နယ်သူနယ်သား အကျိုးအတွက် မိမိက စွမ်းစွမ်းတမံ စီမံဆောင်ရွက်လျှင် အစိုးရ၌ မိမိကို အရေးယူရန် ခွန်အားမရှိ။ နယ်သူ နယ်သားများ၏ လေးစားအားထားခြင်း ခံရလိမ့်မည်ဟူ၍ တွက်ကိန်း ထုတ်လေတော့သည်။

မောင်လူမော် ရောက်သွားသောနယ်၌ နယ်သူနယ်သားများမှာ ဆန်စပါး ရှားပါးသော ဒုက္ခနှင့် ရင်ဆိုင်လျက်ရှိရာ အစိုးရက အခမဲ့ လုံလောက်အောင် ဝေငှရန်လည်း မတတ်နိုင်။ မြေပိုင်ရှင်ကြီးများ၏ ကျီထဲ၌ရှိသော စပါးများမှာလည်း အဖိုးကြီးလှသောကြောင့် နယ်သူ နယ်သားများက ပိုက်ဆံပေး၍ ဝယ်ယူစားသောက်ရန် မတတ်နိုင်ဘဲ ရှိကြတော့သည်။ သို့ဖြစ်၍ ၎င်းနယ်၌ အသင့်အတင့် တတ်နိုင်သော လူများသည် ဆန်အနည်းငယ်ကို ပဲနှင့် ရော၍ လည်းကောင်း၊ ရေကျဲ ကျဲဖြင့် ဆန်ပြုတ် ပြုတ်၍လည်းကောင်း စားသောက်နိုင်ကြသေးသော် လည်း လက်လုပ်လက်စားများမူကား တစ်နေ့ပတ်လုံး တစ်အိမ်သားလုံး အလုပ်လုပ်ကြပါလျက်နှင့် ဆန် တစ်စလယ်ဖိုး မရနိုင်သဖြင့် ကျွေးဥ၊ မျောက်ဥ စသော ဥမျိုးစုံတို့ကို ပြုတ်စားကြရ၏။

တစ်နေ့၌ မောင်လူမော်သည် မိမိ၏ တပည့်ရဲဘော်များနှင့် စည်း ဝေးတိုင်ပင်၍ ၎င်းနယ်တစ်ဝိုက်၌ရှိသော မြေပိုင်ရှင်များ၏ စပါးကျီများ ကို ဖောက်ယူပြီးလျှင် ငတ်ပြတ်သော နယ်သူနယ်သားများသို့ ဝေငှ

ရန် ဆုံးဖြတ်ကြလေသည်။ စပါးရှင်များ၌ စပါး ဆုံးရှုံးရုံနှင့် မသေနိုင်။ ဆင်းရဲသားများမှာ ချက်ချင်း ဝမ်းဝ၍ ချက်ချင်း ချောင်ချိသွားသဖြင့် မိမိတို့အား ကျေးဇူးတင်ကြ၍ နောက်နောင်တွင် အသုံးဝင်လိမ့်မည်ဟု မောင်လူမော် တွေးမိလေသည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် မောင်လူမော် အမှူးရှိသော ရဲဘော်များသည် ရွာသားများအား ဆန်လိုချင်လျှင် လှည်းနှင့် လိုက်ခဲ့ကြဆို၍ လှည်းပေါင်း ၁၀၀ ကျော်မျှကို ရှေ့ဆောင် ခေါ်ငင်သွားကြပြီးလျှင် မြို့ကလေးတစ်မြို့ နှင့် မနီးမဝေးတွင်ရှိသော ဆန်စက်မှ ဆန်အိတ်များကို လှည်းများနှင့် တိုက်ယူကြလေ၏။ စက်ပိုင်ရှင်သည် မြို့၌ရှိသော ဌာနသို့ လူလွတ် တိုင်တန်းသော်လည်း ထိုအခါက စိတ်မပျံ့တပါ အမှုထမ်းလျက်ရှိသော ပုလိပ်များက ယီးတီးယားတား လုပ်နေ၍ ၎င်းတို့ရောက်လာသောအချိန် တွင် စက်ဂိုဒေါင်မှ ဆန်အိတ်များသည် လှည်းများပေါ်သို့ ပါသွား၍ ရွာသူရွာသားများက ချက်ပြုတ်စားသောက်နေကြလေပြီ။

ဤနည်းဖြင့် ဓနရှင်များ၏ ဆန်စက်များမှ ဆန်အိတ်များကို ထုတ်ယူ၍ ပြောင်စင်သည့်အခါ လူမော်တို့ လူစုရဲဘော်များသည် အစိုးရဝယ်ထားသော ဆန်အိတ်များကို လုယူကြပြန်လေရာ အစိုးရမှာလည်း နိုင်ငံခြားသို့ တင်ပို့ရောင်းချရန်အတွက် ဆန်အိတ်တန်ချိန် ထောင်ပေါင်းများစွာ ဝယ်ယူစုဆောင်းနေခိုက်ဖြစ်၍ တစ်နေရာ တစ်နေရာ၌ အစုလိုက် အပုံလိုက် ရှိနေရကား ရဲဘော်များသည် လူအင်အားကောင်းသည့်အခါ များတွင် ဇွတ်ဝင်လုကြ၍ အင်အား မတောင့်တင်းသောအခါတွင် အလစ်ချောင်းကာ အုပ်ကြလေ၏။

ဤကဲ့သို့ လုဖန်များလှသော် အစိုးရ၌ အရှုံးကြီး ရှုံး၍ ပုလိပ်အဖွဲ့လောက်မျှနှင့် မနှိမ်နင်းနိုင်သဖြင့် စစ်တပ် စေလွှတ် နှိမ်နင်းရလေတော့သည်။ ထိုအခါ ဌာနမှ ပုလိပ်မျှလောက်ကို မဖြူသော လူမော်တို့ ရဲ

ဘော်များသည် ရွာများတွင် မနေတော့ဘဲ တစ်ခါတည်း တောခို၍ သူပုန်ဖြစ်သွားကြလေတော့သည်။ သို့နှင့်ပင် လူမော်သည် “ဗိုလ်နေမျိုး” ဟူသော နာမည်ကိုယူလျက် ဂျပန်လက်ထက်က အနံ့အပြား ကျဲပြန့်နေခဲ့သော ရိုင်ဖယ်သေနတ်နှင့် လက်ပစ်ဗုံးများကို စုဆောင်းပြီးလျှင် အစိုးရဆန်များသာမက အစိုးရငွေတိုက်များကိုပါ အလစ်ဝင်၍ တိုက်ခိုက် လုယူလေတော့သည်။ ရရှိသော ဆန်နှင့် ငွေများကို နယ်သားများသို့ အထိုက်အလျောက် ဖြန့်ဖြူးဝေငှလေရကား နယ်သားများသည် လူမော်ကို ဗိုလ်နေမျိုးဟူသောအမည်နှင့် နှုတ်ဖျားတွင် ချီးကျူး၍ မဆုံးအောင် ရှိကြလေ၏။ ဗိုလ်နေမျိုး၏ ထောက်ပံ့စွန့်ကြဲခြင်း ခံရသော နယ်သားများကမူ ၎င်းအား အဟုတ်တကယ် ကြည်ညိုလေးစားလျက် ရှိကြသည်ဖြစ်၍ အစိုးရတပ်ကြီးများ ချီတက်လာသည်ဟု သတင်းရသောအခါများတွင် မိုင်ပေါင်း ၂၀ ကျော်၊ ၃၀ ခရီးမှ ခြေကျင်လာ၍ လူမော်အား သတင်းပေးကြလေသည်။ တောသူတောင်သားတို့ မည်သည်မှာ စည်းကမ်း ဥပဒေသော ဘာသော နားမလည်၊ မိမိတို့ စားရသောဘက်သို့ မေတ္တာထားကြလေရကား လူမော်မှာ သူလျှိုအမြောက်အမြား အချောင်ရထား၍ ၎င်းကို နှိမ်နင်းသော အစိုးရစစ်တပ်များမှာ အခက်အခဲ တွေ့ရလေတော့သည်။ အစိုးရတပ်က စုံစမ်းသည့်အခါ လူမော်တို့ တောင်ဘက်၌ရှိလျှင် မြောက်ဘက်သို့ ပို့လိုက်၍ လူမော်ထံသို့ကား အပြေးအလွှား သွားရောက် သတင်းပို့ကြလေ၏။

လူတို့မည်သည် မကောင်းသောအလုပ်ကို ဆောင်ရွက်သည်ဖြစ်စေ၊ ကောင်းသောအလုပ်ကို ဆောင်ရွက်သည်ဖြစ်စေ ကုသိုလ်ကံ ထောက်ပံ့သည့် အလှည့်အပတ်တွင် လုပ်သမျှ အောင်မြင်တတ်ခြင်းကို အသက်လေးငါးဆယ် နေမိသောအခါ၌ သဘောပေါက်ကြပေလိမ့်မည်။ ငယ်ရွယ်တုန်းအခါကမူ ကောင်းသော အလုပ်ဘက်မှ အခါခပ်သိမ်း အောင်

မြင်ရမည်ကဲ့သို့ မှတ်ထင်တတ်ကြ၍ ကံအကြောင်းကို နားမလည်ကြ
 ချေ။ စင်စစ်သော်ကား မကောင်းသောအလုပ်ပင်ဖြစ်စေ ကံလိုက်သော
 အခိုက်တွင် ထမြောက်အောင်မြင်၍ ကံမလိုက်သော အလှည့်အပတ်၌
 အမှန်ကောင်းမြတ်သော လုပ်ငန်းဖြစ်ပါလျက် ထစ်ထစ်ငေါ့ငေါ့ အလွဲ
 လွဲ အချော်ချော် ဖြစ်ရတတ်ပေရာ လူမော်မှာ ဆောင်ရွက်သမျှတွင်
 အောင်မြင်၍ မိမိကိုယ်ကို အထင်ကြီးလာပြီးလျှင် မိမိ၏ ကြံရည်ဖန်
 ရည်ကြောင့် အောင်မြင်သည်ဟု တထစ်ချ ယူဆလာခဲ့လေပြီ။ ဆန်
 စပါးများကို လု၍ ဝေငှခဲ့ရာမှ ပုလိပ်ဌာနများကို စီး၍ လက်နက်များ
 လုယူခြင်း၊ ငွေတိုက်တူးဖောက်ခြင်း၊ မီးရထားများကို ရပ်၍ ဓားပြတိုက်
 ခြင်း စသည့် အလုပ်များတိုင်အောင် တဖြည်းဖြည်း ဇက်ရဲလာခဲ့လေပြီ။
 ဗိုလ်နေမျိုး၏ စည်းကမ်းတစ်ခုမှာ ပစ္စည်းကို လုယူစေကာမူ လူကို
 သတ်သည်အထိ မဖြစ်စေရအောင် နောက်လိုက်ငယ်သားများအား အထူး
 သတိထားစေ၏။ အသက်အသေခံ၍ ခုခံသောလူဟူ၍ အလွန်ရှားသော
 ကြောင့် လူမော်တို့လူစုသည် လူသတ်မှုမဖြစ်စေဘဲ အစိုးရဘဏ္ဍာများ
 ကို လုယူနိုင်ခဲ့ကြလေသည်။

သို့ဖြစ်၍ လူမော်မှာ နယ်မှထွက်လာ၍ တစ်နှစ်ခန့်မျှအတွင်းတွင်
 နယ်သူနယ်သားများ၏ နှုတ်ဖျား၌ “ဗိုလ်နေမျိုး... ဗိုလ်နေမျိုး” စသည်
 ဖြင့် တစ်မျိုးတည်း မျိုးလျက် ချီးကျူး တသကြာရသည်နှင့်အတူ အစိုးရ
 ဘက်၌လည်း နာမည်အလွန်ကြီးလာ၍ ဗိုလ်နေမျိုးကို ဖမ်းဆီးရန် ကိစ္စ
 အတွက် ပုလိပ်မင်းကြီးနှင့် စစ်ဗိုလ်ချုပ်တို့ တိုင်ပင်ကြရသည်အထိ
 ကြီးကျယ်လျက် ရှိလေပြီ။ ထိုအချိန်မှာ နယ်မှ လူမော် ထွက်လာပြီး
 သည့်နောက် တစ်နှစ်ကျော်မျှလောက်သာ ရှိသေးသည်ဖြစ်၍ လူမော်
 သည် မင်းတိုင်ပင် အမတ်မဖြစ်သေးဘဲ ဗိုလ်နေမျိုးအမည်နှင့် သူပုန်
 ဗိုလ်တစ်ယောက်အဖြစ်၌သာ ရှိပေသေး၏။

* * *

အခန်း (၉)

မောင်သာမြတ်သည် အတွင်းဝန်များရုံး၌ စာရေးလုပ်နေခိုက်တွင် နှမဖြစ်သူ မငွေညီ အသည်းအသန်ဖျား၍ ရွှေဘိုမှ ဆရာဝန်များ ပင့်ခေါ် ကုသနေရကြောင်း ကြေးနန်းရသည်နှင့် အထက်လူကြီးထံ ခွင့် ၁၀ ရက် ပန်၍ ရွာကို အမြန်ပြန်လာခဲ့လေ၏။ မောင်သာမြတ် ရောက်လာပြီးသည့်နောက် တစ်နေ့၌ပင် မငွေညီရောဂါမှာ ဆေးရုံကြီးသို့ ပို့၍ ကုသမှ ဖြစ်နိုင်မည်ဆိုသောကြောင့် မော်တော်ကားကို ဖြည်းညင်းစွာ မောင်းလျက် ရွှေဘိုဆေးရုံသို့ ပို့လိုက်ကြရလေသည်။

ထိုအခါက မသက်နှံတို့သားအမိမှာ စီးပွား မပျက်သေးသဖြင့် နှစ်ထပ်တိုက်၌ပင် နေထိုင်လျက်ရှိရာ မောင်သာမြတ်သည် နှမကို ဆေးရုံသို့ တင်ထားရင်း မသက်နှံတို့၏နေအိမ်သို့ နေ့စဉ်အမျှ သွားရောက်ကာ ပိုးပန်းသမှု ပြုခွင့်ရပြန်၏။ မသက်နှံကမူ ဤကိစ္စကို မိမိအား နားမပူဘဲ ခင်လေးဆွေကိုသာ ပြောဖို့ လွဲချ၍ ခင်လေးဆွေကမူ လူတစ်ဖက်သား ယောက်ယက်ခတ်ဖြစ်နေခြင်းကို အရသာခံ၍ ကြည့်နေသည့် လက္ခဏာနှင့် ငယ်သေးသဖြင့် မခွဲနိုင်ဆိုသော ဆင်ခြေတစ်

လုံးဖြင့် ကာကွယ်လျက် ရှိလေတော့သည်။ တစ်နေ့သ၌ မောင်သာမြတ် နှင့် မသက်နှံတို့ တစ်ယောက်ချင်း စကားပြောခွင့်ရခိုက်တွင်-

‘ကိုသာမြတ် အလုပ်က ရုံးမှာ ဘာများ လုပ်ရတာလဲ ရှင့်’

‘အောက်ဆုံးတန်းစာရေး ရှိသေးတော့ ကိုယ့်ဌာနနဲ့ဆိုင်တဲ့ စာတစ် စောင် ရောက်လာရင် သက်ဆိုင်ရာ စာရွက်စာတမ်း သို့မဟုတ် ဖိုင် တွဲကိုယူ၊ စက္ကူရွက်ကလေး အပ်ထိုးကပ်၊ မှတ်ချက်ရေး၊ ရုံးဝန်ထောက် ဆီတင်၊ ဒါမျိုးလောက်ပါပဲဗျာ’

‘ပျင်းစရာကြီးရှင်၊ ယောက်ျားတန်မဲ့နဲ့ ဒါလောက်နဲ့ ပြီးရတော့မှာ လား’

‘ပျင်းရင်လည်း ဘယ့်နှယ်လုပ်မလဲဗျ၊ အလုပ်က ဒါပဲ ရှိတာကိုး’

‘ယောက်ျားဆိုပြီး ယောက်ျားနဲ့တန်တဲ့ အလုပ်မျိုး လုပ်မှပေါ့၊ ရှင့်ဟာက မိန်းမတွေ လုပ်နိုင်တဲ့ အလုပ်မျိုးကပဲ’

‘ဟုတ်တော့ ဟုတ်တာပဲ မသက်နှံ၊ ကျုပ်လည်း စဉ်းစားနေတာပဲ၊ ဝန်ထောက်စာမေးပွဲ ဝင်ဖို့ စာကျက်ရင်း ဝင်ရတဲ့ အလုပ်ပါပဲ’

‘စာမေးပွဲအောင်လို့ ဝန်ထောက်ဖြစ်တော့ကော စားပွဲနဲ့ ကလောင် တံပဲ မဟုတ်ဘူးလား’

‘ကလောင်တံနဲ့ ရေးဖို့ ဦးနှောက်ထဲက ဉာဏ်ထုတ်ရသေးတာကိုး မသက်နှံရဲ့’

‘ဒါကလည်း ဟိုလိုဒီလို ဖြန်းသန်းပြီး အစီရင်ခံစာ ရေးတယ်ဆို တာပါပဲ။ မိန်းမ မလုပ်နိုင်တဲ့ အလုပ်မျိုး မဟုတ်ပါဘူး’

‘လုပ်တတ်ရင် မိန်းမလည်း ဖြစ်နိုင်မှာပေါ့လေ’

‘ကျွန်မတို့ကတော့ ယောက်ျားဆိုရင် ယောက်ျားမှ လုပ်နိုင်တဲ့ အလုပ်မျိုး လုပ်မှ သဘောကျတယ်။ အားရတယ်။ ကျေနပ်တယ်။

တကယ်ဆို ကိုလူမော်ကို ကြည့်ပါလား၊ လူအများကတော့ သူပုန်လို့ ခေါ်ကြမှာပေါ့၊ ဒါပေမဲ့ ကျွန်မတော့ သဘောကျတယ်၊ သိပ်အားရတယ်’

‘သတင်းစာတွေထဲမှာ သူပုန်ဗိုလ်လို့လို့၊ ဓားပြလို့လို့ ကြေညာပြီး ဆုငွေထုတ်ထားပါကလား’

‘ဘာဆိုဆို ဘာပြောပြော ယောက်ျားဆို စွန့်စွန့်စားစား နင်လား ငါလား လုပ်တတ်ပါမှပေါ့။ ပန်ကာအောက်မှာ ကုလားထိုင်ပေါ်ထိုင် ပြီး ကလောင်တံကလေးနဲ့ ခြစ်နေလို့ ဘာလုပ်မှာလဲ။ ဒါမျိုးတော့ မိန်းမလည်း သင်ထားရင် လုပ်တတ်တာပဲ’

မောင်သာမြတ်မှာ မသက်နှံပြောသောစကား၌ အဓိပ္ပာယ် အထိုက် အလျောက် ရှိသည့်ပြင် လူမော်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြခြင်းကို ဘယ်အခါ မှ မခံမရပ်နိုင်လေရကား မသက်နှံက တမင်ခနဲ၍ ပြောလိုက်ခြင်းကို ပင် တကယ် မခံချင်သောစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာလေတော့သည်။ လောက၌ လူတစ်ယောက်၏ အနာဂတ်ရေးသည် တစ်ခါတစ်ရံတွင် ကရော်ကမည် ပြောလိုက်သော စကားတစ်ခွန်းတလေကို အကြောင်းပြု၍ အကြီး အကျယ် ပြောင်းလဲခဲ့ဖူးလှလေပြီ။

မောင်သာမြတ်သည် ခွင့်ရက်စေ့ကုန်၍ ရန်ကုန်သို့ ပြန်ရောက်သော အခါတွင် အစိုးရက စစ်ဗိုလ် အတတ်သင်ကျောင်းအတွက် ပညာတတ် လူငယ်များ ခေါ်ယူနေခိုက်နှင့် ကြုံကြိုက်၍ လျှောက်လွှာတင်လိုက်ရာ လက်ခံကြောင်း ပြန်စာရသဖြင့် စာရေးအလုပ်မှ နုတ်ထွက်ပြီးလျှင် စစ်ကျောင်းသို့ တက်လေတော့သည်။

ကျောင်းမှ ဆင်းလာသည့်နောက် လက်ဖက်နှင့် သာမြတ်သည် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ အလုပ်ဝတ္တရားများ ဆောင်ရွက်နေဆဲတွင် လူမော်မှာ ဗိုလ်နေမျိုးအမည်နှင့် တိုင်းပြည်တွင် နာမည်ကြီးလျက် ရှိနေလေပြီ။ လူမော်သည် တစ်နေ့တခြား ဇက်ရဲလာ၍ အစိုးရ၏ ဘဏ္ဍာကို လုယူ

ရုံသာမက အစိုးရစစ်မှုထမ်းများကို အရူးလုပ်သည်အထိ စော်ကားလျက် ရှိလေပြီ။ တစ်ခါက လူမော်သည် တောသားတစ်ယောက်ယောင် ဆောင်၍ စစ်စခန်းသို့ သွားပြီးလျှင် ဗိုလ်နေမျိုးတို့ လူစုရှိသောနေရာကို သတင်းပေးသွား၏။ စစ်ဗိုလ်က တကယ်မှတ်၍ သတင်းပေးသောနေရာသို့ စစ်သားအလုံးအရင်းနှင့် လိုက်သွားရာတွင် လူမော်တို့လူစုသည် အစောင့်စစ်သားအနည်းငယ်နှင့် ထားခဲ့သော ငါးသေတ္တာဘူး၊ အာလူး၊ ပဲ၊ ငါးခြောက်စသော စားနပ်ရိက္ခာများကို ဝင်ရောက် လုယူသွားကြလေသည်။ စစ်ဗိုလ် ပြန်ရောက်လာ၍ အဖြစ်အပျက်ကို သိရသည့်အခါ ဒေါပွလှသဖြင့် ‘ဒီအကောင်ကို တွေ့ရာနေရာတွင် အရှင်မဖမ်းဘဲ အသေပစ်သတ်မည်’ ဟု ကြုံးဝါးလေသည်။ ၎င်းစစ်ဗိုလ်သည် ဌာနကြီးသို့ ခေတ္တ ပြန်သွားရာတွင် မိမိ၏အမည်နှင့် စာတိုက်မှ စာတစ်စောင် ရောက်နေ၍ ဖွင့်ကြည့်သောအခါ “မိတ်ဆွေ... ပစ်သတ်တာတော့ ဟုတ်ပါပြီ၊ တွေ့အောင် ရှေးဦးစွာ ရှာစမ်းပါဦး” ဟူ၍ ရေးထားသည်ကို တွေ့ရလေသည်။

တစ်နေ့သ၌ လက်ဖက်တင်နှင့် သာမြတ်သည် သူပုန်နှိမ်နင်းရေးအတွက် ဗိုလ်ချုပ်က တာဝန်ချထားရာတွင် မိမိအား အခြားဒေသသို့ မပို့ဘဲ ဗိုလ်နေမျိုး သောင်းကျန်းနေသော နေရာသို့ စေလွှတ်ပါမည့်အကြောင်း၊ နေမျိုးဆိုသူသည် မိမိထင်သောလူဖြစ်ခဲ့လျှင် ကျောင်းနေဖက်ဖြစ်၍ ၎င်းကို ကောင်းကောင်းသိသောကြောင့် အခြား စစ်ဗိုလ်တစ်ယောက်ကို အရူးလုပ်သကဲ့သို့ မိမိကို အရူးလုပ်နိုင်ဖို့ မရှိကြောင်း ပြောပြလေ၏။ ဗိုလ်ချုပ်သည် ထိုအချိန်၌ နာမည်အကြီးဆုံးတစ်ယောက် ဖြစ်နေသော ဗိုလ်နေမျိုးကို ဖမ်းပေးပါရစေဆိုခြင်းအတွက် ဝမ်းမြောက်လှ၍ သာမြတ်ကို စစ်သား ၁၀၀ တပ်နှင့် လက်နက်ရိက္ခာ အပြည့်အစုံ စေလွှတ်လိုက်လေ၏။ သာမြတ်ကလည်း နေမျိုးနှင့် နောက်ပါများကို

မမိမချင်း ဌာနကြီးသို့ ပြန်မလာတော့ပြီဟု မိတ်ဆွေစစ်ဗိုလ်များအား ပြောသွားလေ၏။

ဗိုလ်သာမြတ်သည် သေနတ်ကိုင် စစ်သား ၁၀၀ တပ်ကို ဦးစီး လျက် ရိက္ခာအပြည့်အစုံနှင့် ထွက်လာ၍ လူမော်တို့လူစုကို လိုက်လံ ရှာဖွေရာ နယ်သားများသည် လူမော်ဘက်မှ မေတ္တာထားကြသည့် လက္ခဏာနှင့် လူမော်ကို ကြိုတင်သတင်းပေးကြရကား။ သာမြတ်တို့ ရောက် သွားသော နေရာတိုင်း လူမော်တို့အဖွဲ့ ထွက်ခွာသွားနှင့်ကြသည်ကိုသာ တွေ့ရတော့သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ညနေပိုင်းတွင် သာမြတ်ရောက်သွား သောအခါ လူမော်တို့အဖွဲ့သည် နေ့ခင်းက ထွက်သွားကြောင်း တွေ့ရ ၍ နံနက်ခင်းအချိန် ရောက်သွားပြန်လျှင်လည်း သန်းခေါင်လောက်က ထွက်သွားနှင့်ကြလေပြီ။ သို့နှင့် လက်မတင်ကလေးလောက်မျှ လွဲ၍ လွဲ၍ အဖွဲ့ချင်း ဆိုင်မိကြသည်ဟူ၍ မရှိချေ။

သာမြတ် စဉ်းစားမိသည်ကား ဤသို့ဖြစ်ရခြင်းသည် လူမော်တို့ ကို ကြိုတင်သတိပေးနှင့်သောလူ ရှိသောကြောင့်သာ ဖြစ်ရမည်။ ထိုကဲ့ သို့ သတိပေးခွင့်မရအောင် ဘယ်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ရမည်နည်းဟု အကြံထုတ် ၏။ အချိန် တော့ကပ်၍ တိမ်းရှောင်နိုင်ကြခြင်းကို ထောက်သောအားဖြင့် သတိပေးသော သူသည် ကြာရှည်စွာ မကြိုတင်ဘဲ မိမိတို့ ထွက်ခွာနီး ကလေးတွင်မှ ကပ်၍ သတင်းပေးခြင်း ဖြစ်ရမည်ဟူ၍လည်း စဉ်းစား မိ၏။ စင်စစ်မှာ လူမော်တို့နောက်သို့ မိမိတို့ လိုက်ကြရာတွင် တစ်ဟုန် ထိုး လန့်ထွက်ပြေးသော လူများနောက်သို့ လိုက်ရခြင်းကဲ့သို့ တစ်ခါ တည်း ဒုန်းစိုင်း၍ လိုက်ဝံ့ကြသည် မဟုတ်။ လမ်းခရီးမှ ချောင်း၍ ပစ်မည်ကိုလည်း စိုးရိမ်ရသဖြင့် သတိနှင့် ခပ်မှန်မှန်လိုက်ရခြင်း ဖြစ် သောကြောင့် မိမိတို့ မထွက်မီ ၅ မိနစ် ကြိုတင်၍ တစ်ယောက်ယောက်

က သွားပြောလျှင်ပင် လူမော်တို့မှာ တိမ်းရှောင်ဖို့ အချိန်ကောင်းကောင်း ရတော့သည် ဟူ၍လည်း စဉ်းစားမိ၏။ သာမြတ် တွေ့ကြုံရသည်မှာ တစ်နေရာ၌ မိမိတို့က နှစ်ရက်နားနေခဲ့လျှင် လူမော်တို့ကလည်း ရှေ့၌ ရှိသောနေရာတွင် နှစ်ရက်မျှပင် နားသွားကြောင်း တွေ့ရ၍ မိမိတို့က တစ်ရက်တည်း နားလျှင်လည်း သူတို့က တစ်ရက်တည်းပင် နားသည် ကို တွေ့ရလေသည်။ ဖြစ်ရပ်မှာ လူမော်တို့သည် တစ်ခါတည်း တောက် လျှောက်ပြေး၍ မတိမ်းရှောင်ဘဲ လွတ်ရုံကလေးမျှ အေးအေးဆေးဆေးနှင့် ပမာမခန့် လုပ်နေကြလေသည်။

သာမြတ်သည် လူမော်ကို လက်မတင်ကလေး ကပ်ကာ လွတ်၍ လွတ်၍ သွားသည်ဆိုရာ၌ လူမော်တို့ရှိသော နေရာကို သတင်းမှန်ရရှိ ထားသော အခါများကိုသာ ဆိုလိုပေရာ လူမော်တို့က မြောက်အရပ်တွင် ရှိနေပါလျက် နယ်သားများက လူမော်တို့ကို မေတ္တာထားသည့်အတွက် တောင်အရပ်၌ ရှိသည်ဟု မမှန်သတင်းပေးကြသောအခါများလည်း ရှိပေသေးသည်။ ထိုသို့သောအခါများ၌မူ သာမြတ်တို့ရောက်သွား၍ လူမော်တို့ကို အစအနမျှ မတွေ့ခဲ့ရသဖြင့် လှည့်ပြန်ပြီးလျှင် မမှန်သတင်း ပေးသော ရွာသားကို အရေးယူမည်ကြံ၏။ သို့သော် လူတစ်ယောက် သည် တမင်တကာ မမှန်သတင်းပေးသည်။ သို့တည်းမဟုတ် သူကိုယ် တိုင် သတင်းအမှားကို ကြားထား၍ သူသိသည့်အတိုင်း သဘောရိုး နှင့် ပြောခြင်းဖြစ်သည်ဟူ၍ အမှန်အကန် ဆုံးဖြတ်ရန် ခဲယဉ်းသော ကြောင့် အရမ်းမဲ့ အပြစ်မပေးလိုသော သာမြတ်မှာ အကျပ်ကျ၍ နေ တော့သည်။

တစ်နေ့သ၌ သာမြတ်တို့ လူစုသည် ဧရပ်တစ်ခုအနီး၌ စခန်းချ လျက် ရှိစဉ် သာမြတ်သည် နံနက်လင်းသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ၎င်း

စခန်းမှ ထွက်ခွာမည်ဟု အကြံပြုထား၏။ သန်းခေါင်ကျော်အချိန်တွင် သာမြတ်သည် မိမိ၏စစ်သားများအနက် အထူးသဖြင့် ယုံကြည်စိတ်ချ ရသော စစ်သားလေးယောက်ကို ခေါ်၍ မိမိတို့ထွက်မည့်လမ်းမှ စောင့်နေကြပြီးလျှင် မိမိတို့စစ်တပ် မရောက်လာမီ ၎င်းလမ်းပေါ်သို့ လာသော လူများကို ဖမ်းဆီးရန်မှာထား၍ စေလွှတ်လိုက်လေ၏။

နံနက်လင်းအားကြီးအချိန်တွင် သာမြတ်နှင့် စစ်သားများသည် ဇရပ်စခန်းမှ ထွက်လာ၍ မိုင်တစ်ဝက်ခန့် ရောက်ကြသောအခါ ယခင် စေလွှတ်ထားသော စစ်သားလေးယောက်က ရွာသားနှစ်ယောက်အား ဖမ်းထားသည်ကို တွေ့ရလေ၏။ သာမြတ်သည် ထိုလူနှစ်ယောက်ကို စစ်ဆေးသော်လည်း ‘ဘူး’ ကွယ်ကြတော့သည်။ ဤတွင် သာမြတ်သည် လူနှစ်ယောက်ကို သစ်တစ်ပင်၌ ချည်ထားစေ၍ ‘မှန်မှန်မပြောလျှင် ပွဲချင်းပြီး ပစ်သတ်လိုက်မည်’ ဟု ခြိမ်းခြောက်သည်တွင်မှ လူနှစ်ယောက်က ဖြောင့်ချက်ပေးကြတော့သည်။ ၎င်း တောသားနှစ်ယောက်မှာ လူမော်တို့က ကျွေးမွေးသော ကျေးဇူးကြောင့် အစိုးရစစ်တပ်လာမည့်အကြောင်းကို ညတွင်းချင်း သွားရောက်သတင်းပေးမည် အကြံနှင့် ထွက်လာကြပါသည်ဟု ထွက်ဆိုကြလေသည်။ သာမြတ်သည် သူလျှိုကင်းထောက်များ ဖြစ်ရမည်ဟု ယူဆသော်လည်း ချက်ချင်းအပြစ်မပေးလိုသည်နှင့် စစ်တပ်နှင့်အတူ ခေါ်လာခဲ့လေ၏။

သာမြတ်နှင့် စစ်သား ၁၀၀ တို့ ချီတက်သွားကြ၍ ၁၀ မိုင်ခန့် ရောက်ကြသောအခါ ရှေ့ဆုံးမှ ကင်းထောက်အဖြစ်နှင့် စေလွှတ်ထားသည့် စစ်သားလေးယောက်တို့သည် သူလျှိုများကို စောင့်မျှော်နေကြသော သူပုန်ကင်းထောက် နှစ်ယောက်တို့နှင့် ပက်ပင်းပါ တွေ့ဆုံမိကြ၏။ သူပုန်ကင်းထောက် နှစ်ယောက်တို့မှာ အစိုးရစစ်တပ် မလာမီ

မိမိတို့လွတ်ထားသော သူလျှိုနှစ်ယောက်တို့ ရောက်လာကြလိမ့်မည် အထင်နှင့် စိတ်ချလက်ချ စောင့်မျှော်နေကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။ အခါ တိုင်းမူကား သတင်းပို့သော သူလျှိုများက အစိုးရစစ်တပ် မရောက်မီ ရောက်နေကျဖြစ်သော်လည်း ဤတစ်ကြိမ်၌မူ သာမြတ်က သတင်းပို့ မည့် သူလျှိုနှစ်ယောက်ကို ဖမ်းချုပ်ထားလိုက်သဖြင့် သတင်းပို့မည့်သူ မရှိဘဲ ဖြစ်နေရာတွင် သူပုန်ကင်းထောက်နှစ်ယောက်တို့မှာ အစိုးရ စစ်တပ်မှ တပ်ဦးကင်းထောက် လေးယောက်တို့နှင့် မမျှော်လင့်ဘဲ ဆုံမိကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဤတွင် စိတ်ချလက်ချ စောင့်မျှော်နေသော သူပုန်ကင်းထောက် နှင့် သတိဝီရိယနှင့် တက်သွားသော အစိုးရကင်းထောက်များ တွေ့ဆုံ ခြင်းဖြစ်သည့်ပြင် အရေအတွက်အားဖြင့် လေးယောက်နှင့် နှစ်ယောက် ဖြစ်နေရကား တစ်ပြန်တစ်လှန် ပစ်ကြသော်လည်း သတိနှင့်သွားသော စစ်သားများက ရှေးဦးစွာ ပစ်ခွင့်ရကြသဖြင့် ပစ်လျှင်ပစ်ချင်း သူပုန်တစ် ယောက် ကျဆုံးခဲ့လေပြီ။ ကျန်တစ်ယောက်သည် ခုခံပစ်ခတ်သေးသော် လည်း နောက်ဆုံးတွင် ကိုယ်လွတ်ရုန်းပြေးဖို့ ကြိုးစား၍ စစ်သားများ က ပစ်ချလိုက်ကြ၏။ စစ်သားတစ်ယောက်တွင် လက်မောင်း၌ ကျည် ဆန် ထိမှန်သော်လည်း အသားဒဏ်ရာမျှသာ ဖြစ်၍ မထောင့်တာပဲ နောက်က တပ်မနှင့်အတူ ပါလာသော ဆရာဝန်က ကျပ်စည်းပေးခါမျှ နှင့် ဆက်လက်လိုက်ပါနိုင်တော့သည်။

ထိမှန်သော သူပုန်နှစ်ယောက်အနက် တစ်ယောက်မှာ ပွဲချင်းပြီး သေဆုံး၍ ကျန်တစ်ယောက်မှာ ပခုံးကို ထိမှန်ထားရာ ၎င်းတို့ထံမှ လူမော်တို့၏ သူပုန်တပ်စခန်း အခြေအနေကို သာမြတ်တို့ သိရလေ သည်။

သာမြတ်တို့ စစ်တပ်ချီတက်သွားသောအခါ သူပုန်များသည် သူလျှိုများ လည်းကောင်း၊ ကင်းထောက်နှစ်ယောက် လည်းကောင်း စေလွှတ်ထားသည်ဆို၍ ၎င်းတို့ထံမှ သတင်းတစ်စုံတစ်ရာ မကြားရသေးသဖြင့် စိတ်ချလက်ချ ချက်ပြုတ်စားသောက်လျက် ရှိကြ၏။ သို့ရာတွင် လူမော်သည် စစ်စခန်းချပုံ အနေအထားနှင့် ပတ်သက်၍ စာအုပ်များမှ ဗဟုသုတ အတော်အတန် စုဆောင်းရရှိထားသည်ဖြစ်သောကြောင့် မိမိတို့ လူစုကို အမှတ်မဲ့ အလစ်ဝင်မတိုက်နိုင်စေရန် အထိုက်အလျောက် စီမံထားလေသည်။ တစ်ဖက်၌ ပေ ၁၀၀ ခန့်ကျယ်သော ချောင်းကလေးကို ကျောပေးလျက် တစ်မျက်နှာတွင် အုတ်ပုံသကဲ့သို့ ရှိနေသည့် စေတီတော် ၎င်းတို့ကြီးရှိရာ တတိယမျက်နှာ၌မူကား ပုဆိုး တစ်ပတ်ခန့်ရှိသည့် ညောင်ပင်ကြီးသုံးလေးပင်တို့ ပေါက်ရောက်လျက်ရှိ၏။ အကယ်၍ တလင်းပြောင်ဖြစ်နေသည့် စတုတ္ထမျက်နှာဘက်မှ ရန်သူများ လာခဲ့သည်ရှိသော် လူမော်တို့လူစုသည် စေတီ၎င်းတို့ကြီးနှင့် သစ်ပင်ကြီးများနောက်တွင် အကာအကွယ်ယူ၍ ရိုင်ဖယ်သေနတ်မျိုးစုံနှင့် ခုခံပစ်ခတ်ရန် စီမံထားလေသည်။

ယင်းသို့ စီမံထားပါသော်လည်း လူမော်တို့ လူစုသည် မိမိတို့ စေလွှတ်ထားသည့် သူလျှိုနှင့် ကင်းထောက်များကို အားကိုးသည်နှင့် ပေါ့လျော့စွာနေမိကြရာ သာမြတ်တို့ စစ်တပ်ကလေးက လမ်းကွေ့ကို ကျော်လွန်၍ ဘွားခနဲ ပေါ်လာသောအခါ ကတိုက်ကရိုက် ပြင်ဆင်ကြရလေတော့သည်။ ဤတွင် သာမြတ်က မြန်မာအချင်းချင်းဖြစ်၍ မပစ်သတ်လိုကြောင်း ပြောပြီးလျှင်လက်နက်ချကြဖို့ အမိန့်ပေးလိုက်၏။

လူမော်သည် သာမြတ်၏အသံကို ကြား၍ ကြည့်လိုက်သောအခါ တွင်မှ တစ်သက်လုံး ပြိုင်ဘက်ဖြစ်လာခဲ့သော သာမြတ်ဖြစ်နေကြောင်း

သိရ၍ အံ့ဩမိတော့သည်။ ထိုအခါ လူမော်သည် ပဝါဖြူတစ်ထည်ကို သေနတ်ဖျားတွင် ချည်၍ ပေ ၂၀၀ ခန့်လောက်၌ရှိသော သာမြတ်တို့ စစ်တပ်က မြင်လောက်အောင် ယမ်းပြလျက်-

‘မောင်သာမြတ်... မဟုတ်လားဟေ့’

‘ဟုတ်တယ်၊ မင်းလည်း မောင်လူမော် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်၊ စကားတစ်ခွန်းလောက် မပြောရဘူးလား’

‘ဘာပြောချင်သလဲ’

‘အဝေးက လှမ်းအော်ရတာ ပင်ပန်းပါတယ် သူငယ်ချင်း၊ အနားကပ်ပြောကြဖို့ စီမံကြရအောင်၊ မကောင်းဘူးလား’

‘ဘယ်လိုစီမံမလဲကွ’

‘မင်းနဲ့ငါနဲ့ တစ်ယောက်ချင်း ရှေ့တက်လာပြီး ဗဟိုမှာ ဆုံပြောကြရအောင်လေ’

‘ကောင်းပြီ၊ မင်းလူတွေကို ထွက်လည်း မပြေးဖို့၊ ပစ်လည်း မပစ်ဖို့ မှာထားခဲ့။ ငါကလည်း မပစ်ဖို့မှာထားခဲ့မယ်’

‘စိတ်ချမောင်၊ ထွက်လို့တော့ မပြေးပါဘူး။ ငါ့လူများ ဒီလောက်သွေး မနည်းပါဘူး။ မပစ်ဖို့လည်း မှာထားခဲ့ပါ့မယ်’

‘စိတ်ချရရဲ့လားကွ၊ မင့်လူတွေ’

‘မင်းက သူပုန်ဆိုလို့ သစ္စာမရှိဘူး မှတ်နေသလား၊ ငါ့လူတွေ လက်ရွေးစင်တွေပါကွ’

‘ကောင်းပြီ၊ ဒါဖြင့်... လာခဲ့’

ဤတွင် သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့သည် မိမိတို့၏ နောက်ပါများအား လက်နက်များ အသင့်ပြုထားကြ၍ မိမိတို့နှစ်ယောက် တွေ့ဆုံကြသည်ကို ငြိမ်သက်စွာ စောင့်ကြည့်နေကြဖို့ အသီးသီး မှာထားကြလေ၏။

၎င်းနောက် သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့သည် အဖွဲ့နှစ်ခုအကြား၌ရှိသော ကွက်လပ်သို့ မျက်နှာချင်းဆိုင် လျှောက်လာခဲ့လေ၏။ အလယ်၌ တွေ့ဆုံကြသောအခါ သာမြတ်က-

‘ဘာပြောချင်လို့လဲကွ’

‘ငါတို့ကျောင်းမှာနေတုန်းက ဖတ်ခဲ့ရတဲ့ ဒူးမတ်စ်ရေးတဲ့ ဂျေဟူး၏ ရဲဘော်များ (Companions of Jehu) ဆိုတဲ့ ဝတ္ထုထဲမှာ သူပုန်စစ်တပ်နဲ့ အစိုးရစစ်တပ်နဲ့ ရင်ဆိုင်မိကြတော့ သူပုန်ခေါင်းဆောင်က အစိုးရစစ်ဗိုလ်ကို တစ်ယောက်ချင်းတိုက်ဖို့ အကြံပေးရာမှာ အစိုးရစစ်ဗိုလ်က ငြင်းတော့ တယ်ပြီး သတ္တိနည်းတဲ့ စစ်ဗိုလ်ပဲလို့ မင်းက ပြောဖူးတဲ့စကားကို သတိရသေးသလား’

သာမြတ်လည်း မိမိပြောခဲ့ဖူးသော စကားကို သတိရသည့်ပြင် အခြေအနေမှာလည်း ထပ်တူထပ်မျှ ရှိနေသောအဖြစ်ကို စဉ်းစားမိ၍ အံ့ဩစွာနှင့်-

‘သတိရပါတယ်’

‘အေး... ကောင်းပြီ၊ ငါတို့လည်း ယခု သူတို့ အခြေအနေအတိုင်း ဖြစ်နေတာကော စဉ်းစားမိရဲ့လား’

‘ခုပဲ... စဉ်းစားမိတယ်’

‘ကောင်းပြီ ဒါဖြင့် မင့်လူတွေလည်း မသေရအောင် ငါ့လူတွေလည်း မသေရအောင် မင်းနဲ့ငါတစ်ယောက်ချင်း တိုက်ကြစို့လား။ ဘယ်နှယ်လဲ’

သာမြတ်လည် ချက်ချင်းပင် သဘောတူလိုက်ချင်၏။ သို့သော် လူအနည်းနှင့်အများ ဖြစ်နေ၍ သေချာပေါက် ရှုံးမည်ကို သိသောကြောင့် လူမော်က ဤကဲ့သို့ အကြံပေးခြင်း ဖြစ်လေသလောဟု ရုတ်တရက် စဉ်းစားမိသည်နှင့်-

‘မင့်မှာ လူဘယ်လောက်ရှိသလဲ’

‘လူတစ်ရာကျော် ရှိပါတယ်ကွ၊ မင်းတို့တပ်က စစ်သားတစ်ရာ ထဲရှိတာ ငါသိပါတယ်’

‘ကောင်းပြီ... တစ်ယောက်ချင်း တိုက်ပြီး ရုံးတော့ ဘယ်လို၊ နိုင်တော့ ဘယ်လိုတုံး’

မင်းရုံးလျှင် မင့်စစ်သားတွေ သွားချင်ရာ သွားဖို့ ငါခွင့်ပြုလိုက် မယ်၊ ငါရုံးလျှင် ငါ့လူတွေ အဖမ်းခံစေမယ်’

သာမြတ်သည် လူမော်ပေးသော အကြံကို စဉ်းစားကြည့်ရာ ငယ် ကတည်းက သတ္တိပြိုင်ဘက် ဖြစ်ခဲ့ကြသည့်ပြင် ဝတ္ထုထဲက အစိုးရ စစ်ဗိုလ်ကို သူရဲဘော်နည်းသည်ဟု ကဲ့ရဲ့ဖူးသော မိမိ၏ စကားအတွက် ဒုက္ခကြောင့် ငြင်းပယ်ရန်လည်း ရှက်သည်နှင့် သူပုန်တစ်ရာကျော် အဖမ်းခံ မည်ဆိုခြင်းကို ယုံကြည်လှသည် မဟုတ်သော်လည်း ‘ကောင်းပြီ၊ တိုက်မယ်’ဟု ပြန်ပြောလိုက်၏။ ဤတွင် လူမော်က

‘ငါ့လူ ငယ်ငယ်တုန်းက စကားကို ပြန်မပြင်ဘူး၊ တော်ပေသား ပဲ၊ ကိုင်း ဒါဖြင့် ဘာလက်နက်နဲ့ တိုက်ကြမလဲ’

‘ဓားချင်းတိုက်ပေါ့ကွာ၊ သေနတ်က အစီအစဉ်လုပ်ရတာ ရှုပ်ပါ တယ်’

‘မရှုပ်ပါဘူးကွ၊ လုပ်ရင်ဖြစ်ပါတယ်။ ဂျေဟူးဝတ္ထုထဲမှာ ရိုလင် နဲ့ လူတစ်ယောက်နဲ့ တိုက်ကြပုံ ဖတ်ရတုန်းက ပြင်သစ်လူမျိုးတွေ တိုက်ကြပုံ တယ်ကောင်းတယ်ဆို၊ မင်းပြောဖူးတာ မှတ်မိသေးတယ် မဟုတ်လား’

သာမြတ်လည်း ဝတ္ထုထဲတွင် တိုက်ကြပုံနှင့်တကွ မိမိပြောခဲ့ဖူး သည့် စကားကို မှတ်မိ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ခြောက်လုံးပြူးသေနတ်

ပစ်ခြင်း၌ အတော်အတန် အလေ့အကျင့် ပြုလုပ်ထားခဲ့သည်လည်း မှန်၏။ သို့သော် စစ်ဗိုလ်အတတ်သင်ကျောင်း၌ စက်ကွင်းကိုပစ်၍ လေ့ကျင့်ထားခြင်းမျှသာဖြစ်၍ လူကို ထိမှန်အောင် တစ်ကြိမ်မျှ မပစ်ခဲ့ ရသေးဖူးချေ။ ဤလူငယ်နှစ်ယောက်တို့ ဖြစ်နေကြပုံမှာ အဝဲမြည်တတ် ကတည်းက တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် ပြိုင်ဘက်ဖြစ်လာခဲ့ကြသော ကြောင့် တစ်ယောက်က ပြုလုပ်ရဲသမျှကို တစ်ယောက်က မပြုလုပ်ရဲ ပါဟု ဝန်ခံမည့်အစား အသေခံမည်ဟူ၍ပင် မာနကြီးလျက် ရှိကြလေ တော့သည်။ တက္ကသိုလ်မှအပြန် စစ်ကိုင်းတံတားကြီးပေါ်မှ နှစ်ယောက် လုံး လက်တွဲ၍ ခုန်ချခဲ့ဖူးရာ သာမြတ်မှာ ပေါင်တစ်ဖက် မျက်သွား၍ လူမော်မှာ ခါးအောင့်ခဲ့ရဖူးလေသည်။

သို့ဖြစ်ရကား သာမြတ်သည် လူမော်ပြောသည့်အတိုင်း ခြောက် လုံးပြုး သေနတ်တစ်လက်စီကိုင်၍ ပြင်သစ်တိုက်နည်း တိုက်ကြရန် သဘောတူညီလေ၏။

* * *

အခန်း (၁၀)

သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့သည် ထိုနေရာမှ ခွဲခွာ၍ မိမိတို့ နောက်ပါ များထံသို့ အသီးသီး ပြန်သွားကြပြီးလျှင် မိမိတို့ သဘောတူခဲ့သော အစီအစဉ်ကို ပြောပြကြရာ သာမြတ်၏ စစ်သားများကမူ မိမိတို့ ဗိုလ် ကျလျှင် မိမိတို့ ပြန်သွားကြရုံမျှသာ ရှိသောကြောင့် ရှောရှောရှူရှူ သဘောတူညီကြလေသည်။ လူမော်၏ နောက်လိုက်များမူကား လူမော် ကျဆုံးလျှင် လူမော်ကဲ့သို့ ကြံရည်ဖန်ရည်ရှိသော ခေါင်းဆောင်တစ် ယောက် ရခဲ့သည်ဆို၍ ကန့်ကွက်ချင်ကြ၏။ အချို့ကလည်း လူမော် ကျလျှင် မိမိတို့ပါ အဖမ်းခံရမည်ဆိုသောကြောင့် သဘောမတူသလို ဖြစ်နေကြ၏။ သို့သော် တစ်ယောက်သော ဗိုလ်ကလေးက (လူမော်၏ နေရာကို လိုချင်သည်နှင့်) လူမော်ကျစေကာမူ မိမိတို့က အဖမ်းမခံဘဲ ခုခံတိုက်ခိုက်နိုင်ကြောင်းနှင့် တီးတိုးပြောလိုက်သည်တွင် သူပုန်များ သဘောတူညီကြလေ၏။

လူမော်နှင့် သာမြတ်တို့ တိုင်ပင်ထားကြသည့်အတိုင်း တပည့်လေး ယောက်စီ ခေါ်ခဲ့၍ ဗဟိုကွက်လပ်ကလေးသို့ ထွက်လာကြလေ၏။

ဂျေဟူးရဲဘော်များ ဝတ္ထု ဖော်ပြပါရှိသော ပြင်သစ်တိုက်နည်း အစီအစဉ်မှာ ရှေးဦးစွာ မြေကြီးပေါ်တွင် ကိုက် ၅၀ တိုင်းထွာ၍ အစွန်းတစ်ဖက် တစ်ချက်တွင် ၎င်းတိုင်တစ်တိုင်စီ စိုက်ထူထား၏။ ခြောက်လုံးပြူး သေနတ်များတွင် ကျည်ဆန်တစ်တောင့်ဆီ ထိုး၍ တစ်ယောက်တစ်လက်စီ ကိုင်လျက် ၎င်းတိုင်ရှိရာ၌ မျက်နှာချင်းဆိုင် ရပ်နေရမည်။ အချက်ပေးလိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် တစ်ယောက်ထံသို့ တစ်ယောက်လျှောက်လာ၍ ပစ်ချင်သောအချိန်တွင် ပစ်ချင်သူက အလျင် ပစ်နိုင်ခွင့်ရှိသည်။ သို့သော် ထိုကဲ့သို့ ပစ်၍ မထိမှန်ဘဲ ချော်သွားသည် ဖြစ်စေ၊ ထိပင် ထိသော်လည်း မပစ်ရသေးသော လူက မလဲကျဘဲ ရှိနေသည်ဖြစ်စေ ပစ်ပြီးသော လူသည် ထွက်မပြေးရဘဲ မိမိရောက်နေသောနေရာ၌ ရပ်လျက် ထိုသူ ပစ်သည့်တိုင်အောင် စောင့်နေရမည် ဖြစ်လေသည်။

နောက်လိုက်များသည် စည်းကမ်းအတိုင်း ကွက်လပ်တွင် ကိုက် ၅၀ (အတောင် ၁၀၀) တောင်နှင့် မြောက် တိုင်းထွာ၍ ၎င်းတိုင် တစ်တိုင်စီ စိုက်ထူထားကြလေသည်။ အချိန်မှာ နံနက် ၉ နာရီခန့်ရှိပြီဖြစ်နေ၍ နောက်သို့ မည်သူမျှ မျက်နှာလှည့်မနေစေရန် တောင်နှင့်မြောက် တိုင်းထွာကြရခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ၎င်းနောက် သာမြတ်၏ ခြောက်လုံးပြူးသေနတ်တွင် ယမ်းတောင့် တစ်တောင့်၊ လူမော်၏သေနတ် တွင် ယမ်းတောင့် တစ်တောင့်ထိုး၍ မဲချကြရာ လူမော်က မြောက်ဘက်၊ သာမြတ်က တောင်ဘက်မှ ကျသည်နှင့် ၎င်းအတိုင်း မျက်နှာချင်းဆိုင် နေရာချထားကြ၏။ တောင်နှင့်မြောက် မျက်နှာချင်းဆိုင် ရပ်ကြ၍ နံနက် ၉ နာရီအချိန် ဆိုစေကာမူ ၎င်းရာသီတွင်နေသည် တောင်ဘက်သို့ ခပ်ယွန်းယွန်း ခရီးသွားသည်ဖြစ်သောကြောင့် မြောက်ဘက်မှကျသော